

POLOŽAJ V KONGI

Gizenga prispel v Leopoldville

Ob prihodu v Leopoldville so Gizengo navdušeno pozdravili njegovi pristaši – Parlamentarni krogi pravijo, da je kongoški senat izrazil nezadovoljstvo nad načinom, kako so odstavili Gizengo

LEOPOLDVILLE, 20. jan. (Tanjug.) Bivši podpredsednik osrednje kongoške vlade Antoine Gizenga je danes z letalom OZN prispel iz Stanleyville v Leopoldville. Na letališču ga je z navdušenimi vzkliki pozdravilo dvesto njegovih pristašev, v glavnem članov njegove Stranke afriške solidarnosti.

Gizengo so obdajali vojaški policaji OZN, on pa je odšel od izhoda z letališča, da bi se pozdravil s svojimi simpatizerji, ki so mu vzklikali: »Pogum, Gizenga!«, »Mi smo zmeraj s teboj!«, »Dol imperialisti!«. Celo policaji kongoške vlade v uniformah, ki jih je bilo nekoliko na letališču, so pozdravljali Gizengo, tako da so se postavljali v pozor in se pridruževali v vzklikom gizengovcev. Prihod bivšega podpredsednika osrednje vlade so skrivali pred javnostjo in so zanj uvedli obsežne varnostne ukrepe. Avtomobil, v katerem je sedel Gizenga skupaj s funkcionarji OZN, so spremljali vojaški jeipi s policaji iz misije OZN, za varstvo pa sta bila dodeljena dva kamiona z oboje-nimi nigerijskimi vojniki. Antoine Gizenga ob prihodu ni dal nobene izjave. Svojem strankarskemu poljudstvu Maseni, ki ga je pozdravil, pa je rekel, da bi predvsem želel, da bi se sestala, potem pa da se bo razgovarjal s člani Stranke afriške solidarnosti. Gizenga se je odpeljal v hotel »Royal«, v katerem je

glavni stan OZN v Leopoldville. Določeno je bilo, da ga bo do hotela pripeljal helikopter, vendar so sklep v zadnjem trenutku predrugačili. Pred hotelom je Gizengo burno pozdravila večja skupina mladincev.

Člani kongoške vlade niso prisostvovali Gizengovemu prihodu. Od funkcionarjev parlamenta je prišel samo podpredsednik predstavniškega doma parlamenta Mulunda.

Ni znano, ali je Gizenga prispel za zaščito OZN v Leopoldville, čeprav je odšel v postopje misije svetovne organizacije. Misija OZN je dala objaviti, da se bo »pobegala za nasilnost« Gizenga in mu nudila zaščito, če jo bo zahteval. Svoj čas Gizengi niso zagotovili zaščite OZN v Stanleyville.

Parlamentarni krogi pravijo, da je kongoški senat izrazil nezadovoljstvo nad načinom, kako so odstavili Gizengo. Kakor povedo, je namreč senat zahteval, da ga zaslisi, ker je Gizenga dobil od senata investituro kot podpredsednik vlade.

New York, 20. jan. (Bivši načelnik civilnih služb OZN v Elisabethville George Ivan Smith je predložil uradno sporočilo, v katerem je navedel, da osebe svetovne organizacije v Katangi »globoko obžaluje«, da je bilo prejšnji mesec pritegnjeno v vojaške operacije v tej odcepljeni kongoški pokrajini.

Smith tudi navaja, da so operacije sil OZN v tem času temeljele na majhnem številu vojaških letal, da so potekale z omejenimi sredstvi in da misija OZN »ni imela ne namena ne pooblastil, da uporabi vojaška sredstva za vsiljevanje politične resitve«.

V tem sporočilu, ki ga objavlja Reuters in ki v glavnem demantira razne trditve katangskih secesionistov, je videl, da je manjše letalo letelo nad večjim in v isti smeri. Hipoma se mu je zadelo, da je

nistov in njihovih pokroviteljev, je rečeno, da je bilo med zadnjimi boji v Katangi ubitih ali ranjenih največ 50 civilistov.

»Pretrane vesti« – pravi Smith v poročilu – »so ustvarile na svetu prepričanje, da je bilo v bojih med silami OZN in katangskimi silami ubitih ali ranjenih na stotine civilistov«.

Kar zadeva izgube, ki so jih v teh spopadih utrpeli civilisti, pravi Smith, da so bile sil OZN prisiljene začeti akcijo in da so se omejile na obrambo in zaščito svobode gibanja.

Antoine Gizenga

POLOŽAJ V LIBANONU

Aretacije se nadaljujejo

V zadnjih 24 urah so aretirali 179 oseb – Oborožene sile izvajajo očistevalne operacije v vsej državi

BEJRUT, 20. jan. (AFP.) V Bejrutu so danes sporočili, da so v zadnjih 24 urah v okviru preiskave o novotnem neuspehu puča aretirali 179 oseb. V sporočilu je rečeno, da oborožene sile izvajajo očistevalne operacije v vsej državi.

Po objavljenih podatkih so varnostne sile do zdaj aretirale okrog 5000 oseb, od katerih so jih največji del po zaslišanju odpustili. Samo v tednu od 13. do 20. januarja so aretirali 1293 oseb.

Zdaj je v zaporih samo okrog 600 oseb, ki so obtožene, da so sodelovale v akciji proti vladi.

Med osebami, ki so jih aretirali včeraj, je 15 obtoženo, da so skrivali člane Populistične stranke, ki so jih iskale varnostne sile.

Hkrati, so sporočili, da so za tri dni ustavili izhajanje listov »Al Sam« in »Al Bai-rak«, ker sta objavljala vesti, »ki bi lahko škodile nacionalni enotnosti«.

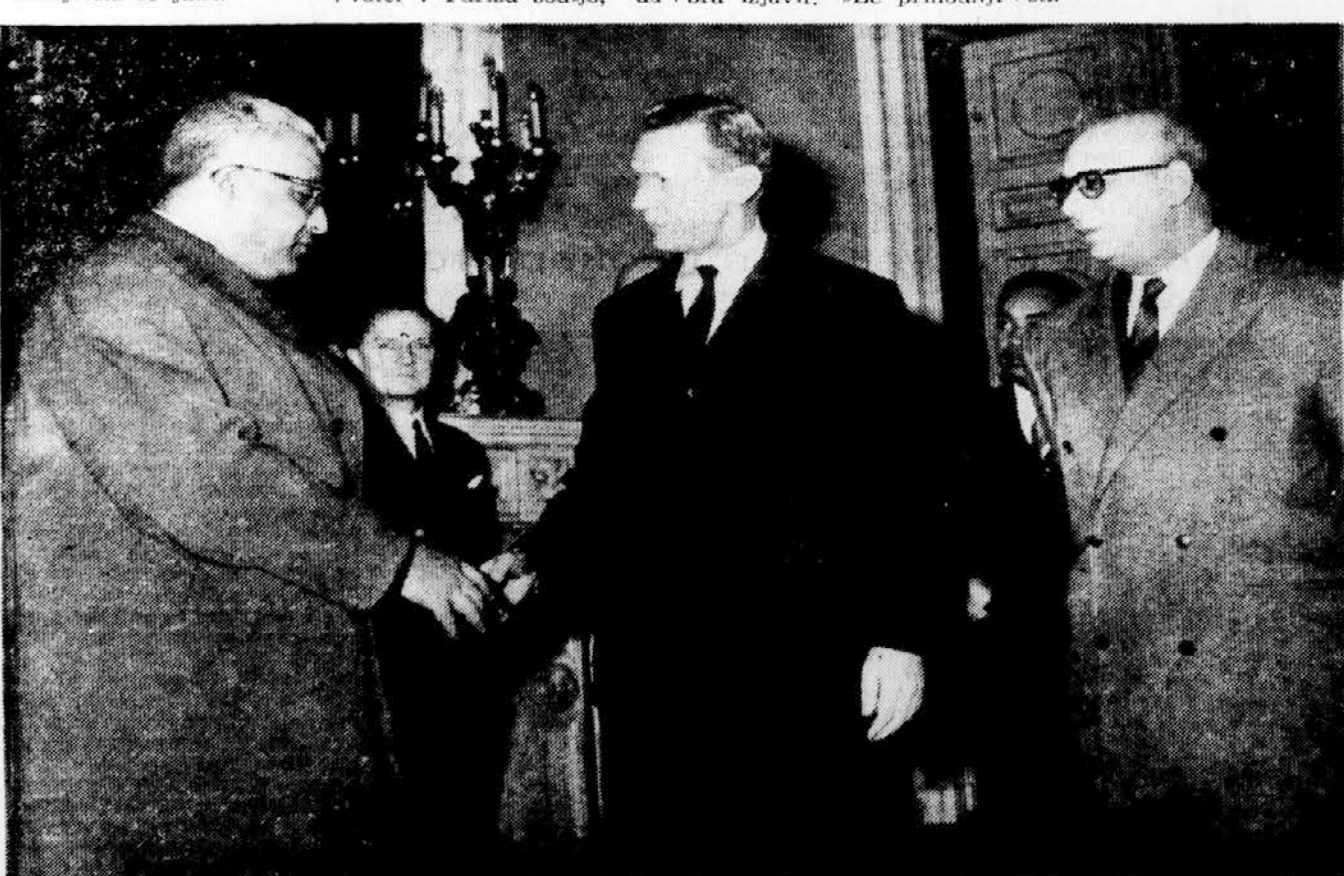
Zgodaj jutro so aretirali kapitana Fuada Avada, kar bo, kot menijo, oblastem omogočilo, da bodo kmalu omejile izredne ukrepe, ki so jih sprejeli 31. decembra.

Pri aretiranih osebah so našli večje količine orožja, med drugim 7 mitraljezov.

Pogajanja o Bizerti

Pariz, 20. jan. Associated Press poroča, da so se danes v Parizu nadaljevala tunizsko-francoska pogajanja o bizertskem problemu. Člani tunizske delegacije Pahi Ladgan in Sadok Mokadem sta imela enourni sestanki s francoskim zunanjim ministrom Couve de Murville.

O sestanku niso izdali nobenega sporočila. Ni znano, ali se bodo pogajanja končala nocoj, ko je bilo prvotno predvideno, ali pa se bodo nadaljevala še jutri.

RAZGOVORI O BIZERTI. Dne 16. januarja so se v Parizu začeli razgovori med delegacijama Tunizije in Francije o rešitvi bizertskega problema. — Na sliki: francoski zunanjni minister Couve de Murville in vodja tunizjske delegacije Pahi Ladgan.

PISMO REPUBLIŠKIM ODBOROM SZDL

Izboljšati materialni položaj šolstva in prosvetnih delavcev

BEograd, 20. jan. (Tanjug.) Sekretariat izvršnega odbora zveznega odbora SZDL narača vsem organizacijam Socialistične zveze, sindikatom, ljudski mladini in drugim družbeno-političnim činiteljem, naj se lotijo urejanja problema o šolstvu kot važne politične naloge. Tako je rečeno v pismu, ki ga je sekretariat poslal republikim odborom Socialistične zveze. Pismo opozarja, naj se družbeno-politične organizacije in pristojni činitelji zavamejo za takšno razdelitev družbenih sredstev v družbenih planih in proračunih ljudskih republik in ljudskih odborov kakor tudi gospodarskih organizacij, ki bo omogočala kar največje zboljšanje materialnega položaja šolstva in prosvetnih delavcev.

Sekretariat zveznega odbora je obširno opisal doseženi položaj šolstva ter pomembne naloge Socialistične zveze in drugih političnih sil na področju prosvete. Izglasovanje resolucije Zvezne ljudske skupščine o šolanju strokovnih kadrov je odprlo nove možnosti za šolanje mladine in delovnih ljudi. Šole, za katere skrbi zdaj veliko družbenih faktorjev, uspešneje kakor prej prilagajajo svojo dejavnost potrebam gospodarstva in družbe. Kot odsev hitrega razvoja šolstva pa so se hkrati pokazali novi problemi in težave. Ob tem poudarja

pismo zlasti neskladnost med materialnimi sredstvi za šolstvo in med povečanimi potrebami po izobraževanju v naši deželi ter zaostajanje dohodkov prosvetnih delavcev za dohodki delovnih ljudi v drugih panogah. Slednje je zajelo dotok kadrov v prosvetne ustanove in šole. Dejstvo je, da zadevamo na te probleme v večji ali manjši meri po vsej državi in da jih z dosežanimi napori nismo odpravili, marveč so se pojavljale in urejanje notranjih družbeno ekonomskih odnosov v šolah, je poudarjeno v pismu. Ker se nam obeta v kratkem se več ukrepov, s katerimi bodo v celoti urejeni socialistični družbeni odnosi v šolah (delo šole, razdelitev dohodka in osebnega dohodka, določanje delovnih odnosov) sekretariat zveznega odbora meni, naj bi pri pripravljanju teh ukrepov kar najbolj upoštevali položaj šolstva in delovnih ljudi.

Zadnje mesece omogoča več raznih ukrepov republikam, ljudskim odborom in gospodarskim organizacijam tudi več sredstev, ki so na razpolago za šolstvo. Sekretariat zveznega odbora jim v pismu narača, naj te možnosti kar najbolj izkoristijo.

Med ukrepi in zakonskimi predpisi, ki omogočajo uspešnejše urejanje nekaterih vprašanih gnotnega položaja šol in prosvetnih delavcev, so pomembni: povečanje investicij za šolstvo v letošnjem letu za 30%, možnost trošenja skladov za šolstvo iz tekočega dotoka, odlok, da skladom za šolstvo ni treba zbirati obveznih rezerv, možnost, da ljudske republike povečajo odstotek iz prispevka k proračunom iz osebnih dohodkov delavcev tudi nad 10%, možnost da ljudski odbori uvedejo dodatne prispevke za šolstvo tudi do 15%, povečanje osebnih izdatkov tudi nad 15% in odprava omejitev višine položajnih plač prosvetnih delavcev. Med drugim je važen tudi ukrep, ki omogoča gospodarskim organizacijam v gostinstvu, trgovini in obrti, da združujejo sredstva za strokovno šolanje kadrov ter jih tako, čeprav so razmeroma skromna in razdrobljena, učinkoviteje uporabijo.

Pismo zahteva, naj se organizacije Socialistične zveze bore proti dokaj razširjeni nedoslednosti vrste gospodarskih organizacij pa tudi ne-

katerih ljudskih odborov pri odmerjanju sredstev za šolstvo. Sekretariat zveznega odbora meni, da je treba omogočiti prakso nekaterih skladov za šolstvo in ljudskih odborov, da sredstva, ki so jih zbrale šole z dodatno dejavnostjo, vlože v sklade ali v proračun. S tem destimulirajo pobudo in napore šolskih kolektivov, razen tega pa kršijo tudi zakonske predpise.

Sekretariat meni, da zasluži posebno pozornost odborov in kolektivov na zagotovitve lastnih virov dohodkov.

»Ustvarjanje ugodnejših materialnih pogojev za delo šol in povečanje sredstev za osebne dohodke prosvetnih delavcev, kakor tudi določanje objektivnih kriterijev za razdelitev sredstev skladov za šolstvo, bo olajšalo in napravilo se bolj aktivno delo za razvijanje in urejanje notranjih družbeno ekonomskih odnosov v šolah,« je poudarjeno v pismu. Ker se nam obeta v kratkem se več ukrepov, s katerimi bodo v celoti urejeni socialistični družbeni odnosi v šolah (delo šole, razdelitev dohodka in osebnega dohodka, določanje delovnih odnosov) sekretariat zveznega odbora meni, naj bi pri pripravljanju teh ukrepov kar najbolj upoštevali položaj šolstva in delovnih ljudi.

Organizacije Socialistične zveze in drugi družbeno-politični faktorji, je rečeno v pismu, naj vsestransko podpirajo in pomagajo delovnim kolektivom, v šolah in organih samoupravljanja, da bodo čim uspešneje uredili svoje notranje odnose kakor tudi odnose do družbenega okolja v katerem delajo. Sekretariat opozarja organizacije Socialistične zveze, naj upoštevajo, da so materialni okviri, neizpolnjenost in nepravilnost delovnih kolektivov, mehanizem prenašanja izkušenj iz gospodarstva ter vulgarizacija določenih načel pri posameznikih in v prosvetnih kolektivih okrepili in poglobili nerazumevanje, strah in občutek negotovosti zastran eksistence in razvoja ter vzbudili nezaupanje v uveljavljene načela razdelitve po delu na področju šolstva.

»Socialistična zveza je politična,« je rečeno na koncu v pismu, »da se s svojo politično dejavnostjo zavzame za ureditev problemov na tem področju in da mobilizira za to delo tudi druge družbeno-politične činitelje«.

Sekretariat izvršnega odbora je glavnim odborom Socialistične zveze hkrati poslal sklepe svoje komisije za družbeno samoupravljanje o družbenem upravljanju hiš. Sekretariat jih je opozoril, da postajajo ti sklepi aktualni spričo pomena gradiva in bližnjih volitev hišnih svetov. Sprožena vprašanja in sklepi, je rečeno v pismu sekretariata, zaslužio toliko večjo pozornost, ker je socialistična zveza na tem področju družbene dejavnosti kot edina družbeno-politična organizacija neposredno dolžna pomagati organom upravljanja hiš.

LAOSKI PROBLEM
Bun Um zadovoljen?
ZENEVA, 20. jan. (AFP.) Voditelj desničarskega viciantskega režima Bun Um je danes izrazil zadovoljstvo z rezultati trojne ženevske konference voditeljev najmočnejših laoskih političnih skupin, ponovno pa je poudaril, da je »treba najvažnejše dele šole opraviti«. Rekel je, da se bo premier Suvana Fuma v kratkem vrnil v Laos, da bi »zaključil posvetovanja v okviru misije, ki mu jo je poveril laoski kralj«.

Pri tem je Bun Um poudaril, da je to edina možna procedura za ustanovitev laoske vlade.

Bun Um, ki se skupaj z generalom Fumijem Nosavanom vrača danes v Vientian, je izjavil, da je prišel v Zenevo zato, ker je želel pomagati mednarodni konferenci, da zaključijo sporazum »daleč od tega, da bi ga lahko imenovali popolnega in dokončnega«.

cem konference posredovati vsa potrebna obvestila o razvoju položaja v Laosu. Slednjic je bil njegov cilj tudi, razgovorjati se z voditelji ostalih dveh političnih skupin o sprejemljivi formuli za ustanovitev vlade nacionalne enotnosti. Bun Um pa je izrecno poudaril, da je doseženi sporazum »daleč od tega, da bi ga lahko imenovali popolnega in dokončnega«.

PREISKAVA O HAMMARSKJÖLDVI SMRTI

Letalo je bilo napadeno?

»Daily Telegraph« objavlja pričevanje Afričana Kankasa in bolničarke Jones, ki sta videla, da je neko letalo spremljalo Hammarskjöldovo letalo

LONDON, 20. jan. (Tanjug.) Današnji »Daily Telegraph« objavlja izjavo Timothyja Kankasa, Afričana, zaposlenega v Ndoli, ki je priča pred preiskovalno komisijo, katero je imenovala vlada Centralno-afriške federacije, da bi raziskala vzrok Hammarskjöldove smrti. Kankas je izjavil, da je v noči, ko se je ponesrečil generalni sekretar OZN, videl v zraku dve letali. Večje letalo je imelo luči, iz česar je posnel, da je bilo to letalo potniško, medtem ko na manjšem ni opazil nobene luči.

Kankas je videl, da je manjše letalo letelo nad večjim in v isti smeri. Hipoma se mu je zadelo, da je

manjše letalo usmerilo svetlobne žarke na večje, kar je bilo »podobno svitlu plamena«. Opazil je tudi, da je manjše letalo dvakrat ali trikrat posvetilo z belimi lučmi, preden je odletelo proti severovzhodu, medtem ko je večje letalo nadaljevalo proti severozahodu.

Bolničarka Joan Jones, ki je stregla Harryju Julianu, je izjavila, da je tisto noč zapazila svetlobni odblesek na nebu. Reklaja je, da je o tem nekaj govoril tudi hudo ranjeni Julian.

njeni Julian, Hammarskjöldov spremljevalec, ki je pozneje umrl v bolnišnici.

»Daily Telegraph« piše, da preiskovalna komisija želi, da Combejevo letalo Joseph Delin dopolni svojo prejšnjo izjavo, da ni letel v noč 17. septembra, ko je preminil Dag Hammarskjöld, oziroma da ovrže dvome, ki jih vzbuja njegova trditve. Toda doselej so si zman prizadevali izslediti pilota Combejevega reakcijskega lovskega letala »Fouga«.

Na začetku preiskave v Ndoli, 16. januarja, je glavni inženir švedske družbe »Transair«, kateri je pripadalo letalo, ki je bil v njem Hammarskjöld, Virving, izjavil, da je na razbitinah letala odkril nekaj luknenj, ki bi jih lahko povzročili izstrelki.

Program za obnovo

Sestavljen odbor izvršnega sveta LR Hrvatske, ki naj v sodelovanju z okrajnimi in občinskimi činitelji izdela program za čim hitrejšo normalizacijo življenja v potresnih področjih

Zagreb, 20. jan. (Tanjug.) Danes so sestavljeni odbor izvršnega sveta Hrvatske, ki ima nalogo, da skupaj z okrajnimi in občinskimi odbori v makarskem in dubrovniškem Primorju izdela program za čim hitrejšo normalizacijo življenja in nadaljnje nemoteno delo v gospodarstvu na področju, ki ga je v minulih dneh prizadelo elementarna nesreča.

Kot so poudarili v izvršnem svetu, naj bi bila iniciativa odbora predvsem v tem, da pripravi različne strokovne službe, ki bi pomagale pri izdelovanju najučinkovitejših in najbolj racionalnih prijemov pri obnovi. Koordiniral naj bi tudi investiranje sredstev, ki jih v ta namen vlagajo v okrajne sklade gospodarske organizacije, ljudski odbori in posamezniki. Ta sredstva so kajpada samo del potrebnih sredstev za obnovo in naj bi bila spodbuda za angažiranje gospodarskih organizacij in oškodovancev. Več strokovnih služb na makarskem področju že deluje, pričakujejo pa še strokovnjake iz Splita in drugih bližnjih večjih središč. V novem odboru so član izvršnega sveta Milutin Batić kot predsednik, dr. Miloš Zanko in Ante Pavlinić ter republikni sekretar za urbanizem in gradbeništvo dr. Zvonko Petrinović.

Pomoč ZIS

Beograd, 20. jan. (Tanjug.) Razen pomoči, ki jo so dal republikni izvršni svet ter gospodarske in druge organizacije in pomoči iz tujine je ZIS pred dokončno ocenitvijo škode, ki naj jo ugotovi posebna komisija, dodeli prizadevalo potlačiti svoje ogorčenje zaradi nenadnega in zahrbtnega napada indonezijskih vojnih ladij na indonezijske patruljne čolne v mednarodnih vodah blizu Zahodnega Irijana, »da bi lahko našli ureditev na podlagi načel ustanovne listine«.

Indonezijski predsednik poudarja v brzojavki U

SPOR OKROG ZAHODNEGA IRIJANA

Sukarnov odgovor U Tantu

Predsednik Indonezije izraža pripravljenost iskati ureditev spora na podlagi načel ustanovne listine OZN – Navodila indonezijskemu predstavniku v OZN

DZAKARTA, 20. jan. (Tanjug.) Indonezijski predsednik dr. Sukarno je naročil stalnemu predstavniku Indonezije v OZN, naj z vrščem dolžnosti generalnega sekretarja svetovne organizacije U Tantom prouči možnosti za miro-ljubno ureditev nizozemsko-indonezijskega spora zaradi Zahodnega Irijana.

Predsednik Sukarno je v odgovoru na nedavno U Tantom poslano obvestilo vrščila dolžnosti generalnega sekretarja OZN, da si bo indonezijsko ljudstvo prizadevalo potlačiti svoje ogorčenje zaradi nenadnega in zahrbtnega napada indonezijskih vojnih ladij na indonezijske patruljne čolne v mednarodnih vodah blizu Zahodnega Irijana, »da bi lahko našli ureditev na podlagi načel ustanovne listine«.

Indonezijski predsednik poudarja v brzojavki U

Tantu, »da diplomatska pobuda ne bi imela nobenega lastnega pomena«.

Predsednik Sukarno potem opozarja na svojo izjavo z dne 19. decembra lani in pravi, da »Indoneziji še nadalje pušajo vrata odprta z dosego miro-ljubne rešitve, ki bi zadovoljila obe strani«.

Po vesteh AP je načelnik evropskega oddelka indonezijskega ministrstva Sudharjo Condrenogoro odpotoval danes iz Džakarte v New York, da bi se pridružil voditelju indonezijske delegacije v OZN Sukardzu v razgovorih z vrščem dolžnosti generalnega sekretarja U Tantom.

Sudharjo Condrenogoro velja za strokovnjaka za zahodnoirijanski problem. Indonezija je izrazila popolno soglasje z U Tantom predlogom, da se uredi razgovor med indonezijskimi in nizozemskimi predstavniki v OZN o morebitni miro-ljubni poravnavi spora.

AFP poroča, da je predsednik Sukarno, ki je hkrati tudi vrhovni poveljnik indonezijskih oboroženih sil, imenoval za svojega svetovaleca maršala Surjardama, dosežanega poveljnika letalstva. Za novega poveljnika letalstva je bil imenovan polkovnik Umar Dani, eden od obeh pomočnikov poveljnika operacij za osvoboditev Zahodnega Irijana.

BERLIN

Posebni odposlanec predsednika Kennedyja v Berlinu general Clay je izrazil mnenje, da bi bilo treba na dnevni red pogajanj med Vzhodom in Zahodom vsakekor sprejeti vprašanje obnovitve prometa med sektorji v Berlinu. Opozoril je na potrebo po tem, da zahodni Berlin in Zvezna republika Nemčija ohranita med seboj prometne zveze, ker so takšne zveze »normalna stvar«.

AKRA

Ganski predsednik dr. Kwame Nkrumah je v parlamentu izjavil, da je treba, če naj bi dosegli afriško enotnost, uresničiti gospodarsko planiranje »za vse afriške države, nadalje vnesti enotno vojaško poveljstvo in napoved uveljaviti skupno politiko na mednarodnem tlorišču. Predsednik Nkrumah je govoril tudi o načrtu za zgraditev hidroenergetskih objektov na reki Volta.

LEOPOLDVILLE

Notranje ministrstvo kongoške pokrajine Leopoldville je objavilo, da so v glavnem mestu Konga v zadnjih dneh zaprli skoraj 2000 ljudi. Kakor poroča TASS, so prejšnji teden na tiskovni konferenci aretirali vidnega kongskega voditelja Kučun-gu, ker je v govoru na političnem shranovanju v tej pokrajini podprl bivšega predsednika osrednje kongoške vlade Gizengo.

BEJRUT

Iraški zunanji minister Hassan Džavad bo v začetku prihodnjega tedna na povabilo libanonskega zunanjega ministra Philipa Takle prispel na obisk v Libanon. Razgovori se bodo nanašali na libanonski sklep o hme-njavi diplomatskih misij v Kuwaitu. Libanonski minister pa si bo prizadeval vplivati na Irak, da bi se vrnil v Arabsko ligo in se udeležil maršala, nasedanja

Enostransko tolmačenje resolucije lahko pripelje otroško varstvo v slepo ulico

Osnovni namen resolucije o nalogah komun in stanovanjskih skupnosti pri otroškem varstvu je obogatiti vsebino in poiskati več pestrejših oblik ter z družbenim varstvom otrok kot dopolnilom družinske vzgoje doseči čimvečjo širino. Za to pa je nujno, poudarja resolucija, da se bolj pritegnemo k sodelovanju v urejanju in reševanju otroških težav in druge državljanke, družbene organizacije, stanovanjske skupnosti, delavske svete, gospodarskih organizacij in ljudske odbore.

V sedanjih gospodarskih pogojih, ki jih imamo, standard nenehno naraste, kar je nujno, da starši oddajo del svojih osebnih dohodkov za organiziranje vzgoje in varstva otrok, medtem ko ustanovitve otroških ustanov resolucija zahteva, da poskrbijo predvsem za gradnjo, opremo, investicijsko vzdrževanje in amortizacijo ter da skladno z družbenimi možnostmi in teženjami prispejajo tudi h kritični stroški za opremo, kar pa kaže na analizo problematike s področja otroškega varstva, da komune in stanovanjske skupnosti vse prave enostranske tolmačijo resolucije, tako da bi se čim bolj otresele svojih obveznosti do družbenih otroških ustanov. Resolucijo razumejo tako, da je sedaj čas, ko lahko ljudski odbori ukinejo podporo, dajanje za osebne dohodke vzgojnega oseba in da otroške ustanove na mah preidejo na ekonomsko vzdrževanje, to je, da vse materialno breme naložijo staršem, pa če to zmorejo ali ne.

S tako politiko pa komune ne bodo pripadle k razširitvi in izboljšanju vzgojno-varstvenega dela, kar je edini namen in smoter resolucije. Z ukinitvijo prispevka za vzgojno osebo se so poskušali oskrbniti stroški, zaradi česar je čedalje manj otrok v varstvenih ustanovah, spet ostajajo prepuščeni samim sebi ali pa imajo le slabo varstvo. Ali je moč otroško ustanovo izenačiti z drugimi službami in stanovanjski skupnosti, v katerih je merilo za storjeno uslugo ekonomska cena?

Nikakor ne. Pa tudi zagotovo ne, če da bodo namresto prispevka za vzgojno osebo, izdatneje podprle tiste družine, ki ekonomsko cene ne zmorejo, niso prepričljivi predvsem iz naslednjega razloga: v otroških ustanovah je sorazmerno malo, le okrog 10 odstotkov otrok staršev, ki zmorejo ekonomsko oskrbovati 8000 do 10.000 din mesečno, medtem ko je otrok, takih staršev, ki niso zmožni nicesar prispevati za varstvo, pa samo 5 odstotkov. Večino predstavljajo torej otroci staršev s povprečnim zaslužkom, ki lahko in so pripravljeni prispevati zmerne vsote za organizirano vzgojo in varstvo svojih otrok.

Resne posledice mlačnega, nepolitičnega in enostranskega tolmačenja resolucije so zlasti očitne v ljubljanskem okraju, kjer so edini najslabši pogoji za delo otroških ustanov. Lanskega junija, ko je bila mesečna oskrbina 3.500 do 5.000 din, so bile vse otroške ustanove v okraju prepolne, imele so 5.225 oskrbovancev. Decembra pa je število otrok padlo na 3.977 in tudi po novem letu jih je čedalje manj v varstvenih ustanovah, hkrati pa tudi ni zanimanja za ustanavljanje novih. Izostajajo predvsem šoloobvezni otroci, za katere so marsikje z nemalimi naporji preskrbeli prostor, da bi jim zagotovili primerno vzgojo. Starši se sicer tolažijo, da bodo ti otroci nekako preživeli kritična leta brez varstva. Toda kako uskladiti z načeli resolucije te izjave nekaterih predstavnikov ljudskih odborov, kot: »Ustanovitve pogoji za vzgojo otrok ne zahtevajo v naši državi več organizirane skrbi in pomoči za otroke; starši naj prispejajo 100 odstotno oskrbino v otroških ustanovah, vzgojiteljski kader nam ni več potreben, je predrag in ga bomo natočili z lačnim kadrom...»

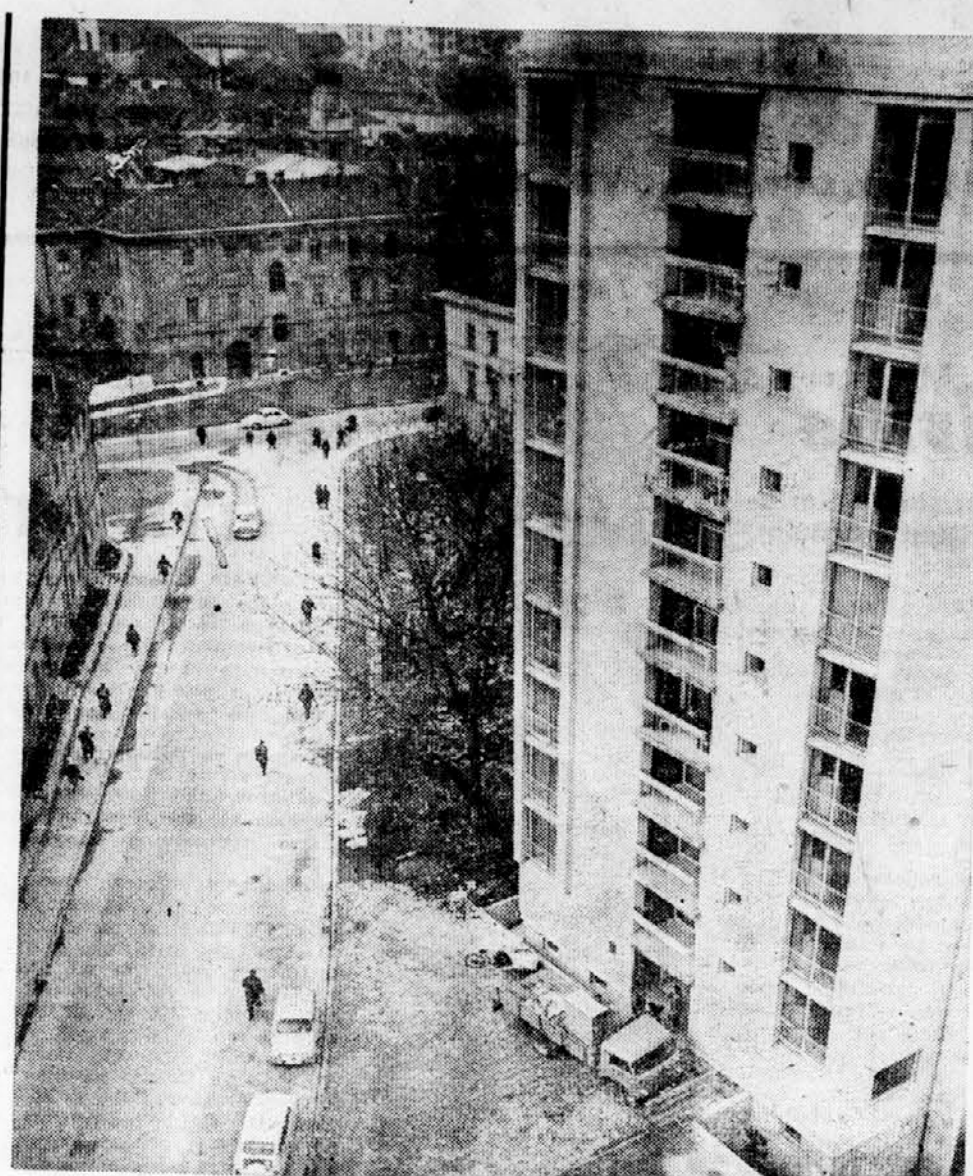
Sprito take miselnosti in ekonomiziranja poslovanja otroških ustanov je lahko uganiti, kako taka neodgovornost vpliva na vzgojno osebo, na ljudi, ki bi morali biti steber naše

ga. družbenega varstva prav sedaj, ko njihovo strokovno pomoč in izkušnje tako potrebujemo v okoliščinah, kjer uvažamo razne oblike varstva. Namesto, da bi bilo delo usmerjeno v napore, kako v varstvu doseči večjo kvaliteto in širino, pa je nastal preplah med vzgojnimi osebami, ki ne vidi perspektive in išče zaposlitev izven svoje stroke. Celo med slušatelji Srednje vzgojiteljske šole se vrtihaplja misel, da družba slabo vrednoti vzgojiteljski poklic in da bo kmalu nepotreben. Na Vrhniku pa so tri sposobne laične moči, ki so uspešno opravile seminar za vzgojitelje, odide na drugo delo.

Nevarnost je, da pride do daljnosežnih posledic in zastoja v otroškem varstvu, če bomo trpeli tak odnos, ki vodeni odgovornosti družbenih činiteljev za vzgojo mladega rodu. V ljubljanskem okraju je zaposlenih 41 odstotkov žensk in tako so preračunali, da bi potrebovali za potrebe teh družin 40 novih otroških ustanov. Predvidenih je 16 novih ustanov in 8 adaptacij, toda ker število varstvenih upadajo, je to občutno že dobrodušje izgovor, da še teh ne bo treba zgraditi. Kako zlahka na denar, namenjen za preproste otroške ustanove, obrnejo za druge gradnje, imamo že več kot preveč izkušenj.

Za dokaz, kako pomembno je, da preskrbimo sredstva za otroške ustanove, naj navedemo primer občine Ljubljana-Mostje-Polje. Ta občina plačuje za 50 vzgojno zanemarjenih in ogroženih otrok v vzgojilnicah 20 milijonov letno, za 780 otrok v vzgojno varstvenih ustanovah pa le 17 milijonov letno. Torej je otroško varstvo nadvse težavna preventiva, ki je ne smemo zapostavljati, temveč pospeševati tudi s tem, da pravilno porazdelimo materialna bremena med starše in družbo. Vse družbene činitelje, pa sedanjim kritični položaj opozarja, da je treba storiti vse, da se bodo v vzgojno-varstvenem delu uveljavili načela in duh resolucije.

Marija Robek

DOGRAJENE STOLPNICE. Te dni so se začeli seliti v stolpnice v ljubljanski Strelški ulici prvi stanovanjci. Foto: Vlastja

Delo Ljudske skupščine LRS

Ljubljana, 20. jan. — V tajništvu Ljudske skupščine LRS smo zvedeli, da bo prihodnja plenarna seja obeh skupščinskih zborov v torek, dne 6. februarja. Na seji bodo obravnavali predlog resolucije o politiki gospodarskega razvoja v LRS Sloveniji za leto 1962 obenem z ustreznimi odloki, ki ter predlog republiškega proračuna. Predvidevali so, da bosta oba gospodarska odbora začela z delom v ponedeljek 29. januarja, proračunski odbor v sredo 31. januarja, zakonodajni odbor pa v četrtek 1. februarja. Podrobna obvestila in predloge dnevnih redov bomo še objavili.

Letalski promet med Rimom in Tirano?

London, 20. jan. Sklicujoč se na diplomatske kroge poročila Associated Press, da albanski funkcionarji proučujejo, v Italiji možnost za uvedbo letalskega prometa med Rimom in Tirano. Po teh vestih je italijanska vlada naklonjena omenjeni zamisli in je tudi pripravljena kupiti od Albanije nekatere proizvode. Italija je že privolila v nakup 200.000 ton albanske surove nafte.

JUGOSLOVANSKO-POLJSKO GOSPODARSKO SODELOVANJE

Beograd, 20. jan. (Tanjug). V Beogradu se bo 24. januarja začelo četrto zasedanje jugoslovansko-poljskega odbora za gospodarsko sodelovanje. Na njem bodo povzeli rezultate ekonomskih odnosov obeh držav do zadnjega zasedanja leta 1959 v Varšavi in sprejeli priporočila za nadaljnji razvoj. Jugoslovansko delegacijo na tem zasedanju bo vodil podpredsednik ZIS Mijalko Todorović, poljsko delegacijo pa podpredsednik vlade Peter Jaroszewicz.

Na podlagi priporočila deklaracije partijsko-vladnih delegacij Jugoslavije in Poljske, sprejete v septembru 1957, je bil odbor za gospodarsko sodelovanje med obema deželama ustanovljen v februarju 1958 s ciljem, da ustvari pogoje za razširitev gospodarskih odnosov. Po ustanovitvi odbora je bilo sklenjenih več dogovorov na področju blaginje, menjava, kar je ugodno vplivalo na njeno povečanje. Vrednost naše blaginje znaša zdaj 70 milijonov dolarjev v obeh smereh.

Prišlo je tudi do vestranskega razvijanja sodelovanja na drugih področjih gospodarskih odnosov: znanstveno-tehnično sodelovanje, kooperacija v industriji, sodelovanje na turističnem planiranju in kmetijstvu itn.

Jugoslovansko-poljski odbor za gospodarsko sodelovanje je imel do sedaj tri zasedanja

Delavce seznanjati z vsemi problemi

Iz razprave na plenumu republiškega sveta Zveze sindikatov Srbije

Beograd, 20. jan. (Tanjug). Člani plenuma republiškega sveta Zveze sindikatov Srbije so se danes zavezali za učinkovitejšo in sodobnejšo informiranje članov delovnih kolektivov na delovnem mestu in v komuni. Anketa, ki jo dve leti organizirajo okrajni sindikalni sveti v tej republiki, je pokazala, da se delavci zelo zanimajo ne samo za probleme kolektivne, kulturne in druge družbene dogodke doma in na tujem.

Cepprav so bili zadnja leta doseženi pomembni uspehi, na pristojnem mestu menijo, da informiranje delovnih

nih ljudi ni zadovoljivo. Nekatere raziskave so pokazale, da so delovni ljudje zelo dobro poučeni o mednarodnih političnih dogodkih, manj o problemih dela in življenja svojega kolektiva, premalo pa o problemih komune. Ni dvoma, da vpliva na to med drugim delstvo, da dobivajo delavci te informacije preko najbolj sodobnih sredstev informacij (tiska, radia in televizije), vtem ko dobivajo obvestila o delu in življenju svojega kolektiva večinoma preko oglebnih desk, suhoparnih biltenov ali na sestankih.

Najprimernejša oblika informiranja v delovnih

kolektivih so vsekakor tovarniški časniki in bilteni, ki jih izdaja v Srbiji kakih 130. Mnogi tovarniški časniki, zlasti bilteni, pa so suhoparni in zato jih delavci neradi berejo.

Člani kolektiva naj bi bili obveščeni o raznih vprašanjih, preden izrečejo posamezni organi upravljanja končno besedo o njih in sprejmejo sklepe. Tako se naj bi dogajalo, da pridejo proizvođači plan, pravilniki o razdelitvi dohodkov in druge gradivo v javno razpravo, ko so najvažnejša gledišča in sklepi že sprejeti.

SVETOZAREVO — Nova tovarna kartona in lepene v Cupriji bo izdelala letos 3000 ton lepene v vrednosti 300 milijonov. Svečanosti ob začetku obratovanja novih naprav so se udeležili podpredsednik Izvršnega sveta Srbije Mihajlo Švabić, sekretar Centralnega odbora sindikata delavcev tiska in papirja Ljubomir Cvarković in sekretar Zveze grafične industrije Jugoslavije Djuro Čosić.

NIS — Na seji izvršnega odbora okrajnega odbora Socialistične zveze v Nisu, ki so se je udeležili predstavniki domaćih, babaškiške in pirotke občine, so potrdili, da je bil na področju, kjer žive pripadniki bolgarske narodnostne manjšine, dosežen zadnja leta znaten gospodarski, prostveni in družbeni napredek. V vseh, kjer žive pripadniki te manjšine, so zadnja leta odprli več šol, ljudskih univerz in knjižnic.

KARLOVAC. — V Pisarovini so končali z rekonstrukcijo največjega vrelna kisle vode v Hrvaški, ki so zanj porabili 19 milijonov dinarjev. Sedaj obratujejo nove električne črpalke, avtomatski stroji za pranje, polnjenje in zapiranje steklenic ter lepljenje etiket. Obnovljeni vrelec bo letno dajal 10 milijonov litrov kisle vode. Z nadaljnjo rekonstrukcijo pa bo narasla kapaciteta vrelna na 15 milijonov litrov kisle vode.

KNIN. — Prvi del nove železniške proge Knin—Zadar dolžini 25 km bodo slovesno odprli 25. januarja. Ta del proge od Knina do Kistenja teče skozi kanjon reke Krke. Na tem otoku so zgradili 18 manjših tunelov in skupni dolžini 2 km. Pričakujejo, da bodo do konca leta zgradili še 32 km te proge vse do Benkova.

NASERJEV INTERVJU S KUBANSKIM LISTOM »REVOLUCION«

Vsaka država ima pravico na sistem, ki ji najbolj ustreza

Predsednik ZAR je v intervjuju med drugim dejal, da je beograjska konferenca pozvala vse države naj poravnajo spore z miroljubnimi sredstvi

KAIRO, 20. jan. (Tanjug.) »Vsaka država ima pravico ustvarjati družbeni in politični sistem, ki ji najbolj ustreza. Ta pravica je bila razglašena že v Bandungu in potrjena na beograjski konferenci,« je izjavil predsednik Naser v intervjuju s sodelavcem kubanskega lista »Revolucion« Carlosom Frankom.

Predsednik Naser je dejal: »Nenehno smo se borili za uresničitev načel miroljubne koeksistence med državami z različnimi družbenimi sistemi, ker sodimo, da je to jamstvo za ohranitev miru. In zato vsaka akcija, naperjena proti pravici neke države, da sama odloči o svoji usodi, samo zaostri mednarodno napetost.«

Predsednik Naser je komentiral sedanj položaj v odnosih med ZDA in Kubo, pri čemer je rekel, da ne verjame, da bodo latinskoameriške države sprejele resolucijo, ki bi vsilila blokado Kube. Pripomnil je, da je ZAR vedno nasprotovala in bo nasprotovala vsaki agresivni akciji zoper Kubo.

Na vprašanje kubanskega novinarja, ali bi predsednik ZAR smatral agresijo na Kubo za agresijo na vse države, udeležence beograjske konference, je Naser odgovoril, da ta konferenca ni imela značaja ustanavljanja vojaške zveze med udeleženci državami in

javnosti in pomeni odmev zavesti vseh narodov sveta. Te moči ne more nihče zanikati,« je poudaril Naser in pripomnil, da je to »prav tista moč, ki je bila Egiptu ob strani in mu pomagala v času agresije na Suez, kot je vedno pomagala narodom v boju za svobodo.«

Predsednik Naser je potem opozoril na nove oblike delovanja imperializma in kolonializma v Afriki. Poudaril je, da se pod novim plaščem skrivajo isti stari nesvobodni nameni in interesi.

V zvezi z bojem Alžircev za neodvisnost je Naser dejal, da ZAR popolnoma podpira alžirsko vlado in njena prizadevanja, da bi na načelnih pogajanjih dosegla popolno neodvisnost svoje države.

Zemljepisna destalinizacija

RADIO SOFIJA JE OBJAVIL NASLEDNJO VEST:

Prezidi Narodnega Sbornja je objavil ukaz o spremembi imen objektov nacionalnega pomena in to: Vrh »Stalina« v gorju Rila se bo imenoval »Vrh Musala«, »Stalinova jezera«, ki so severno od tega vrha na koti številka 7 »Musalenska jezera«. Meteorološka opazovalnica »Stalina« se bo imenovala meteorološka postaja na »Vrhu Musala«, umetno jezero »Stalina«, nedaleč od Sofije, se bo imenovalo »Iskra«, termocentrala »Stalina« se bo imenovala termocentrala »Sofija«, tovarna strojev in kovin »Stalina« v Dimitrovu, se bo imenovala tovarna strojev »Pernika«, tovarna papirja »Stalina« v vasi Kacemovo, pa tovarna papirja »Friedrich Engels«, inštitut za učitelje osemletk »Josip Visarjanovič Stališ« v mestu Stankodimitrova se bo imenoval inštitut za učitelje osemletk »Cirila in Metoda«, »Stalinov zaliv« na Crnem morju, se bo imenoval »Varnenski zaliv«, »Stalinovo jezero«, nedaleč od mesta Varne, pa se bo imenovalo »Varnensko jezero«.

KMALU V JAVNI RAZPRAVI:

Generalni urbanistični načrt Ljubljane

Ljubljana, 20. jan. — Pod vodstvom predsednika Mesnega sveta Ljubljane inž. Marjana Tepine je bila seja koordinacijske komisije za izdelavo generalnega urbanističnega načrta Ljubljane. Komisija je obravnavala nekaj konkretnih vprašanj razvoja večjih komunalnih objektov, predvsem pokopališča, mestne

vrtnarje, mestnega vodovoda in vprašanje nove lokacije sportske letališča. Najvažnejša pa je bila ugotovitev komisije, da je izdelava generalnega urbanističnega načrta Ljubljane, toliko napredovala, da bo lahko v začetku februarja Mestni svet predložil njegove osnovne elemente javnosti v ogled in razpravo.

„Afera Fiumicino“ pred parlamentom

Italijanska skupščina je po 17-urni razpravi izglasovala zaupnico Fanfanijevi vladi, ki so jo ostro kritizirali zaradi nepravilnosti v zvezi z graditvijo rimskega letališča »Fiumicino«

RIM, 20. jan. (Tanjug.) Italijanska skupščina je davi ob 5. na seji, ki je trajala nad 17 ur, izglasovala za zaupnico vladi premiera Fanfania in odklonila resolucijo poslancev KP Italije, v kateri med drugim zahtevajo, naj minister za obrambo Andreotti odstopi. Zaupnica je bila izglasovana z 258 : 218 glasovom, 11 poslancev pa se je glasovanja vzdržalo.

Debata v italijanskem parlamentu se je začela v torek 16. januarja in se je nanašala na poročilo parlamentarne komisije o zgraditvi Fiumicina, novega rimskega letališča za civilni domači in mednarodni promet.

Letališče Fiumicino so odprli lani in stroški za njegovo zgraditvo so znašali dosti nad 70 milijard lir oz. 30 milijard evrov, kar je bilo predvideno. Ti stroški sprito nesolidne graditve posameznih objektov še vedno naraščajo.

Ze pred dobrim letom

ugotavlja neučinkovitost in pomanjkanje kontrole države oziroma posameznih višjih državnih funkcionarjev. Poročilo zlasti omenja ministrstvo za obrambo in javna dela, v nekaterih primerih pa pomorsko bišva ministra za obrambo in javna dela Paciardija in Tognija ter sedanjega ministra za obrambo Andreottija. Ministrstvo očita, da niso dovolj kontrolirali do deljevanja del in koncesij posameznim privatnim podjetjem, ki so obogatili račun države, kakor tudi prek osebnih zvez in poznanstev s posameznimi državnimi funkcionarji.

Po zelo burni debati, v kateri je predsednik parlamenta Leone izjavil, da odstopa, potem pa ponovno zasedel, predsedniško mesto, se proti zgraditvi letališča Fiumicino, premiera Fanfania je v tej zvezi uveljavil celotno vrsto novih ukrepov in predpisov, ki jih bo treba uveljaviti za modernizacijo italijanske državne administracije. Poudaril je zlasti potrebo po reorganizaciji in boljšem funkcioniranju državne uprave za hitrejšo in učinkovitejšo intervencije, da bi se v prihodnje ognili sleherni možnosti nekontroliranega zapravljanja državnih sredstev, kakor tudi pojavom, ki so nastali med graditvijo letališča Fiumicino.

s fotokamero po svetu • s fotokamero po svetu • s fotokamero po svetu • s fotokamero

ČRVAKI V DEŽELI PRVA-KOV. To je nogometna enastorica Santosia iz Sao Paola, ki je postala državni prvak. Brazilci bodo na letošnjem svetovnem prvenstvu v Cilu branili naslov prvaka, v reprezentanci pa bo nastopilo tudi več igralcev Santosia.

300 DOLARJEV ZA SLIKO SAGANOVE. — V Parizu so priredili zanimivo razstavo in dražbo slik znanih umetnikov in drugih znanih ljudi, ki pa se ne ukvarjajo s slikarstvom. Izkupek so namenili društvu »Priatelji mladine«. Slika Francoise Sagan »Kvartopire« (na snetek) je vrgla 300 dolarjev.

***Pomembna dopolnitev trgovine
ob izrednih prilikah***

predstavljali dopolnilne redne trgovine v izrednih prilikah, je jasno, da naj bi na njih prodajali predvsem kakovitno blago po normalnih cenah. Vskršno izkoriščanje sejnov za prodajo raznega nekuranečnega blaga, ni lahko te pridivilo, da bi kuhinjski diskreditirali potrošniški jidiš spravo na kramarsko raven. Gre skratka za to, da se doseže čimvišja kakovitna raven trgovine tudi na sejnih in da prispevajo v čimvečji meri k dobremu okusu potrošnikov.

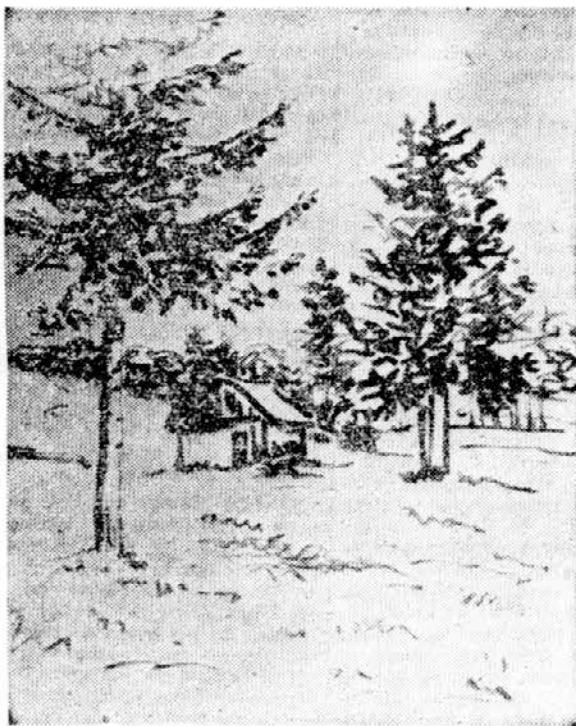

V zbirki Cankarjeve založbe »Bela krizantema« izide tedi, prav za obletnico pesnikovega rojstva, ki se je bomo spominjali 23. januarja, izbor domovinske in socialne poezije Otona Župančiča. Pesmi je izbral in uredil Dušan Pirjevec. Razdelil jih je v štiri cikle s 47 pesmimi, ki se vrstijo od »Dume«, »Zemljevida« in »Naše besede« do pesmi iz zadnjega obdobja. Knjigo je opremil arhitekt Marko Župančič. Iz zbirke objavljamo dve manj znani pesmi — »Gosti so mraki« in »Vezanina«.

OTON ŽUPANČIČ:

Gosti so mraki...

GOSTI SO MRAKI,
DOLGE SO CESTE
V ZARJO SKOZ NOČ.
DA BI OSTALI
SKUPAJ, VSI SKUPAJ,
BRATJE BREZ LUCI
V ZARJO GREDOČ.
BRATJE BREZ LUCI...
ZVEZDE NAM SKRITE...
ČE RAZKROPIMO
PRED ZARJO SE V NOČ...
KJE STE NAM PEVCI?
DAJTE, ZAPOJTE,
SKUP NAS DRŽITE,
VASA NAM PESMEM
V ZARJO BO LUC.

ŽUPANČIČEVA RISBA IZ KNJIGE
»O DOMOVINAH: MOTIV Z BLEDA

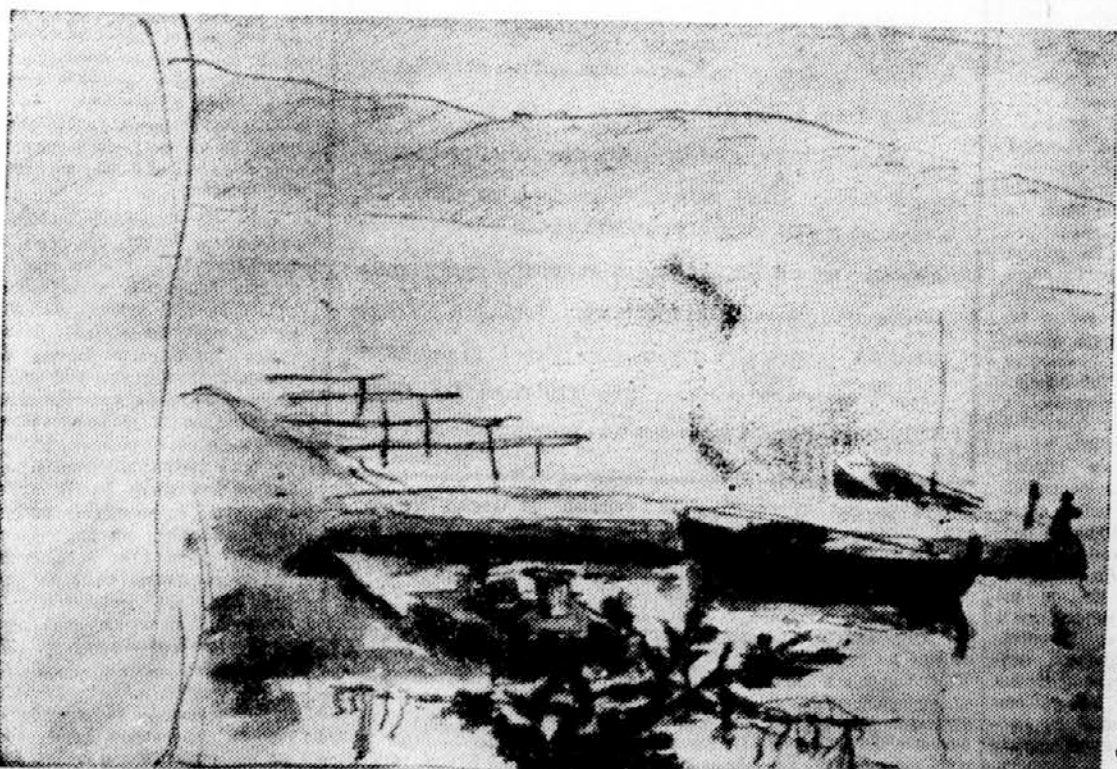
OTON ŽUPANČIČ:

Vezanina

VSA RAZKOPANA
V PRAH POTEPTANA
ČUDEZNA VEZENINA!

NASKRIVAJ JO POBEREM,
JO S SOLZAMI OPIREM,
SKRBNJO JO ZVIJEM,
SI V NEDRA JO SKRIJEM,
OB NJEJ SE GREJEM,
SE JOCEM, SMEJEM,
JO BOZAM, SE TESIM,
DA V BODOČNOST JO REŠIM:

O MOJA DOMOVINA!

ŽUPANČIČEVA
RISBA IZ
KNJIGE
»O DOMOVINAH:
COLNI

...rana, ki jo je dobil Mirko v levo laket, ni bila taka, da bi zaradi nje odložili izvršitev smrtne kazni. Johanu, ki je medtem z bataljonom preganjal Italijane in belogardiste iz vasi, se je mudilo naprej, sklep bataljonskega sodišča pa je bil, da se obsodba belogardističnega sodišča pa je bil, da se dezertirja izvrši javno sredi požgane vasi na trgu pred šolo, in sicer nemudoma.

Pripeljali smo ga pred šolo in vprašali, ali je razumel obsodbo.

»Razumel,« je odgovoril mirno, kot da smo ga vprašali kaj povsem navadnega. Ko pa se je nekdo od bataljonskega sodišča oglašil, češ ali ima še kakšno željo, je rekel: »Eno samo.«

Obrnil se je proti meni, ki sem stal pred njim z brzostrelko v roki.

»Koliko ljudi je v vaši četi?«

»Trideset,« sem dejal in skušal ostati kolikor mogoče podoben vojaku, ki nima drugih misli kot to, da brž opravi neprijetno dolžnost in gre naprej. A v Mirkovem pogledu, ki ga je uprl v občutljivo točko na mojem čelu, je bilo nekaj takega, da sem se razburil, kot da me je s svojim vprašanjem hotel žaliti.

»Pa so vsi streljali proti sadovnjaku?« je dejal, ne da bi izpustil mojo občutljivo točko iz območja svojega pogleda.

»Vsi.«

»In ni nihče opazil nič posebnega?«

»Ni, razen obseščev in tebe, ki si jih dal obesiti.«

»sem ga zavrnil razdraženo in si z dlanjo pokril občutljivo mesto na čelu, kakor da se hočem popraskati. Mirko je to opazil.

»Zakaj se prijemš za čelo?« je rekel. »Te boli moj pogled?«

»Molči!« sem vzrotil in se popraskal po čelu, da bi opravičil svoj gib.

»Reki ste mi, ali imam še kakšno željo. In zdaj, če dovolite, vam povem, da tisti obseščev niso moj izdelek. Moj izdelek so tisti, ki ležijo pod njimi.«

»Kaj hočeš reči s tem?«

»To, kar sem rekel,« se je spet nasmehnil Mirko. »Sicer pa je tu gospodična Rajnerjeva, ki lahko potrdi, kdo je izdelal tiste mrljice, vi ali jaz. Ne zato, da bi vi zaradi tistih mrljic ne izdelali še enega, to pot iz mene, pač pa zato, da bi izdelka, ki je moj, ne pripisovali komu drugemu.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Amalija je prišla z gmajne v svojo sobo in se vrgla z Nedo na posteljo. Stisnila jo je k sebi in iz nje se je utrvalo toliko mrtvaške groze v obliki neverjetnih glasov, podobnih ječanju, joku, kriku, šepetu, togoti, sopenju, pa vendarle čisto drugačnih, takih, kot jih lahko pahne iz nas le nekaj izjemno strahovitega, da je mala Neda z obema rokama mašila njena usta in jokaje moledevala:

»Mamica, ne, ne. Pusti notri. Jaz se bojim.«

Matej Bor:

ZAČARANI KROG

Takrat je prišla poslovodnja žena ter se predvidno ozrla po sobi, boječ se, da je ne bi kdo slišal: »Ustrelili ga bojo.«

Amalija se je vzdignila na postelji ter jo gledala kot prikazen, ki je prišla, da bi dodala ostalim prikaznim se sebe, ker bi brez nje njihova družina ne bila popolna.

»Koga bodo ustrelili?«

Prikazen je zašepetala: »Njega.«

»Koga?«

»Vašega moža.«

Amalija je vstala. V očeh se ji je zasvetilo nekaj, kar je za hip pregledalo temo iz njh.

»Torej ni pade?«

»Ne, ampak ne bo dolgo, ko bo. Ti ne poznaš spasa. Prijeli so ga in postavili ob zid. Greste z menoj? Iz naše spalnice se vidi.«

V Amalijinih očeh se je spet nabrala tema, da je šla za gospodinjico kot slepa. Kriknila je šele, ko je zagledala prizor na trgu. Pustila je Nedo gospodinjico in odhitela na cesto, vlekče ranjeno nogo za seboj.

Mirko se ji je nasmehnil, ko si je utrla pot do njega.

»Torej povej jim, kdo je postrelil tiste ljudi.«

Amalija se je beseda podobno kot bolečina izgubila nekam neznansko globoko in tam obležala kot mrtva. S poslednjimi ostanki moči jo je privlekla iz globin in si jo okorno položila na jezik, a beseda ji je spet omahnila nazaj v globino.

Mirko se je smehljaj, ki mu je še nekaj hipov poprej ležal na desni polovici ustnic, osuplo umaknil nazaj.

»Nočem na dan z besedo?«

»Ne morem, je hotela reči Amalija, a beseda v nji se ni zganila.

Mirko se je na ustnice vrnil nasmeh, a drugačen, kot je bil prej. Na svoji poti nazaj je srečal nekaj, kar je mislil, da pojde mimo njega: smrt.

»Da, zdaj je konec, si je rekel. Izdala me je, ker sem jaz izdal njo. Zdaj sva si bot. Kako pravično je pravzaprav življenje, kadar mu pustiš, da si samo deli pravico. Čemu bi ga motil pri tem? Iz tega ne bi nastalo nič dobrega. Mogoče bi me kaznovalo, ker sem kratil pravico, huje, kot me je

na tem, da me je postavilo sem pred ta zid. Solarji, ki bodo hodili tod mimo, se bodo še nekaj časa menili o njem, ki jim je šlo in domove požgal in bodo imeli občutek, da je življenje pravično, ker ga je spravilo sem pred ta zid in kaznovalo. Pustimo jim ta občutek. Naj gredo z njim v življenje, da jim bo življenje prijetnejše, ker bodo verjeli, da je pravično. In navsezadnje tudi je. Moj primer to dokazuje.

»Nisem vedel, da sva si tako daleč vsak sebi, a če sva si, sva si, je pomislil, gledajoč v Amalijo, ki je še vedno nena stala pred njim.

Takrat je opazila nekoga, ki je prihajal čez trg.

Bila je Saša. V novi obleki s škornji in z lasmi, ki so ji padali, prosti vseh spenk, po ramenih. Kdo ve, zakaj si jih ne ostriže? je pomislil. In vendar, če bi si jih, bi mi bilo žal za njimi. Dobro, da so tam. Ko bom padel, bom gledal vanje. Mimo Amalije. Tako, kakor sem gledal tudi doslej. Da, tako.

V Amaliji se je beseda zganila. Smehljaj, ki se je preselil z Mirkovih ustnic v njegove oči in se v njih prerodil v nekaj svetlejšega, kot je bil prej, jo je prebudil.

»Ah, oprosti,« je vzdihnila. »Nisem mogla...«

Hotela je reči: Nisem mogla govoriti, takrat pa se ji je zazdelo, da njegov pogled ni uprl v njo, temveč preko nje v nekaj, kar je za spoznanje višje od nje.

Obrnila se je nazaj in zagledala Sašo. Kakor iz jasnega je treščilo vanjo spoznanje, ki je bilo tako neumljeno silovito, da je omahnila na tla.

Iz omedlevice jo je zbudilo škrtanje nekesa železnega. Se vedro v območju kroga, s katerim jo je obdajala nezavest, se je zavedela, da to pomeni Mirkovo smrt, pa tudi tega, da lahko ona smrt prepreči, če se prebije skozi začarani obroč.

Pa se ni.

Nekaj, kar je bilo močnejše kot volja, da bi se prebila, jo je zadržalo, in ko se je navzlic temu pogladila iz sebe, je zagledala Sašo z razpuščenimi lasmi, tako svetlimi, da so ji zaslepile oči. Omahnila je nazaj v svoj začarani krog in čakala, čakala... dokler njenega pričakovanja ni razneslo na vse strani grmenje iz pušk.

Stirideset praporščakov nadzorstva H se je razpršilo na vse vetrove. Kakor so prišli, tako so se tudi razšli: sleherni se je vrnil v svojo enoto, vsak na svoj odsek bojišča. Prebili so vojaško šolo, postali so oficirji v Nemčiji veliko razburjenje, ker napada nesmiselnost in brezdusnost nemškega militarističnega stroja. Kirs je danes novinar in publicist, hkrati pa še filmski kritik. V svojem drugem romanu »Tovarna oficirjev«, romanu o vojaški šoli, razgalja nemško militaristično vzgojo in nasilje tega militarizma: to je protest proti sleherni vojni, predvsem pa proti političnim tendencam sedanjega nemškega vojaškega angažiranja. Odbor Mirovne knjižnice v Oslu je izbral roman »Tovarna oficirjev« za »Knjigo Mirovne knjižnice 1961«. Ta mednarodna knjižnica miru, ki jo je ustanovil Max Tan v Oslu, pospešuje z literarnimi deli razumevanje med narodi in rasami. Knjige »Knjižnice miru« hočejo pravilno pokazati neuničljive vrednote in pripomoči, da bi se ohranile podobne človeka, ki se v času, ko so te vrednote v nevarnosti, ravna po svoji neodvisni vesti. Iz obsejnega dela (670 strani), ki ga je za Državno založbo Slovenije prevedel Boris Verbič, objavljamo avtorjevo »Zaključno poročilo«.

mačniti. Živi samotno, redkobesedno in trdim obrazom poleg moža; binata v majhni na pol podrti hiši ob nekem jezuru na Zgornjem Bavarskem.

vzhodni fronti. Andreas pa je na Vzhodu prišel v ujetništvo in se je nemudoma priključil narodnemu odboju. Svobodno Nemčijo, Berger, Gündler in C. mel

so izginili s površja — in z njimi vred tudi večina drugih. Slekli so uniforme in se uvrstili v druge armade — v vojaško delo, gospodarstvo, upravo. Tu kakor tam so ostali trdno in zanesljivo povprečje. Povsod jih je bilo mogoče uporabiti.

Kramer, večni podčastnik, je ostal, kar je bil. Bil je poklicni vojak; hotel ni biti nič drugega in se tudi ni mogel ničesar drugega naučiti. Egon Weber, silak, se je mirno vrnil v domači kraj, si zaupal rokave v posteljo, odlejal hlebec v krušno peč. Je predsednik pevškega društva, kegljskega kluba in kroška igralcev skata. Odklonil je ponudbo, da bi ustanovil zvezo bojnikov. Pač pa je ustvaril vojaško, ki je hitro narasla. V splošnem velja za dobrodušnega človeka. Vendar utegne postati kaj neprijeten, če kdo preveč sumljivo poudari njegovo krmilo ime.

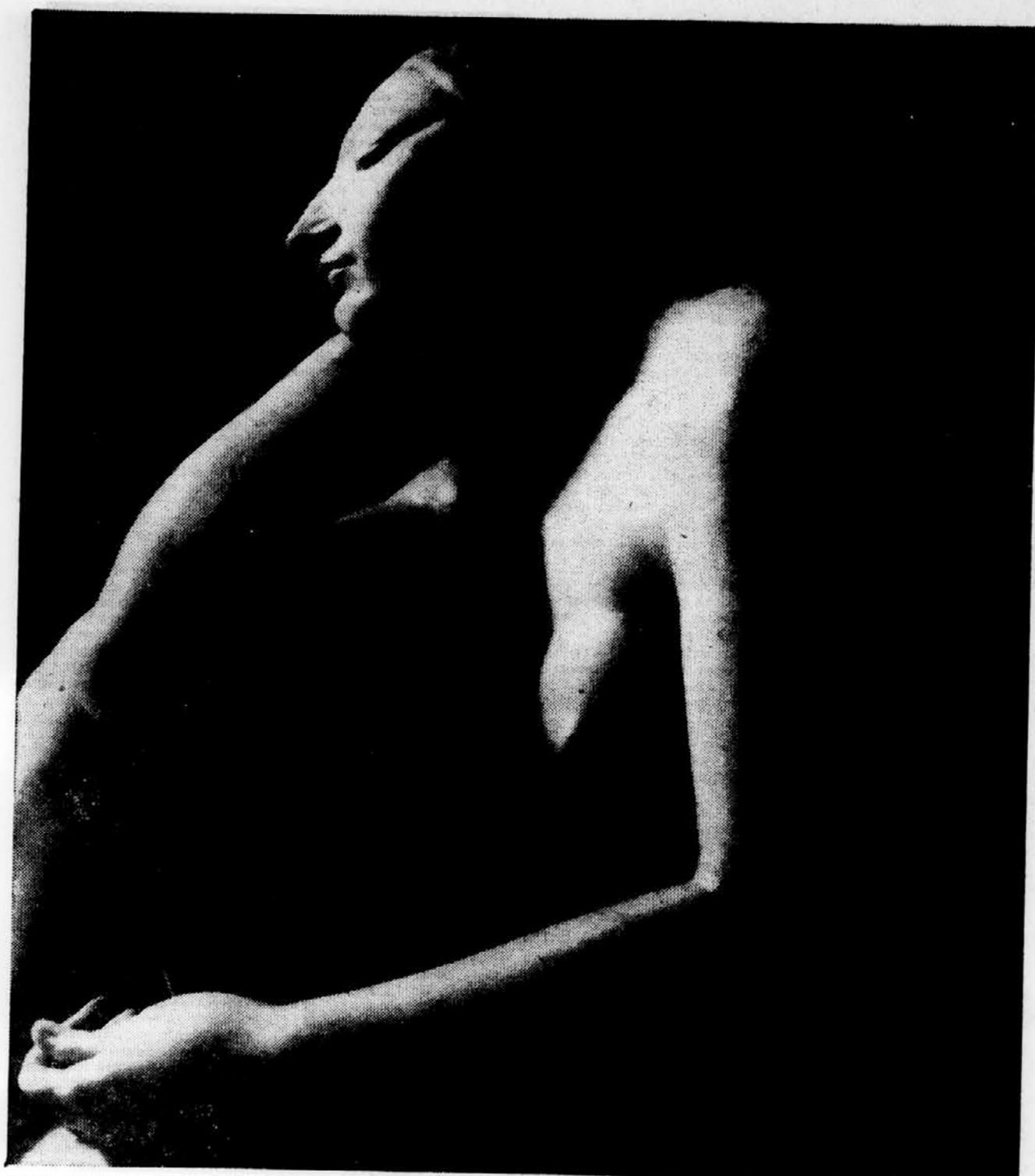
Cudno — pa je potekalo kratko, a zelo veselo življenje praporščaka Möslera. Najprej je postal poročnik, a to ni bilo dolgo. Zaprlel se je v razmerje z ženo načelnika svoje čete, hkrati pa tudi z ženo svojega poveljnika. Zato so ga prestavili na fronto; kasneje je prišel v Francijo in tam ustanovil vojaški bordel s številnimi podružnicami. Zavaljo tega je moral sleči oficirsko uniformo. Nato je šel Möslér — kot je trdil sam — v ilegalo. Končno so ga ustrelili kot pripadnika francoskega odporniškega gibanja, a se to je bila pomota — zamenjali so dva različna seznama oseb, drugega nič. Dosti lahkotnik je jokalo za njim.

Tudi Böhmke, poet, je postal poročnik, bil pa je kmalu ujet in do leta 1946 ni bilo o njem ne duha ne sluha. Nato pa je spet prišel na dan in je priobčeval članke o temi: »Nikoli več vojne« v uglednih časopisih. Govoril je tudi po radu in je bil v južnozahodni Nemčiji precej priljubljen. Vendar čez nekaj let njegovih sestavkov ni hotel nihče več tiskati in jih zato tudi nihče ni več bral.

Böhmke se je iz protesta preselil v Vzhodno Nemčijo, a se je kaj kmalu vrnil na Zahod, nato pa izselil v Kanado. Tam je delal kot drvar. Neka ugledna nemška založba je priobčila celo njegovo zbirko pesmi — in tudi zares prodala osemindeset izvodov.

Praporščak Rednitz je ostal še nekaj časa v zvezi z Wildlingenom ob Maini in z vojaško šolo. Najprej si je dopisoval s polkovnikom Federsom, ko so tega usmrtili, pa z Elfrido Rademacher. Teh pisem ni bilo dosti in je bila njih vsebina vedno nejasna, toda Red-

nitz je vendarle nekaj izvedel o tem, kar se

IVAN MESTROVIC (1863-1962): PRICAKOVANJE (1929)

Kulturni zapiski iz brežiške komune

Šestnajst let idealizma

Besede idealizem ne uporabljamo prav pogosto, kot da bi se bali, da nekako ne sodi v besednjak našega časa. In da bi znanje težko našli pravo mesto. Toda če hčemo govoriti o Ljudski knjižnici v Brežicah in o njeni knjižničarki, tovarišici Savici Zorko, ne moremo začeti z drugo besedo. Idealizem je pač našel svoje pravo mesto v tisti, s knjigami natrpani sobi, v edinem prostoru brežiške Ljudske knjižnice. In šestnajst let njenega obstoja, ki je tako tesno povezan ne le z delom, temveč z življenjem tovarišice Zorke, je napisalo šestnajst poglavij o idealizmu.

Kronika brežiške Ljudske knjižnice — solski zvezek, napisan z lepo, disciplinirano pisavo — se začneja takole:

»Leta 1945 so dijaki začeli zbirati slovenske knjige za knjižnico. Toda nabrali so zelo malo, kar je pač ostalo po letih okupacije. Zato sem poklonila knjižnici petnajst let mladinskih knjig, ki so se mi ohranile skrite na podstrešju...«

Tako je avtorici kronike, Savici Zorko, povedala prva brežiška knjižničarka Franja

Mačkovšek. Torej je že prvem začetkom Ljudske knjižnice botrovala požrtvovalnost. Po štirih letih okupacije, izseljenstva, preganjanja slovenske besede, še posebej natisnjene — si sploh se lahko predstavimo dragocenost tega darila? Dari pa je knjižnica dobila tako malo!

»Vsa prva leta je bila knjižnica izposojevalna edini vir dohodkov, dokler ni v začetku leta 1948 dobila prvega prispevka od tedanje Napredne,« piše v kroniki, kjer tudi lahko izvedemo, da je znanal ta prispevek dvakrat po 2.000 dinarjev.

In še: »Ustajateljica Savica Zorko, ki je doslej upravljala knjižnico deset let brezplačno, je postala ob svoji službeni upokojitvi leta 1959 honorarno nastavljena moč.«

In še enkrat: tradicija ne popušta. Sedaj pomaga v Ljudski knjižnici pomožna knjižničarka, snana tovarišica Zorkova. Njeno delo nagradjuje Savica Zorkova iz lastnih sredstev...

Pa vendarle — kljub temu samoraznoprstnosti, ki sta ga začela od leta 1953 podpirati

Mestni oziroma Občinski ljudski odbor Brežice s kaj različnimi vsakoletnimi prispevki, ima Ljudska knjižnica danes okrog 5.300 knjig. Lani si je 10.690 obiskovalcev izposodilo 18.313 knjig. Z lanskim letnim občinskim prispevkom, ki je znanal komaj 30.000 dinarjev, se je knjižnica obogatila že za tretji potujoči knjižničarski kovček, ki skupaj s prvima dvema obiskuje vsake knjižnice v brežiški komuni in poživlja njihovo dejavnost. Tudi dve podružnici ima Ljudska knjižnica, na splošno in na plačnem oddelku brežiške bolnišnice.

Ko sem prelistala kroniko in prebrala te in druge, s tolikšno natančnostjo napisane podatke, ki ne pozabljajo za beležiti niti darovalcev materiala ali sredstev za tako malenkostne dopolnitve, kakršne so pomožne knjižne police, je postalo nerodno.

Dopolnilne sem se namreč med svojim obiskom Ljudske knjižnice v Brežicah samo smehljala. Tako nekam igračkasta se mi je zdela ta knjižnica — soba, tako majhna in skromna, pa tako vedro ljubljiva z gnečo knjig in mladimi ljudmi, ki so posegali po njih. In prav tako brezskrbno prijazna se mi je zdela knjižničarka, ki je v trenutku vedela za vsako knjigo, skoraj se to, kdo si jo je izposodil in kdaj jo bo vrnil, in je z enako prisrčno materinsko resnobo pomagala devetletnemu dekcu odločiti med »Piko Nogavičko« in Tuwimovo »Lokomotivo«, kot izbirati skupini dijakov gradivo za šolsko proslavo Presernovega dne. Pa tisti dve pod okno potisnjeni klopi sta se mi zdeli prav tako neresna »čitalnica«, kot se mi je zdelo igro majhen uporniški kotiček s prostim pristopom — preprosta knjižna police s knjigami, zaviti v rjav ovojni papir.

Potem pa se je začela zabavna plat vtisov umikati resnejšim spoznanjem. Pot so jim utirali spomini na malenkosti, ki jih je sprva prekrivalo vrvež obiskovalcev in prijazno pojasnjevanje tovarišice Zorke.

Na vhodnih vratih piše, da posluje knjižnica vsak dan od osmih do štirih in da je odprta tudi ob nedeljah dopoldne. Saj res — na koliko ur se pravzaprav raztegne knjižničarčin delovni dan? Stanuje sicer čisto blizu, v sobi, v katero vodijo vrata iz knjižnice. Toda ko jih je odprla, je v toplo zakurjeno knjižnico zavel val mrzlega zraka.

Dekle na klopi je z vrvice skrbno prevezala zveke revije in Obzornik in ga vrnila na

pult. »Bi lahko dobila naslednji letnik?« je vprašala. Knjižničarka ji je ustregla in razložila: »Tovarišica zbira gradivo o pragozdovih za maturitetno nalogo.« Tudi naslednji letnik Obzornika je bil povezan z vrvice.

»Veste, vezava je predraga. Še starih knjig ne moremo dati v ponovno vezavo, sama jih krpam, kolikor morem...«

In že je bil pri pultu mlad fant. »Aha, si prišel po gradivo o Hemingwayu?« Veste, tudi ta se pripravlja na maturitetno nalogo. — Tule pogledaj! In že je položila preden mapo, polno časopisnih izrezkov.

»Vprasevali so po gradivu o novejših književnikih, pa sem začela izrezovati članke iz časopisov in jih zbirati...«

Skoda, da tisti dan ni bilo nobenega obiskovalca iz okolice, člana kakega amaterske dramske družine. Prav rada bi silila njegov pogovor s knjižničarko. Ljudski knjižnici je namreč priključena izposojevalnica odrskih del, ki pa je prinesla knjižničarki veliko širše naloge, kot bi lahko sklepali po prvem vtisu. Postala je dramaturg pomrežskih odrov. Izbira jim repertoar in s potrpežljivo, dobro besedo vzpodbuja k pogumu, k študiju resnejših, kvalitetnejših del. V posebnem zvezku pa vodi evidenco nad vso dramsko dejavnostjo v občini.

Po vseh teh urejenih spominih sem naslednji dan stopila k tovarišici Zorkovi v veliko bolj resnični občini. V njej nisem več gledala le človeka, ki se je z veseljem predal svoji knjižnici, temveč resnega, odgovornega delavca, izvrševalca velike naloge. Resnoba, zavzetost in idealizem, s katerim že skoraj šestnajst let opravlja svoje delo, spreminjajo majhno, natrpano sobo v pravo knjižnico, v pomembno kulturno ustanovo.

»Tovarišica Savica, želim vam lepih novih prostorov, večjih sredstev za nakup knjig in njihovo vzdrževanje in še marsikaj, kar bi tudi na zunaj veliko bolj težko delati, tam ni zares nobenih sredstev,« mi je zatrdila.

Pa me je prehitela, kot da bi uganila.

»Veste, o kom bi morali pisati? O našem najstarejšem, najbolj požrtvovalnem knjižničarju, o tovarišu Vadanu v Dobovi,« mi je rekla. »Ali veste, da vodi vaško knjižnico že trideset let? Pa je na vašem velikem bolj težko delati, tam ni zares nobenih sredstev,« mi je zatrdila.

Jaz pa menim, da je prav, ker sem to pot pisala o njej.

Stanka Godnič

Aktualni pomenki z znanstvenimi delavci

O MATEMATIKI

Med temami, ki v okviru obsega pojma razvoja naše znanosti posebej zapošlujejo naše strokovnjake in njihove organizacije, družbene organe raznih stopenj oziroma pristojnosti, pa morebiti tudi nekatere širše kulturne kroge, se s posebno ostrino zastavlja vprašanje matematične vede. Vloga matematike v razvoju sodobne kulture in njen pomen za znanstveni, tehnični in ekonomski napredek naše dežele sta bila že večkrat opisana in podčrtana. Dovolj pogosta pa so tudi opozorila na pomanjkljivosti in težave, ki ovirajo ustrežni in zaželen razvoj te »kraljice znanosti« na Slovenskem. Da bi ta važna vprašanja bolj približali javnosti in jih vsaj ilustrativno »nekoliko razsvetlili, smo obiskali prof. dr. Ivana Vidava, matematika mednarodnega slovesa in ugleda, ki je ljubezljivo ustregel našim radovednim željam.

Pomenek, ki ni imel nobenih formalnih pretenzij, se je začel z ugotovitvijo, da so bili lani promovirani v Ljubljani trije doktorji matematike, kar je v naših znanstvenih oziroma univerzitetnih kanalih pač edinstven dogodek. Ob tem se je dr. Vidav najprej ozrl nekoliko nazaj:

»V razvoju naše matematike imamo predvsem enega velikega in svetovno znanega raziskovalca, akademika Josipa Plemlja, ki je bil hkrati tudi učitelj in vzgojitelj velike večine matematikov vseh mlajših rodov. Njegovo izvirno delo zajema v prvi vrsti področje teorije potenciala in funkcije teorije. Na tem polju, žal, nima neposrednih naslednikov — sodobna prizadevanja so pri nas usmerjena predvsem v funkcionalno analizo. Sicer pa je to izredno široko področje matematike, kateremu so bile posvečene tudi vse tri omenjene disertacije in večina publikacij zadnjih let. In tako lahko morda vendarle govorimo o nekem, čeprav skromnem, prispevku v tej smeri...«

Tare nas oboje: pomanjkanje učnih, pedagoških kadrov in pomanjkanje kadrov za temeljno znanstveno delo. Seveda sta obe vprašanji tesno povezani. Zadnjih dvajset let je bil dotok študentov matematike — podobno velja tudi za fiziko — izredno slab. Mnogo mladih ljudi, ki jim ni manjkalo daru, se je raje odločilo za razne tehniške stroke. Posledice se poznajo na srednjih solah, še bolj pa na univerzi. Lanske tri doktorate je treba razumeti in ocenjevati prav v luči teh intenzivnih potreb po visoko usposobljenih predavateljskih kadrih. Zelim pa tudi, da bi začeli v pravem smislu gojiti matematiko — saj so bila določanja znanstvena dela s tega področja vendarle bolj sporadna in še zmerom nimamo neke lastne matematične »šole«. To po, po mojem, ena bistvenih naglog prihodnjih let...

— Tare nas oboje: pomanjkanje učnih, pedagoških kadrov in pomanjkanje kadrov za temeljno znanstveno delo. Seveda sta obe vprašanji tesno povezani. Zadnjih dvajset let je bil dotok študentov matematike — podobno velja tudi za fiziko — izredno slab. Mnogo mladih ljudi, ki jim ni manjkalo daru, se je raje odločilo za razne tehniške stroke. Posledice se poznajo na srednjih solah, še bolj pa na univerzi. Lanske tri doktorate je treba razumeti in ocenjevati prav v luči teh intenzivnih potreb po visoko usposobljenih predavateljskih kadrih. Zelim pa tudi, da bi začeli v pravem smislu gojiti matematiko — saj so bila določanja znanstvena dela s tega področja vendarle bolj sporadna in še zmerom nimamo neke lastne matematične »šole«. To po, po mojem, ena bistvenih naglog prihodnjih let...

— Vsekakor pa je splošno stanje oziroma zanimanje za matematiko v zadnjem času precej napredovalo. K temu je v veliki meri pripomogla propaganda, ki jo opravlja Društvo matematikov in fizikov. Srednješolci se zbirajo v tečajih oziroma kroških, ki so prav letos prerasli v pravo matematično šolo — zanimanje za predavanja, ki so jih vodili najvidnejši strokovnjaki, je bilo tolikšno, da je bila naša predavalnica premajhna — vsako leto so na sporedu republiška in zvezna tekmovanja... Slovenski dijaki so se ponavadi kar dobro odrezali, toda prejšnja leta so le redki tu di od teh najboljši kasneje prišli študirati. S pozornostjo do teh talentov in z osebnimi vplivi smo tudi vseseno nekaj dosegli. Naši študenti še zmerom nikakor niso številni, vendar pa je sestav dovolj obetaven... K popularizaciji matematike veliko prispeva knjižna zbirka Sigma. Društvo izdaja tudi Obzornik za matematiko in fiziko. In če prštejemo še kakšnih dvajset obsežnejših del domačih strokovnjakov, ki so bila natisnjena po vojni, si lahko nekako očrtamo razmah naše vede... Zlasti če pomislimo, da pred vojno imamo osnovno šolskih in gimnazijskih učbenikov ni izšla v slovenščini niti ena matematična knjiga...

Alj bi hoteli, zaradi lažjega razumevanja naših prizadevanj in nalog, ki so pred nami, na kratko orisati sodobno stanje oziroma razvoj matematike v svetu? — To je težavno vprašanje. Razvoj matematike v svetu je velikanski in izredno obsežen. Samo primer za ilustracijo. V ruščini, nemščini, angleščini itd. izhaja več referativnih žurnalov, ki prinašajo naslove in kratke povzetke objavljenih razprav. Eden

med njimi, ameriški Mathematical Reviews, ki je izhajal na tisoč straneh letno, je pred kratkim podvojil svoj obseg, za prihodnje leto pa je že napovedal štiri tisoč strani... Človeka neredko navdaja mučen občutek, da obvlada čedalje manjši odstotek obstoječega znanja. Obremenjen z vsakovrstnim delom kvečjemu v eni smeri in še to komaj sledi razvoju... Mogoče tudi drugod prevladujejo ozki specialisti, saj je širši razgled izredno težak. Računska, numerična matematika, fizikalna matematika, tehnična matematika, matematična logika... vse to so področja ki se venomer razraščajo in poglabljajo in ki že danes zahtevajo cellega človeka...

Morda bi k besedam profesorja Vidava, ki sicer po nazirajo obči tok razvoja sodobne znanosti in njene čedalje tanjši razvejnosti, kot rahel ugovor lahko navedl njegovo lastno razgledanost. Vsekakor pa smo v sleherni njegovi misli in besedi občutili pristno skromnost resničnega znanstvenega delavca. V zvezi z mednarodnimi znanstvenimi relacijami in našo poučenostjo o dogodkih in dosežkih v svetu pa nas je zanimalo še vprašanje dokumentacije.

— Pred vojno smo dobivali zastoj nekaj nemških in francoskih revij. Zdaj je seveda precej drugače. Premoremo že razmeroma dobro založeno knjižnico, nimamo pa zanjo še ustreznih prostorov in tudi knjižničarja pogrešamo...

Ob tem se je pogovor zaključil na Inštitut. Na Inštitut za matematiko, fiziko in mehaniko. Prof. Vidav je povedal, da bodo letos predvidoma izdelani načrti za posebno stavbo, v ka-

teri bodo vsi potrebni prostori za raziskovalno in pedagoško delo. Kako pa je sicer z Inštitutom?

— Pred leti, ko se ni bilo današnje fakultete za naravoslovje in tehnologijo, so se pri delu na raznih fakultetah pojavljali hudi paralelizmi oziroma duplikacije in triplikacije. Matematika in fiziko so zato začeli akcijo za združitev fakultetnih inštitutov v enega samega, univerzitetnega. Iz raznih razlogov so se tudi odločili za skupen inštitut s tremi oddelki, se pravi za matematiko, fiziko in mehaniko, ki je bil ustanovljen še pred sedanjo skupno fakulteto za naravoslovje in tehnologijo. Njegov namen je predvsem raziskovalno delo, katerega se seveda hkrati ni moglo ločiti od pedagoškega dela.

Vendar je to raziskovalno delo, razen v oddelku za mehaniko, za zdaj še bolj na papirju. Pri tem igrajo vlogo dokaj skrom. denarna sredstva, zastavlja pa se tudi vprašanje organizacije znanstvenih prizadevanj — nemara je naša slabost v tem, da smo se vse preveč vajeni strogo individualnega dela.

Po vsem povedanem — v katerih smereh bi morali po vašem mnenju predvsem in najbolj odločno ukrepati, če hočemo zagotoviti rast matematične vede, kot jo zahteva naš čas?

— Osrednji problem je slej ko prej problem kadrov. Zadnji čas na primer pošiljamo več mladih ljudi v tujino. Toda to je še premalo načrtno in stalno in njihovo število se ni v skladu z dejanskimi potrebami. Predvsem pa bi morali bolj stimulirati matematikepe-

dagoge. To zadeva srednješolske učitelje, še bolj pa univerzitetne asistente.

Vprašanje učnih kadrov se posebno razrašča v zvezi z organizacijo tretje stopnje študija... Bilo je že veliko razprav o tem, kje in kako bi dobili potrebna sredstva, obstoje predlogi — toda v teh stvareh sem pravi »profesor« in ne vem sveta...

— Ne, tretje stopnje še nimamo, pač teče nekakšen podiplomski seminar, ki se sestoji iz predavanj z novjših področij in ki je precej dobro obiskan.

Se tole: ali občutite v matematiki, če smemo tako reči, pritisk praktičnih, tehničnih, ekonomskih in podobnih potreb in kako se takšne pobude odražajo v vaši vedi?

— Razvoj drugih disciplin vsekakor vpliva tudi na razvoj matematike. Lep primer je povsem nova informacijska teorija, ki je zrasla neposredno iz prakse. Najtesnejša je vzajemna povezava s teoretsko fiziko. Matematika pa se seveda razvija tudi sama iz sebe. Izdeluje metode in se poganja za dognanji, ki bodo uporabna morda šele dosti kasneje. Iz zgodovine poznamo mnogo znamenitih primerov te vrste. Brez »fundamentalnih« matematikov tudi ni »uporabnih«... Sicer pa to ni najhujši problem, kadar je matematikov dovolj. Pri nas pa jih je v vsakem oziru premalo...

Mi pa smo menili, da sta ravno ta živa potreba in zavest o njej dobro znamenje in hkrati tudi že skoraj garancija za nov razvoj matematične vede na Slovenskem.

Tit Vidmar

IVAN MESTROVIC: OČI (DETALJ, 1925)

Mesto Tours, ki leži sredi med številnimi gradovi ob reki Loiri, o bogati pokrajini, vrtni Franciji, je posebej zaslovelo po vsakoletnem festivalu kratkih filmov. Kratki filmi so zunanji, v svetu, običajni spremljevalci celovečernih programov. Pri nas je ta zavrt komaj cenjena.

Selekcija francoskega filma je bila tudi na zadnjem tourskem festivalu najboljše. Sicer pa so vsi vrli mesečni sodelovalci pri festivalski organizaciji, vestno spremljali konkurenčne programe in bili tiste vrste občinstvo, ki bogato nagrobuje pa tudi glasno objavo.

Udeležbe na festivalu ni omejevala nikakršna skupna tema. Zato bom skušal zapisati nekaj stavkov o šestih filmih, ki so najdoločnejše predstavili proizvodnjo sodelujočih držav in se združevali v bogat, pester festivalski spored.

Vzhodnonemški film o tovarni sladkorja ni oprel kritičnih gledalcev. Iz njega je prihajal ustvarjalni hlad. Elektronska glasba v njem je bila kot najnovejša igračka le breznamna vrednost. Naslednja dva filma iz Vzhodne Nemčije sta bila občutno predloga, pa

tudi sicer nas »Mozaik mesta« in »Franz Masereel« nista navdušila. Isto velja v veliki meri za filme držav vzhodnega bloka in SZ. Madžarski film o metodah, po katerih učimo otroke peti (z vsiljivo, osladno okvirno meditacijo starega pometača parka), je spet le potrdil, da v njihovih filmih ni nikakršnih izpovedi, novih težav in živih problemov. Kvaliteta se največkrat izrazi le tedaj, ko segajo po klasičnih in ilustrirajo stare novele in erotice s svojimi značilnimi občutki, za stiko in razpoloženje, če bi bil sorjatski kratki film »Anjuta« (ki ga je režirala ženska), le malo bolj drzno in stilno originalneje izpovedan, mu ne bi ušla festivalska glavna nagrada. Zanimivo, a ne posebej izpeljan je bil poskus montaže z back projekcijo v črnem filmu »Fantazija za levo roko in človeška veste, posvečenem češkemu pianistu Otokarju Foltanaru, ki je vojni invalid, pa zdaj s levo roko še vedno muzicira. (Uvodni kader predstavlja pianista v prvem planu, med nastopom, zadaj pa se v back projekciji odvijajo posnetki vojnih grozot. V montiranih posnetkih se ponavlja tema rok podobno kot v

poizkusu našega režiserja Mirka Groblerja.) Obtožujoča filmska poanta je bila hkrati stvarilo pred novimi vojnimi strahotami.

KO NI VEČ MEJE MED PLATNOM IN RESNIČNOSTJO

Belgijski film o zapuščenih obmejni vasi, kjer skrbi za edino razvedrilo prebivalcev amaterska igralna skupina, je z nevsiljivo kamero, s preprosto ljudsko besedo in okornim, a zavestnim igranjem spet dokazal, da so človeški občutki najboljše element kratkih filmov takega žanra. Kvaliteto belgijske festivalne selekcije je potrdil tudi film »Zgodba neznanega junaka«. Spretno montirani posnetki predvojnih filmskih novosti z vsega sveta, v katerih prevladujejo priklici, cilindri, frakti, stari avtomobili, pa lakajni venci, ki jih kar naprej polagajo, so se stopnjevali z paralelno montažo in dosegli vrh ob slovesnosti pri odkritju znanega otroškega kipa na glavnem trgu v Bruzelisu. Tako se je film tronično spotalnik ob predvojni diplomaciji.

»Naredite lastni risni film« je bil verjetno najkrajši festivalski konkur-

rent. So mu pa nagrade ploskali. Gre za film angleške proizvodnje, ki se je lotil učinkovite teme: igrači in tiska, ki lahko zabavajo pa tudi usvajajo velike in male. Da angleškim cineastom ne pri-manjkuje spretnosti, je potrdil tudi film »O, mesto sanji« (Vesbina: avtomobil so pripeljali ljudi s predmestij in obrobini vasi v mestno središče. Tu je lu-napark. Ko obiskovalce, željne zabave in doživetij, prevzame čarobni blisk in lajes juke-boxon, pozabijo na vsakdanost in se v k-i-často namislijem okolju prepuščajo nismo ter napovedavcu, ki jih neprestano vabi: »Vstopite, urednice se bodo vaše sanjale! Potlej car upasne, treba je do-mov.) Gledalca še dolgo spremljajo izraziti dokumentarni posnetki prepro-stih ljudi, ki jih je prevzel ritem zabavišča.

Kanadski film »Catch« je potrdil, da je televizivna trena opora dokumentarnemu filmu. Ideja tega filma je močno aktualna: na osvetljenem podiju sta borila, pod ringom pa množica, ki ju opazuje. Potlej objektiv zapusti ring in reflektira borbo le

v obrazih gledalcev. Njihovi dviji, zverinski izrazi daleč presežejo poškodnost borbe, prepotena in utrjena borila sta zdaj že njihovo živo nasprotje. »Izgubljeno sonce« pa je bil naslov kanadskega filmskega zapisa o počasnem umiranju nekake nezaznane indijanskega plemena. Zapis je bil občutno predlog, zadnja sekvenca z obrazi starih, izsušenih Indijancev, ki so se zbrali k zaključnemu obrednemu plešu ob svetlobi zahajajočega sonca, pa je zapustila v gledalcah zaradi izrazne moči in stroke barvne skale skladno impresijo.

Oblikovalci tourskega festivalnega programa so se spomnili tudi stoletnice rojstva Georgesa Meliesa. Uvodno besedo je imel znan francoski filmski kritik in zgodovinar Georges Sadoul. V zadnjih francoskih filmih so presenetili novo odkriti zakoni montaže — in vendar so bili le-ti še pred petdesetimi leti vodilnega mojstra, filmskega zanesenjaka in umetnika Meliesa. Med festivalom smo videli tudi pre-kratke filme zadaj tako splošnevanja italijanskega an-voja in režiserja Miche-langela Antonionija — nje-

KNJIŽNICARKA LJUDSKE KNJIŽNICE V BREŽICAH SAVICA ZORKO Foto: Leon Dolinšek

Srečanje z alžirskim in tuniškimi gledališčem

Če odštejem kabaret, v katerem me je povabil v mojem hotelu stanujoči direktor, čes da se je štenutno to edino gledališče, ki dela v Tunisu, — pa se to zaradi malostevnih gostov tisti večer ni imelo programa — sem v Tunisu kljub temperamentnemu okolju spoznal samo eno gledališko dvorano: veliko in lepo mestno gledališče, ki ga je njegov direktor, gospod Balbiky označil za — največje gledališče Severne Afrike. V njem pa sem mimo razgovora z njim spoznal diletanško tradicionalno predstavo tunijskega ansambla iz sindikata obrtnikov »Masrads ter veliko bolj kvalitetno, predvsem pa revolucionarno usmerjeno alžirsko narodno gledališče s prvo uprizoritvijo drame Raisa Abdela Halima »Kri svobodnih«.

Za uvod nekaj formalnih podatkov: gledališče je sicer še iz časa protektorata in ima okrog 1200 sedežev, vendar nameravajo sezidati vrsto novih gledališč, med drugim eno veliko gledališče za 3000 oseb ter vrsto četrtinskih gledališč s kapaciteto do 400 gledalcev.

Pod protektoratom je bilo tunizijsko gledališče skoraj zaprto, je pripovedoval direktor, ki se je sicer branil političnih izjav ter se omejeval zgolj na upravna vprašanja. »Zdaj pa nasprotno potiskamo znova oživiti domače gledališče in arabsčini, naprej v dialektu in nato v knjižnem jeziku, pa tudi sicer se trudimo, da bi se z vsebino predstav čim bolj približali ravni širokega občinstva. Običinsko gledališče daje približno 10 do 12 predstav letno, mimo tega pa imamo kot svojo posebnost uveden neki turnus gostovanja amaterskih gledaliških skupin, ki jih je samo v Tunisu 8 — na primer: PTT, policija, radio, obrtniki in tako naprej.«

Koristna in praktična navedba pa je, da vsako predstavo posnamejo na odru na magnetofonski trak in jo tako uporabijo tudi za radio.

Cene so zelo popularne, mu posestniku v Alžiriji, ki je napol Francoz na pol Alžirec, se zateče skupina pripadnikov osvobodilne vojske z ranjenimi, pozneje pa še s francoske okupacijske vojske. V konfliktu, ki se napeto razvija, ohranjujoč enotnost kraja, časa in dejstva, se ta stari kolon z lahko humorističnimi potezami značaja odloči za osvobodilno borbo in čeprav v drami do zad-

Začetek predstave so po vzorcu francoske tradicije naznačili s trkanjem palice. Vpliva francoskega gledališča se tudi sicer kljub sedanjim odvisnostim še ne morejo otežiti. Ne glede na to, da se poskušajo v tem prostoru že iz političnih razlogov uveljaviti tudi drugi — dan za tem je na teh desetak gostoval balet gledališča »Boulogne« iz Moskve, za katerega so bile vse vstopnice razprodane — po Tuniziji izmed tujih teatrov razumejo v glavnem predvsem francosko. Zato so tudi pri številnih gostovanjih iz tujine, vsaj na področju govornega programa, vezani predvsem na francoske goste. Prihajajo seveda mnogi res dobri: lani bi moral priti iz Pariza tudi TNP, a se je gostovanje zaradi dogodkov v Bizerti zavleklo.

Gledal sem letošnji repertoar: zraven Cehovljevega »Strička Vanje«, Anouilhovega »Plesa tatov« v režiji Nicole Anouilh in Guityrjevega »Novega testamenta« z Mauriceom Escandem v glavni vlogi, so sprejeli na dnevi red celo Montherlant! Ta francoski, za meščanski elitni krog namenjeni repertoar, le tu in tam izpopolnjujejo z nekaterimi drugimi gostovanji, kot je na primer letos italijanska Opera ali češkoslovaška folklorna skupina. Na splošno pa je prav ta plat tujih gostovanj na tuniškem odru še ostanek njihove lastne nedozorelosti in občutka kulturne podrejenosti.

Tembolj me je zato prevzela tudi po čisto umetniški in človeški strani lepa uprizaritev alžirskega narodnega gledališča. Po gostovanju z nekaterimi drugimi deli v tujini, med drugim tudi na Kitajskem in v Sovjetski zvezi, je alžirska skupina tisti večer v tuniškem gledališču, na samem robu domovine, prvič prikazala novo dramo alžirskega pisatelja Raisa Abdela Halima s tematsko iz osvobodilne vojne »Kri svobodnih«. Pogovarjal sem se v odmoru z navzočimi avtorji, ki je sicer napisal že več dramskih del, med drugim tudi dramo »Otroci kasbe«, za katero je sam omenil, da se mu zdi umetniško boljša od sedanjih nove drame. »Vendar pa, kaj hoče, smo v vojni in v tem trenutku se tudi umetniki težje podrejo, interesom revolucije,« je omenil kot neko opravičilo.

Drama je sicer res izrazito politično akcijska. K neke-

mu posestniku v Alžiriji, ki je napol Francoz na pol Alžirec, se zateče skupina pripadnikov osvobodilne vojske z ranjenimi, pozneje pa še s francoske okupacijske vojske. V konfliktu, ki se napeto razvija, ohranjujoč enotnost kraja, časa in dejstva, se ta stari kolon z lahko humorističnimi potezami značaja odloči za osvobodilno borbo in čeprav v drami do zad-

Začetek predstave so po vzorcu francoske tradicije naznačili s trkanjem palice. Vpliva francoskega gledališča se tudi sicer kljub sedanjim odvisnostim še ne morejo otežiti. Ne glede na to, da se poskušajo v tem prostoru že iz političnih razlogov uveljaviti tudi drugi — dan za tem je na teh desetak gostoval balet gledališča »Boulogne« iz Moskve, za katerega so bile vse vstopnice razprodane — po Tuniziji izmed tujih teatrov razumejo v glavnem predvsem francosko. Zato so tudi pri številnih gostovanjih iz tujine, vsaj na področju govornega programa, vezani predvsem na francoske goste. Prihajajo seveda mnogi res dobri: lani bi moral priti iz Pariza tudi TNP, a se je gostovanje zaradi dogodkov v Bizerti zavleklo.

Gledal sem letošnji repertoar: zraven Cehovljevega »Strička Vanje«, Anouilhovega »Plesa tatov« v režiji Nicole Anouilh in Guityrjevega »Novega testamenta« z Mauriceom Escandem v glavni vlogi, so sprejeli na dnevi red celo Montherlant! Ta francoski, za meščanski elitni krog namenjeni repertoar, le tu in tam izpopolnjujejo z nekaterimi drugimi gostovanji, kot je na primer letos italijanska Opera ali češkoslovaška folklorna skupina. Na splošno pa je prav ta plat tujih gostovanj na tuniškem odru še ostanek njihove lastne nedozorelosti in občutka kulturne podrejenosti.

Tembolj me je zato prevzela tudi po čisto umetniški in človeški strani lepa uprizaritev alžirskega narodnega gledališča. Po gostovanju z nekaterimi drugimi deli v tujini, med drugim tudi na Kitajskem in v Sovjetski zvezi, je alžirska skupina tisti večer v tuniškem gledališču, na samem robu domovine, prvič prikazala novo dramo alžirskega pisatelja Raisa Abdela Halima s tematsko iz osvobodilne vojne »Kri svobodnih«. Pogovarjal sem se v odmoru z navzočimi avtorji, ki je sicer napisal že več dramskih del, med drugim tudi dramo »Otroci kasbe«, za katero je sam omenil, da se mu zdi umetniško boljša od sedanjih nove drame. »Vendar pa, kaj hoče, smo v vojni in v tem trenutku se tudi umetniki težje podrejo, interesom revolucije,« je omenil kot neko opravičilo.

Drama je sicer res izrazito politično akcijska. K neke-

mu posestniku v Alžiriji, ki je napol Francoz na pol Alžirec, se zateče skupina pripadnikov osvobodilne vojske z ranjenimi, pozneje pa še s francoske okupacijske vojske. V konfliktu, ki se napeto razvija, ohranjujoč enotnost kraja, časa in dejstva, se ta stari kolon z lahko humorističnimi potezami značaja odloči za osvobodilno borbo in čeprav v drami do zad-

Začetek predstave so po vzorcu francoske tradicije naznačili s trkanjem palice. Vpliva francoskega gledališča se tudi sicer kljub sedanjim odvisnostim še ne morejo otežiti. Ne glede na to, da se poskušajo v tem prostoru že iz političnih razlogov uveljaviti tudi drugi — dan za tem je na teh desetak gostoval balet gledališča »Boulogne« iz Moskve, za katerega so bile vse vstopnice razprodane — po Tuniziji izmed tujih teatrov razumejo v glavnem predvsem francosko. Zato so tudi pri številnih gostovanjih iz tujine, vsaj na področju govornega programa, vezani predvsem na francoske goste. Prihajajo seveda mnogi res dobri: lani bi moral priti iz Pariza tudi TNP, a se je gostovanje zaradi dogodkov v Bizerti zavleklo.

Gledal sem letošnji repertoar: zraven Cehovljevega »Strička Vanje«, Anouilhovega »Plesa tatov« v režiji Nicole Anouilh in Guityrjevega »Novega testamenta« z Mauriceom Escandem v glavni vlogi, so sprejeli na dnevi red celo Montherlant! Ta francoski, za meščanski elitni krog namenjeni repertoar, le tu in tam izpopolnjujejo z nekaterimi drugimi gostovanji, kot je na primer letos italijanska Opera ali češkoslovaška folklorna skupina. Na splošno pa je prav ta plat tujih gostovanj na tuniškem odru še ostanek njihove lastne nedozorelosti in občutka kulturne podrejenosti.

Tembolj me je zato prevzela tudi po čisto umetniški in človeški strani lepa uprizaritev alžirskega narodnega gledališča. Po gostovanju z nekaterimi drugimi deli v tujini, med drugim tudi na Kitajskem in v Sovjetski zvezi, je alžirska skupina tisti večer v tuniškem gledališču, na samem robu domovine, prvič prikazala novo dramo alžirskega pisatelja Raisa Abdela Halima s tematsko iz osvobodilne vojne »Kri svobodnih«. Pogovarjal sem se v odmoru z navzočimi avtorji, ki je sicer napisal že več dramskih del, med drugim tudi dramo »Otroci kasbe«, za katero je sam omenil, da se mu zdi umetniško boljša od sedanjih nove drame. »Vendar pa, kaj hoče, smo v vojni in v tem trenutku se tudi umetniki težje podrejo, interesom revolucije,« je omenil kot neko opravičilo.

Drama je sicer res izrazito politično akcijska. K neke-

mu posestniku v Alžiriji, ki je napol Francoz na pol Alžirec, se zateče skupina pripadnikov osvobodilne vojske z ranjenimi, pozneje pa še s francoske okupacijske vojske. V konfliktu, ki se napeto razvija, ohranjujoč enotnost kraja, časa in dejstva, se ta stari kolon z lahko humorističnimi potezami značaja odloči za osvobodilno borbo in čeprav v drami do zad-

Začetek predstave so po vzorcu francoske tradicije naznačili s trkanjem palice. Vpliva francoskega gledališča se tudi sicer kljub sedanjim odvisnostim še ne morejo otežiti. Ne glede na to, da se poskušajo v tem prostoru že iz političnih razlogov uveljaviti tudi drugi — dan za tem je na teh desetak gostoval balet gledališča »Boulogne« iz Moskve, za katerega so bile vse vstopnice razprodane — po Tuniziji izmed tujih teatrov razumejo v glavnem predvsem francosko. Zato so tudi pri številnih gostovanjih iz tujine, vsaj na področju govornega programa, vezani predvsem na francoske goste. Prihajajo seveda mnogi res dobri: lani bi moral priti iz Pariza tudi TNP, a se je gostovanje zaradi dogodkov v Bizerti zavleklo.

Gledal sem letošnji repertoar: zraven Cehovljevega »Strička Vanje«, Anouilhovega »Plesa tatov« v režiji Nicole Anouilh in Guityrjevega »Novega testamenta« z Mauriceom Escandem v glavni vlogi, so sprejeli na dnevi red celo Montherlant! Ta francoski, za meščanski elitni krog namenjeni repertoar, le tu in tam izpopolnjujejo z nekaterimi drugimi gostovanji, kot je na primer letos italijanska Opera ali češkoslovaška folklorna skupina. Na splošno pa je prav ta plat tujih gostovanj na tuniškem odru še ostanek njihove lastne nedozorelosti in občutka kulturne podrejenosti.

Tembolj me je zato prevzela tudi po čisto umetniški in človeški strani lepa uprizaritev alžirskega narodnega gledališča. Po gostovanju z nekaterimi drugimi deli v tujini, med drugim tudi na Kitajskem in v Sovjetski zvezi, je alžirska skupina tisti večer v tuniškem gledališču, na samem robu domovine, prvič prikazala novo dramo alžirskega pisatelja Raisa Abdela Halima s tematsko iz osvobodilne vojne »Kri svobodnih«. Pogovarjal sem se v odmoru z navzočimi avtorji, ki je sicer napisal že več dramskih del, med drugim tudi dramo »Otroci kasbe«, za katero je sam omenil, da se mu zdi umetniško boljša od sedanjih nove drame. »Vendar pa, kaj hoče, smo v vojni in v tem trenutku se tudi umetniki težje podrejo, interesom revolucije,« je omenil kot neko opravičilo.

Drama je sicer res izrazito politično akcijska. K neke-

mu posestniku v Alžiriji, ki je napol Francoz na pol Alžirec, se zateče skupina pripadnikov osvobodilne vojske z ranjenimi, pozneje pa še s francoske okupacijske vojske. V konfliktu, ki se napeto razvija, ohranjujoč enotnost kraja, časa in dejstva, se ta stari kolon z lahko humorističnimi potezami značaja odloči za osvobodilno borbo in čeprav v drami do zad-

Začetek predstave so po vzorcu francoske tradicije naznačili s trkanjem palice. Vpliva francoskega gledališča se tudi sicer kljub sedanjim odvisnostim še ne morejo otežiti. Ne glede na to, da se poskušajo v tem prostoru že iz političnih razlogov uveljaviti tudi drugi — dan za tem je na teh desetak gostoval balet gledališča »Boulogne« iz Moskve, za katerega so bile vse vstopnice razprodane — po Tuniziji izmed tujih teatrov razumejo v glavnem predvsem francosko. Zato so tudi pri številnih gostovanjih iz tujine, vsaj na področju govornega programa, vezani predvsem na francoske goste. Prihajajo seveda mnogi res dobri: lani bi moral priti iz Pariza tudi TNP, a se je gostovanje zaradi dogodkov v Bizerti zavleklo.

Gledal sem letošnji repertoar: zraven Cehovljevega »Strička Vanje«, Anouilhovega »Plesa tatov« v režiji Nicole Anouilh in Guityrjevega »Novega testamenta« z Mauriceom Escandem v glavni vlogi, so sprejeli na dnevi red celo Montherlant! Ta francoski, za meščanski elitni krog namenjeni repertoar, le tu in tam izpopolnjujejo z nekaterimi drugimi gostovanji, kot je na primer letos italijanska Opera ali češkoslovaška folklorna skupina. Na splošno pa je prav ta plat tujih gostovanj na tuniškem odru še ostanek njihove lastne nedozorelosti in občutka kulturne podrejenosti.

Tembolj me je zato prevzela tudi po čisto umetniški in človeški strani lepa uprizaritev alžirskega narodnega gledališča. Po gostovanju z nekaterimi drugimi deli v tujini, med drugim tudi na Kitajskem in v Sovjetski zvezi, je alžirska skupina tisti večer v tuniškem gledališču, na samem robu domovine, prvič prikazala novo dramo alžirskega pisatelja Raisa Abdela Halima s tematsko iz osvobodilne vojne »Kri svobodnih«. Pogovarjal sem se v odmoru z navzočimi avtorji, ki je sicer napisal že več dramskih del, med drugim tudi dramo »Otroci kasbe«, za katero je sam omenil, da se mu zdi umetniško boljša od sedanjih nove drame. »Vendar pa, kaj hoče, smo v vojni in v tem trenutku se tudi umetniki težje podrejo, interesom revolucije,« je omenil kot neko opravičilo.

Drama je sicer res izrazito politično akcijska. K neke-

mu posestniku v Alžiriji, ki je napol Francoz na pol Alžirec, se zateče skupina pripadnikov osvobodilne vojske z ranjenimi, pozneje pa še s francoske okupacijske vojske. V konfliktu, ki se napeto razvija, ohranjujoč enotnost kraja, časa in dejstva, se ta stari kolon z lahko humorističnimi potezami značaja odloči za osvobodilno borbo in čeprav v drami do zad-

Začetek predstave so po vzorcu francoske tradicije naznačili s trkanjem palice. Vpliva francoskega gledališča se tudi sicer kljub sedanjim odvisnostim še ne morejo otežiti. Ne glede na to, da se poskušajo v tem prostoru že iz političnih razlogov uveljaviti tudi drugi — dan za tem je na teh desetak gostoval balet gledališča »Boulogne« iz Moskve, za katerega so bile vse vstopnice razprodane — po Tuniziji izmed tujih teatrov razumejo v glavnem predvsem francosko. Zato so tudi pri številnih gostovanjih iz tujine, vsaj na področju govornega programa, vezani predvsem na francoske goste. Prihajajo seveda mnogi res dobri: lani bi moral priti iz Pariza tudi TNP, a se je gostovanje zaradi dogodkov v Bizerti zavleklo.

Gledal sem letošnji repertoar: zraven Cehovljevega »Strička Vanje«, Anouilhovega »Plesa tatov« v režiji Nicole Anouilh in Guityrjevega »Novega testamenta« z Mauriceom Escandem v glavni vlogi, so sprejeli na dnevi red celo Montherlant! Ta francoski, za meščanski elitni krog namenjeni repertoar, le tu in tam izpopolnjujejo z nekaterimi drugimi gostovanji, kot je na primer letos italijanska Opera ali češkoslovaška folklorna skupina. Na splošno pa je prav ta plat tujih gostovanj na tuniškem odru še ostanek njihove lastne nedozorelosti in občutka kulturne podrejenosti.

Tembolj me je zato prevzela tudi po čisto umetniški in človeški strani lepa uprizaritev alžirskega narodnega gledališča. Po gostovanju z nekaterimi drugimi deli v tujini, med drugim tudi na Kitajskem in v Sovjetski zvezi, je alžirska skupina tisti večer v tuniškem gledališču, na samem robu domovine, prvič prikazala novo dramo alžirskega pisatelja Raisa Abdela Halima s tematsko iz osvobodilne vojne »Kri svobodnih«. Pogovarjal sem se v odmoru z navzočimi avtorji, ki je sicer napisal že več dramskih del, med drugim tudi dramo »Otroci kasbe«, za katero je sam omenil, da se mu zdi umetniško boljša od sedanjih nove drame. »Vendar pa, kaj hoče, smo v vojni in v tem trenutku se tudi umetniki težje podrejo, interesom revolucije,« je omenil kot neko opravičilo.

Drama je sicer res izrazito politično akcijska. K neke-

mu posestniku v Alžiriji, ki je napol Francoz na pol Alžirec, se zateče skupina pripadnikov osvobodilne vojske z ranjenimi, pozneje pa še s francoske okupacijske vojske. V konfliktu, ki se napeto razvija, ohranjujoč enotnost kraja, časa in dejstva, se ta stari kolon z lahko humorističnimi potezami značaja odloči za osvobodilno borbo in čeprav v drami do zad-

Začetek predstave so po vzorcu francoske tradicije naznačili s trkanjem palice. Vpliva francoskega gledališča se tudi sicer kljub sedanjim odvisnostim še ne morejo otežiti. Ne glede na to, da se poskušajo v tem prostoru že iz političnih razlogov uveljaviti tudi drugi — dan za tem je na teh desetak gostoval balet gledališča »Boulogne« iz Moskve, za katerega so bile vse vstopnice razprodane — po Tuniziji izmed tujih teatrov razumejo v glavnem predvsem francosko. Zato so tudi pri številnih gostovanjih iz tujine, vsaj na področju govornega programa, vezani predvsem na francoske goste. Prihajajo seveda mnogi res dobri: lani bi moral priti iz Pariza tudi TNP, a se je gostovanje zaradi dogodkov v Bizerti zavleklo.

Gledal sem letošnji repertoar: zraven Cehovljevega »Strička Vanje«, Anouilhovega »Plesa tatov« v režiji Nicole Anouilh in Guityrjevega »Novega testamenta« z Mauriceom Escandem v glavni vlogi, so sprejeli na dnevi red celo Montherlant! Ta francoski, za meščanski elitni krog namenjeni repertoar, le tu in tam izpopolnjujejo z nekaterimi drugimi gostovanji, kot je na primer letos italijanska Opera ali češkoslovaška folklorna skupina. Na splošno pa je prav ta plat tujih gostovanj na tuniškem odru še ostanek njihove lastne nedozorelosti in občutka kulturne podrejenosti.

Tembolj me je zato prevzela tudi po čisto umetniški in človeški strani lepa uprizaritev alžirskega narodnega gledališča. Po gostovanju z nekaterimi drugimi deli v tujini, med drugim tudi na Kitajskem in v Sovjetski zvezi, je alžirska skupina tisti večer v tuniškem gledališču, na samem robu domovine, prvič prikazala novo dramo alžirskega pisatelja Raisa Abdela Halima s tematsko iz osvobodilne vojne »Kri svobodnih«. Pogovarjal sem se v odmoru z navzočimi avtorji, ki je sicer napisal že več dramskih del, med drugim tudi dramo »Otroci kasbe«, za katero je sam omenil, da se mu zdi umetniško boljša od sedanjih nove drame. »Vendar pa, kaj hoče, smo v vojni in v tem trenutku se tudi umetniki težje podrejo, interesom revolucije,« je omenil kot neko opravičilo.

Drama je sicer res izrazito politično akcijska. K neke-

mu posestniku v Alžiriji, ki je napol Francoz na pol Alžirec, se zateče skupina pripadnikov osvobodilne vojske z ranjenimi, pozneje pa še s francoske okupacijske vojske. V konfliktu, ki se napeto razvija, ohranjujoč enotnost kraja, časa in dejstva, se ta stari kolon z lahko humorističnimi potezami značaja odloči za osvobodilno borbo in čeprav v drami do zad-

Začetek predstave so po vzorcu francoske tradicije naznačili s trkanjem palice. Vpliva francoskega gledališča se tudi sicer kljub sedanjim odvisnostim še ne morejo otežiti. Ne glede na to, da se poskušajo v tem prostoru že iz političnih razlogov uveljaviti tudi drugi — dan za tem je na teh desetak gostoval balet gledališča »Boulogne« iz Moskve, za katerega so bile vse vstopnice razprodane — po Tuniziji izmed tujih teatrov razumejo v glavnem predvsem francosko. Zato so tudi pri številnih gostovanjih iz tujine, vsaj na področju govornega programa, vezani predvsem na francoske goste. Prihajajo seveda mnogi res dobri: lani bi moral priti iz Pariza tudi TNP, a se je gostovanje zaradi dogodkov v Bizerti zavleklo.

Gledal sem letošnji repertoar: zraven Cehovljevega »Strička Vanje«, Anouilhovega »Plesa tatov« v režiji Nicole Anouilh in Guityrjevega »Novega testamenta« z Mauriceom Escandem v glavni vlogi, so sprejeli na dnevi red celo Montherlant! Ta francoski, za meščanski elitni krog namenjeni repertoar, le tu in tam izpopolnjujejo z nekaterimi drugimi gostovanji, kot je na primer letos italijanska Opera ali češkoslovaška folklorna skupina. Na splošno pa je prav ta plat tujih gostovanj na tuniškem odru še ostanek njihove lastne nedozorelosti in občutka kulturne podrejenosti.

Tembolj me je zato prevzela tudi po čisto umetniški in človeški strani lepa uprizaritev alžirskega narodnega gledališča. Po gostovanju z nekaterimi drugimi deli v tujini, med drugim tudi na Kitajskem in v Sovjetski zvezi, je alžirska skupina tisti večer v tuniškem gledališču, na samem robu domovine, prvič prikazala novo dramo alžirskega pisatelja Raisa Abdela Halima s tematsko iz osvobodilne vojne »Kri svobodnih«. Pogovarjal sem se v odmoru z navzočimi avtorji, ki je sicer napisal že več dramskih del, med drugim tudi dramo »Otroci kasbe«, za katero je sam omenil, da se mu zdi umetniško boljša od sedanjih nove drame. »Vendar pa, kaj hoče, smo v vojni in v tem trenutku se tudi umetniki težje podrejo, interesom revolucije,« je omenil kot neko opravičilo.

Drama je sicer res izrazito politično akcijska. K neke-

gove »Mestne pometače«, »Ljubezni laži« in »Ljudi padke nizine«. Najpopolnejša kopija je bila kopija »Ljubezni laži«. V filmu popisuje Antonioni življenje junakov foto-stripta, ki jih slikajo v zametanih sobah ali med razvalinami in jim vsak teden odnirajo neke fotografije. Foto-stripta pa poleg ponujajo prenekatimi neizbiranim uspehi, ki jih zalagaj fantazije in opajajočega razvedrila. Že ti prvi kratki Antonionijevi filmi pričajo zanj, med sedelci pa se izstopa tme komponista Fusca, ki je po svoje dosegel z glasbo za film »Hirošima, moja ljubezen« (verjetno) največ, kar nam je ponudila filmska glasba zadnjih let.

Holandski film »Hisa« je v dvestih minutah, kolikor traja njegovo predvajanje, ilustriral zgodbo hiše, ki jo podirajo. Med tem, ko rušijo stene, se razgrne pred gledalčevimi očmi zaporedje drobnih prizorov, ki so se v razstih dobili odigrati v istih prostorih. Avtorji so se lotili dela hudo modno. V času, ko odklanja vsa resniška kritika celo vzor take vrste filmov — dolgoletni kritik »Lansko poletje v Maribadu«, nagraden na beškem festivalu —, tudi »Hisa« ni preprečila. Čeprav se filmsko občinstvo naravnost spoštljivo spominja avtorja nepozabnega komentiranja k filmu »Noč in megla«, Jeana Cayrola, je brezosebna, zgolj to grafiška ilustracija njegovega teksta v holandskem filmu »Gospa umira«, izavzav v Toursu premišljal »polne dvorane«.

SVETLOBA PREPOSTOSTI

Večer poljskega filma je bil dobesedno vedno prijetno presenečenje. Avtor filma »Življenje je lepo«, Mracemsky, ki je dobil zanj pred leti v Toursu tudi prvo nagrado, je letos predstavil kratki film »Noč«. V njem pripoveduje o senah, ki po koncu vojne in po letih samotnih letih še vedno čakajo na vrnitev moških. Prvi del je bil zanimiv, drugi pa prenatrpan z vizitami. Avtorja ustvarjalna kvaliteta je tokrat zbledela. Eden izmed najlepših festivalskih filmov je bil poljski film »Rojstvo ladje«, doslej je večkrat nagraden. V desetih predvajanih minutah je originalno, preprosto in strogo dokumentarno predstavil zaključna dela in splošitev ladje. O njem lahko govorimo le v superlativih. Blesteča zvočna kulisa, občuteno vodena slikovna stran in predvsem celovito pričevanje o dogodkih, o ljudeh, ki te dogodke živijo — vse to poudarja avtorjeva invencioznost in okus. V štirih dokumentarnih minutah je bil ta poljski reprezentativni daleč najboljši od vseh, kar sem jih videl v zadnjih letih. Da — in če je Karabacz požel lani tolikšno priznanje s svojimi »Muzikanti«, poltje je z letosnjim Konkurentom, s filmom o »Ljudih s cestne le opravičilo lanska spravedla in nagrade. Vsebinsko je nekoliko manj zaključena, pričevanje pa še dogatejš. Karabacz je občuteno dojel cirkuško življenje, njegov gretni, nežni in razburilni odmen. Cirkuški sotor pot derajo, odpeljejo, ga spet postavijo, vse dopolnjeva, dajo, poltje se oplasi cirku-

ski gramofon, okrog sotor se gnetajo otroci (povsod same velike, pričakuje oči), se zadržajo sminkanje, se blišči cirkuških luči in tu — predstava se začne, film pa konca. Meje med dvodimenzionalnim platnom in življenjem ni več. Film je dobil eno izmed treh stranskih nagrad.

MOČ AKTUALNIH. POGUMNIH PRIČEVANJ

Kvalitete čiste dokumentarnosti, originalno posnetke zvočno in prepričljiv dialogov je uveljavil tudi ameriški film »Nedelja«. Motiv je preprost: v newyorskem parku se zbirajo študenti, da bi si poltje s skromnim piknikom privoščili nekaj razvedrila. Razporejen se stopnjuje, prav ko začne peti domače pesmi, nastopi policija. Posamezniki se branijo, upovarjajo, čes, da jih še samo zato, ker so renejsi in si ne morejo privoščiti zabave v primernejših prostorih, ne morejo razgneti.

Dialogi in sumi so posneti originalno, kamera je dokumentarno verno zapisala dogodke in ujeta razpoloženja. Končno policija študente razene, najuporneje pa odpelje s policijskimi avtomobili. V parku je mir. Vseeno okrog pa stojijo možje postavne in branijo ludo pred skupinami prihajajočih. Med njimi teka otrok, ki ima na hrbtu prijet listek: Tudi jaz hočem biti Ameriški konkurent je bil v filmskem programu nekaj nenavadnega, nič nekega, odpravlja, a originalen in pogumen zapis iz življenja, z zanimivo kritič-

no poanto. Dobil je festivalsko nagrado.

Presenetil je tudi kanadski film »Zelo prijetno, zelo prijetno«. Opozoril je na nevarnost, ki jo pogaja vse večji razvoj tehnike, atomske energije in avtomatizacije in ki jo buri življenjski tempo le še pospešuje. Imel je čudovito zvočno kuliso, ki se poudarja slikovno plastičnost in v kateri se je neprestano motil motiv: najbolj običajne ameriške ljudstvene fraze: »Zelo prijetno, zelo prijetno«. Osnova so bili posnetki iz filmskih tehnik in fotografije najnovejših tehničnih pridobitev. Film je nekoliko spominjal na lanskega prvonagradnega z naslovom »Actua Tila«, je pa zaradi aktualnosti in prepričljive esebne povsem opravičeno dobil drugo festivalsko nagrado.

KRITIKA JUGOSLOVANSKEGA IZBORA

Ko omenjam jugoslovanske udeležbe, moram takoj podvomiti v pravičnost izbora selekcijske komisije v Beogradu. V Tours smo poslali le risanko in dva posneta v posmeh — ponovno film, ki so ga lani v Toursu odklonili zaradi šibke kvalitete. Tako je prišla v konkurenčni program le Ranitovičeva risanka »Saj njač«. Kritika se je o njej izrazila pohvalno: kritizirala je pa naš letošnji izbor, ki da je močno zastojal za lanskim. Prav krivično se mi zdi, da je selekcijska komisija izločila vse slovenske kratke filme. To kaže, da je v njih pravzaprav

njeno ozkost. Kakšen bo potemtakem naš izbor za Oberhausen 1962?

Francoski izbor je pokazal zavidljivo kvantiteto filmov vseh žanrov — od filmske risanke do igranega kratkega filma. — »Barilo« in »Papirnat pišč« sta bili risanki, ki sta gledalca resnično razveselili. Narejeni sta bili v tehniki »collage«, s katero se je pred leti prvič izkazal Poljak Lenca. Z izpopolnitvijo te tehnike sta dosegli presenetljive izrazne kombinacije.

»Čudoviti sprehodi« je bil močno svojevrsten film. Režiser se je odločil za domiselno izhodišče: najprej vidimo znane slike Pariza in pokrajini ob Seini, kot jih je zasnoval slikar Rousseau. Potlej se počasi peljemo v vse bolj fantastične pokrajine, dokler nas kamera končno ne pripelje do slike spečega cigana — k slikarju Rousseauju, ki v svojih predstavah čarves ta pisani barvni svet. Humanizem, pacifizem, misel, ki slavi človeka in njegovo željo po mirnem, srečnem življenju — tak je bil namen filma. — »Kaj je bil podtek francoskega filma »10. junij 1944«. Gre za zgodbo mesta Oradur, v katerem so pobili Nemci vse prebivalce v enem samem popoldnevu. Napovedovalcu sodelavci naštevajo glavne podatke in časovno razporeditev priprav za ta pokol ter samo dejstvo, kamera pa v vožnjah in zasledih ilustrira tiste strahotne ure, kraje, okolje kolektivnega umora.

Zanimivo je bil debut Jeana Luca Godarda. Videl smo tri njegove prevence, ki jih je zasnoval pred znanim dolgemetražnikom »Brez sapa«. Vse kaže, da je v njih pravzaprav

dozorevala osnovna zgodba njegovega filma. Vsi trije namreč ilustrirajo trenutke in razpoloženja, ki nastane, ko se zaključuje ljubzensko razmerje med mladima. V vseh treh naslova — še v naslovu — kot glavna junakinja Charlotte. Tisti treni kratko metražnik z naslovom »Charlotte in njen zrek« je gotovo najslabši. Njena, zdaj že mlajša ljubec, naj bi bila namreč podobna zreku, ki se v hladni zimski sobi komaj še speče. Mojsiru trika, Arcadyju, je dala žirja nagrado za najboljši kratki film, najprej otrokom. V njegovi »Ondam« vestni televiziji gledalci končno utrjujejo sredi, poltje pa v sanjah zaspijo nadaljevanje programa in v njem tudi sam sodeluje. Očitni sta bili domiselnost njegovega trikov pa tudi težnja, da s filmom poskrbi za lastno reklamo.

Festivalsko žirijo so sestavljali Francoza Michel Butor (eden izmed najzanimivejših avtorjev moderne romana) in Georges Wakhvitch (scenograf), zaneseni sodelavci iste številne skulpture ustvarjalne ekipe, ki intenzivno spremlja skoraj celotni razvoj sedme umetnosti) ter tudi člani. Med njimi je zastopal Jugoslavijo Marjan Matković.

»REKA HIBOU« — PRVA NAGRADA JE ZATE

Žirija je prisodila Grand Prix tourskega

NEKAJ PRIPOMB IN MISLI K PREDLOGOM O GRADNJI VELEGA POLJA

Dvakrat pozor pred plazovi!

Kot navdušen alpski smučar in planinec, sem pred davnimi leti postavil na Pšincu 1430 m višine, smučarsko bajto na razgledni točki, mimo katere naj bi peljala bodoča cesta na Velo polje. Pšince je oddaljen od Velega polja, poleti uro in pol hoda, od planine na Konjšici pa 20 minut. Vse naokrog so krasni smučarski tereni in razgledi. Najmanj petnajst zim sem v presledkih v času od januarja pa do maja,

skupno s prijatelji opazoval in preskušal ves teren od Velega polja in od Slemenke preko Trstja in Tose planine pod Toscem, katerega greben se vleče vse do Velega polja. Ves ta svet od Trstja pod Tose planino, do planine na Velem polju, je v času od januarja do konca aprila ogrožen od plazov. Lavine se valijo iz področja Tose v januarju in februarju v obliki suhega snega, v marcu in

aprilu pa v obliki talnih lavin. To je težak moker sneg pomešan s skalovjem, ki potem ko se sneg stopi, obteži pod Tose planino. Proti snežnim talnim lavinam ni mogoče napraviti nobene še tako drage pregrade, še manj pa pomeči, ki bi lahko uspešno kljubovala snežnim masam. Edini izhod so skalni zakloni ali galerije, pod katerimi so na nevarnih mestih speljane gorske ceste. Vsekozi od Trstja pod

Tose planino do Velega polja, v dolžini približno 2 km je lavinski nevaren teren. Ne morem si zamisljati, kako naj bi buldožer stalno odstranjeval težke snežne mase iz razmeroma ozke enosmerne gorske ceste, ko danes ne pluzijo vso zimo niti ceste čez Vršič, Podkoren in Ljubelj, ki so mednarodnega pomena. Danes ni vprašanje tehnične izvedbe ceste, temveč rentabilnost in vzdrževanje ceste. Cesta čez prelaz Flexen povezuje med seboj države in je kljub mednarodnemu prometu pozimi velikokrat neprevozna. Cesta na Velo polje naj bi bila enosmerna in usmerjena v glavnem na lokalni promet. Težka bo vožnja pozimi za osebnih avtomobilov, po ozki ledeni gorski cesti in še težja za tovornjake. Tako pozimi ni misliti na nikakršen razvojni smučarjanja v tem alpskem predelu, ki je sorazmerno zelo oddaljen za povprečnega državljana brez avtomobila.

V celoti se pridružujem mnenju tov. P. Kunaverja, da je najboljša in najbrž tudi najcenejša varianta dostopa na Velo polje po dolini Voje, kjer bi z malimi stroški razširili ceste in nato iz konca doline speljali železnico preko Vrtače na Velo polje. Iz konca doline bi bilo potrebno premagati z železnico samo še višino 600-600 m. Železnica bi zadostovala, ker moramo imeti pred očmi, da so tereni okoli Velega polja izrazito alpsko-smučarski, torej za zares izvežbane smučarje in sorazmerno oddaljeni od vseh gostih naseljenih krajev. Zaradi tega tudi ni treba imeti strahu, da železnica ne bi zmogla prometa. In če ne bi zmogla prometa, še to moramo imeti pred očmi, da bo kmalu zgrajen v bližini Ljubljane železniški center z železnico na Veliko planino, ki bo zaradi svoje bližine in cenovitosti prav gotovo privabil množično. V gradnji je tudi železniški center z železnico na Vogel, ki ima podobne terene kot Velo polje. Vsi ti centri in tisti, ki

so v gradnji, bodo pritegnili veliko število ljubiteljev narave. Tudi o predlogu za izgradnjo železnice iz doline Krme, bi bilo glede na racionalno uporabo denarnih sredstev temeljito razmisлити.

Naposledt tudi ni vseeno, ker gre za investicije v takem razmerju, ki si jih lahko privoščijo samo narodi, ki imajo že v ravnanju zgrajene ceste, zdravstvene, šolske in športne centre. Za vse to pa je danes pri nas še vedno težko najti sredstva. Zavedati se moramo, da investiramo družbeni denar, ki mora biti naložen tako, da krijejo dohodki vsaj vzdrževanje objekta, kar pa je po zamislijeni varianti s ceno zelo dvomljivo.

Dokončno je treba urediti najprej lahko dostopne zimске in letne športne centre v Kranjski gori, Planici, Bohinju, Pokljuki, Kravcu in Komni, ki imajo vse premagljive gostinskih kapacitet za množični turizem. Le-ta se v teh krajih iz leta v leto vedno bolj razvija.

Stane Hudnik

Velo polje, za njim Mišljski vrh.

PRED NOVIM SREČANJEM

Zanimivo tveganje v sicilijanki

Stirinajsto kolo mednarodnega šahovskega turnirja v Göteborgu leta 1955 bo ostalo v zgodovini šaha znano po »sicilijanski verziji«, v kateri so trije argentinski velemojstri v isti in prav enaki Najdorfovi varianti sicilijanke že pred 30 potezi podpisali predajo proti trem velemojstrom iz ZSSR. Novost iz partij: Pilnik (29) in Geller (28) je ostala v teoriji otvoritve nepozabna in velemojstri šahovske igre se še danes izogibajo te »göteborgske« varianti sicilijanke. Toda samo tri leta kasneje so lahko ljubitelji šaha v svetu zasledili nepričakovano poročilo o partiji, ki je zašla v labirinte te variante, in sicer z mednarodnega turnirja v Portorožu.

Pot k zmagi je bila samo ena: 14. 0-0+ Kg8, 15. g6 Tg7, 16. Tf7 z več možnimi nadaljevanji kot na primer 16. ... Lxh4, 17. Dxb6 Tg7, 18. gxh7+ Kxh7, 19. Dh7+ Ke8, 20. Dg8+ Ke7, 21. Dg7+ Ke8, 22. Tf1 ah 19. ... Kf8, 20. Tf1+ Lf6, 21. Dxd8 ali 17. ... Dxb6+ 18. Khl Dd4, 19. Dxb4 itd. Gligorič za šahovnico zares ni mogel videti vseh nadaljevanj, ki jih je po 16. potezi belega nekaj deset.

14. ... Tf7, 15. Dxb6+ Kg8, 16. Dg6+ Tg7, 17. Dxe6 Kh8, 18. Lxd7 Sxd7, 19. 0-0-0 Se5, 20. Dd5 Lg4, 21. Td1 Lxg5+, 22. Lxg5 Dg5, 23. Kbl Dc7.

Fischerjeve figure so do bro postavljene, tako da trije Gligoričevi kmetje niso kompenzacija, ki zlahka zagotavlja delitev točke. Naš prvak je po 23. potezi ponudil remi, toda Bobby je ponudbo odbil, ker je še vedno čakal na nadaljevalne dogodke v ostalih partijah zadnjega kola.

24. Dd2 Le6, 25. g3 Td8, 26. Tf4 Dg5, 27. Df2 Kg8, 28. Td1 Tf7, 29. b3 Dc7, 30. Dd4 Sg6, 31. Txf7 Dxf7, 32. Dc3 in zdaj remi.

Gligorič in Fischer sta se tako ustrelila na turnirski kandidatov, pa tudi v Stockholmu bosta med glavnimi favoriti letošnjega mednarodnega turnirja.

MARJAN ANKERST

IZ ŠAHOVSKE PRETEKLOSTI

Harry Nelson Pillsbury

Stiri desetletja po zmagovitem Morphyjevem maršu skozi London in Pariz je v Združenih državah zasvetila nova zvezda. V Sommer-villu je zrasel mladenič, ki mu je bilo usojeno kratko življenje, zato pa nesmrtna šahovska slava: Harry Nelson Pillsbury.

Trindevetletni bledni fant se je 1895 pripeljal čez Atlantik in se pojavil v Hastingsu. Visoki šahovski javnosti sicer ni bil dočela neznan, vendar je sprejela približno tako, kot sprejme hierarhični auditorij akademije razpravo mladega asistenta. V teku turnirja - bržkva je bil to največji turnir do tistih časov - so se vselej zamenjale. Namerjati je bil častiljivi profesor, ki izpraševali mladega Pillsburyja, je on vzel v roke redovni svinec in razdelil ocene njim! S 16 in po točke od 21 možnih si je vzel lovov zmagovalca in pustil za sabo popolno obvesto šahovskega Olimpij. Prehitel je oba doletela svetovna prvaka - Laskerja in Steinizta. Preteklet je stratega Cigorina in znanstvenika Tarrascha. Daleč za sabo je pustil vselej, današnje in jutrišnje kandidate za svetovnega prvaka: Teichmanna, Schlechterja, Blackburna in Gunsberga ter krdo drugih najmočnejših mojstrov: Shifera, Bardeleba, Burana, Janovskega, Birda, Albina, Marca itd.

Pillsbury (tako ni manj) osupnil šahovski svet, kot ga je osupnil Morphy in kot so ga kasneje osupnili Capablanca, Reshevsky, Fine in Fischer. Pillsbury je bil drugi v vrsti šahovskih velikov, ki so v nekem zakonitem zaporedju skozi vso mlajšo zgodovino prihajali iz Novega sveta, da bi spet in spet osvežili težko samo vase poglabljeno šahovsko izročilo, ki se je v ognju neprestane znanstvene debate formiralo in poglabljalo, pa tudi utrjevalo v matici Evrope. Vsak tak enkratni pojav je bil kot iskra, ki je vedno znova spodbudila evropski šah, da se je po zlerpljivih težavah in protitežah in po tavanju po slepih ulicah spet zavzel sam zase in se pogljal na višjo razvojno stopnjo. Tako je Morphy učinkovito revidiral Philidorjeve principe Anderssenovo gambitno zanesenost in Stauntonov elekticizem, tako je Pillsbury prevetrl Steinizovo statiko in se kot prvi neposredno prijel h

kritiki Tarraschevih dogem, tako je bil metodici Capablancu ziva reakcija na 27-letno zasluženo Laskerjevo bohemstvo, tako sta pomenila Reshevsky in Fine možnato znanje hipermoderne prefinjenosti in tako je Robert Fisher upornik proti izročilnemu sovjetske šahovske škole.

Harry Nelson Pillsbury je torej skupaj z Cigorinom in Laskerjem prevetrl pretrane trditve Steinizta in Tarrascha, čeprav je bil njun učenec in značilen pristaš moderne pozicijske igre. Bil je pač izredno talentiran učenec in kot tak je videl globlje kot njegova profesorja. Bil je med prvimi šahisti, ki so domneli imperativ šahovskega napada ali načela, da se dvorezna ostrina pozicije vselej obrne proti tistem, ki ne izkoristijo pravočasno njenih stvarnih možnosti. Zato je v partiji gradil in gradil, ohranjal prožnost kmečkih formacij, iskal, kje bodo figure stale najboljše, skratka, do tu je ravnal približno tako, kot sta ravnala Steiniz in Tarrach. Toda, ko je začutil, da je gradnja končana, ni odlašal niti trenutka: udaril je z vso močjo in z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Zrtvoval je kmetje v nenadnih prodorih, zrtvoval figure, da bi v pravem trenutku odprl pozicijo, kratkoma, zaigral je z vsemi registri, kot je kasneje znal zaigrati (seveda ob še bolj izpopolnjeni tehniki) genialni Alajhin.

Naslednja partija prav le po ilustrira njegovo mojstrovstvo:

DAMIN GAMBIT
Beli: Pillsbury
Črni: Marco
Pariz 1900

1. d4 d5
2. c4 c6
3. Sc3 Sf6
4. Lg5 Le7
5. e3 0-0
6. Sd3 b6
7. Ld3 b7
8. cd5: cd5:
9. Se5 Sd7
10. f4 c5
11. 0-0 c4?

Tako črni izpušča iz rok središče. Bolje bi bilo 11. ... cd: in nato morda Se4. Takoj ni šlo dobro Se4 zaradi 12. Le7: in nato Le4: Sd7: in de5: pa bi dosegel beli odlično, verjetno dobilo končnico.

12. Le7: a6
13. Df3! a6
Brez kompromisa! Pillsbury je že poznal, kot ser

V Stockholmu, prestolnici Švedske - bo v petek otvoritev V. mednarodnega turnirja za svetovno šahovsko prvenstvo. Pred turnirsko dvorano bo plačalo 13 zastav, v turnirsko tabelo pa bo vpisanih 22 igralcev iz Evrope, Azije ter Severne in Južne Amerike. V lepem in slavnem mestu v katerem je pred tedni naš književnik Ivo Andrić prejel z Nobelovo nagrado najvišje svetovno literarno priznanje, se bodo več kot me-

sec dni borili velemojstri za šest letalskih vozovnic za Curacao. Med bojevniki bosta tudi Jugoslovanska Svetozar Gligorič in Mario Bertok.

Borba za prvo mesto na mednarodnem turnirju bo tokrat še zanimivejša kot prejšnje. Med 22 igralci mednarodnega slovesa bi težko izločili velikega favorita turnirja: v elitno družbo bi lahko šli Petrovska, Korčnja, Fischerja in Gligoriča. V kolikor se eden od teh štirih velemojstrov ne bi uvrstil na kandidatski turnir, bi bila to vsekar šahovska senzacija. Za nadaljnji dve mesti - in s tem za kandidatski naslov - se bodo borili Geller, Olafsson, Portisch, Stein, Uhlmann, Dr. Filip in Barca. ... Udeležence mednarodnega turnirja bomo takrat predstavili po vrstnem redu, ki ustreza naši razvrstitvi najboljših na svetu, ki smo jo objavili prejšnjo nedeljo.

PETROVSJAN (ZSSR): Prvi solist v šahovskem kvartetu ZSSR v Stockholmu. Velemojster iz Tbilisija - znan po svetu kot »armenski tiger« - igra morda nekoliko preveč objektivno, toda ker komaj pozna poraz, bo prav gotovo na samem vrhu.

KORČNJA (ZSSR): Prvi šahist Leningrada si je lani v Moskvi prvič zagotovil potni list za mednarodni turnir. Rezultat 5:0 (ob remijih) s Tajjem je rezultat njegove brezkompromisne igre, s katero bo v glavnem mestu Švedske strah in trepet tudi za najmočnejše.

FISCHER (ZDA): Bobby je ta čas brez telesa za hodno od Greenwicha. Čeprav je že dve leti šahovski profesionalce, po večini turnirju na Bledu tri mesece ni nastopal. Že v razgovorih ob Blejskem jezeru je večkrat izjavljal, da je naslov svetovnega prvaka vendar dragocenejši od dolarjev.

GLIGORIČ (FLRJ): Šahovski recept našega državnega prvaka na mednarodnem turnirju - zmaga z belimi figurami in remiji s črnimi ...

GELLER (ZSSR): Velemojster temperamentne igre se bo polžuškal tretjič uvrstiti na turnirski kandidator.

BERTOK (FLRJ): Uvrstitve na mednarodni turnir je Bertok doslej največji uspeh. Mednarodnemu moštvu iz Zagreba želimo med ugodno tujo družino vsakor čimboljše mesto.

POMAR (SPANJA): »Čudežni deček« sončne Španije pred nekako 10 leti: Denes: mednarodni mojster brez pretiranih ambicij.

SCHWEBER (ARGENTINA): Četrta deska argentinske reprezentance na olimpiadi v Leipzigu. Rezultat: 7 točk iz 10 partij!

WEXLER (ARGENTINA): Stalen udeleženec južnoameriških turnirjev in član olimpijskega moštva.

QUELLAR (VENEZUELA): Zastopnik Srednje Amerike Sanchez, Medina, in de Greiff so bili pred leti na podobnih turnirjih vedno bolj v ozadju in tudi Quellar bo težko prekinil tradicijo.

JANOWSKY (KANADA): Devič (in dolgo je kazalo, da tudi zadnjič) je nastopil na mednarodnem turnirju leta 1948. Prav zato je njegova udeležba prejšnjega presenečenje.

AARON (INDIA): Po rezultatih v Hastingsu in Beverlyju v indijski prvak nima dosti upanja, da bi se odtrgal od repa lestvice.

OLAFSSON (ISLAND): Uspeh v Marianskih Laznih in neuspeh na Bledu ne daje prave slike o njegovi trenutni moči. Vsekar kor pa bo velemojster iz Reykjavika tudi tokrat kandidat za prvih šest mest, a tem pa tudi za mesto v kandidatski družbi.

LOMBARDY (ZDA): William je v samostanu - kdo bo torej tretji zastopnik ZDA, je še vedno veliko vprašanje.

PORTISCH (MADŽARSKA): Dvakratni prvak Madžarske je eden izmed 12 igralcev, ki bodo tokrat prvi nastopili v mednarodni konkurenci. Stockholm bo njegova prva velika priložnost.

STEIN (ZSSR): Mladi mednarodni mojster iz Ukrajine je bil v Beogradu v prvem mednarodnem nastopu močno impresioniran in tako je zbral samo 2 točk iz 5 partij v dvoboju ZSSR - FLRJ. Kako bo na Švedskem?

UHLMANN (VZH. NEMCIJA): Švedski član Atlantidskega pakta in Uhlmann - velemojster iz leta 1959 - ki je povzročil že več šahovsko-diplomatskih zapletov, ima tako že vizo preko Baltičkega zaliva.

DR. FILIP (CŠSR): Mirosluben igralec in kandidat za solidno uvrstitev.

BARCA (MADŽARSKA): Lani je na osem turnirju v Budimpešti se enkrat opozoril nase, tako da bo po devetih letih ponovno v družbi najboljših šahistov sveta.

BOLBOCHAN (ARGENTINA): Na južnoameriškem osem turnirju niso igrali niti Najdorf niti Panno niti Eliskases, tako da tokrat zastopajo Argentino trije manj znani igralci, med katerimi pa je Bolbochan vendar verjetno najmočnejši.

WEINSTEIN (ZDA): V New Yorku je lani pustil za sabo Reshevskega, letos pa je bil na prvenstvu ZDA med zadnjimi. Weinstein je še mlad igralec, ki lahko zažlesti ali pa tudi razočara.

BILEK (MADŽARSKA): Madžarska ima tokrat kar tri zastopnike, čeprav med njimi ni Szaba. Bilek je znan kot igralec, ki se ne spušča v drzne in tvegane zaplete.

BERTOK (FLRJ): Uvrstitve na mednarodni turnir je Bertok doslej največji uspeh. Mednarodnemu moštvu iz Zagreba želimo med ugodno tujo družino vsakor čimboljše mesto.

POMAR (SPANJA): »Čudežni deček« sončne Španije pred nekako 10 leti: Denes: mednarodni mojster brez pretiranih ambicij.

SCHWEBER (ARGENTINA): Četrta deska argentinske reprezentance na olimpiadi v Leipzigu. Rezultat: 7 točk iz 10 partij!

WEXLER (ARGENTINA): Stalen udeleženec južnoameriških turnirjev in član olimpijskega moštva.

QUELLAR (VENEZUELA): Zastopnik Srednje Amerike Sanchez, Medina, in de Greiff so bili pred leti na podobnih turnirjih vedno bolj v ozadju in tudi Quellar bo težko prekinil tradicijo.

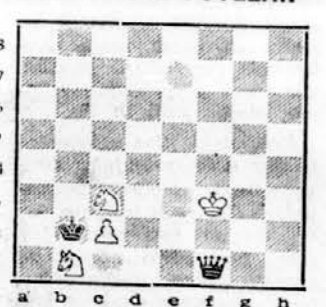
JANOWSKY (KANADA): Devič (in dolgo je kazalo, da tudi zadnjič) je nastopil na mednarodnem turnirju leta 1948. Prav zato je njegova udeležba prejšnjega presenečenje.

AARON (INDIA): Po rezultatih v Hastingsu in Beverlyju v indijski prvak nima dosti upanja, da bi se odtrgal od repa lestvice.

A. P.

PROBLEM

SAMUEL LOYD
MAT V TREH POTEZAH

Rešitev problema, ki je bil objavljen prejšnjo nedeljo: 1. Dg5+ Kf3, 2. Dg3+ Ke2, 3. Dc3+ Kd1, 4. De1+ Ke2, 5. De1+ Kb3, 6. Dc3+ Ka4, 7. Da3+ Kb5, 8. Da5+ Kc6, 9. Dc5+ Kd7, 10. Dc7+ Ke6, 11. Dc7+ Kf5, 12. Dxe5+ Kg4, 13. Dg5+ Kf3, 14. Dg3+ Ke2, 15. Dc3+ Kd1, 16. De1+ Kc2, 17. Dc1+ Kb3, 18. Dc3+ Ka4, 19. Da3+ Kd5, 20. Da5+ Kc6, 21. Dc5+ Kd7, 22. Dc7+ Ke6, 23. Dc7+ Kf5, 24. Dc4+ Kg4, 25. Dg2+ Kf5, 26. Dg5+ Ke6, 27. Dc5+ Kd7, 28. Dc7+ Kc6, 29. Dc7+ Kb5, 30. Dc5+ Ka4, 31. Da5+ Kb3, 32. Da3+ Kc2, 33. Dd3+ Kd1, 34. Lc3+ Kc1, 35. Dd2+ Kbl, 36. Dd1 mat.

Dobro in slabo za Velo polje

Predlog dr. Avčina glede cest, ki jih nekateri predlagajo za Velo polje (v Delu 14. 1. 1962), je mnoge planince razveselil. Poprejšnje variante cest so se namreč vedno bolj razvijale v Tose. Dr. Avčin pa predlaga, naj bi cesta z Rudnega polja zavila preko Uškovnice in tako odmaknila avtomobilski promet precej daleč od Tose. Avčin upravičeno poudarja, da je vendarle Bohinjski slej ko prej tisto glavno smučarsko središče, ki ima največji razvojno možnost, in da bi z Rudnega polja in Uškovnice po njegovem predlogu dobila lepo zvezo z Bohinjem. Tako bi se hkrati in turizem iz gornje savske doline (čez Pokljuko) in turizem iz Bohinja središče povečala tudi s skupno cesto za dostop na Velo polje. Iz Krme pa bi imeli še posebej vzpenjačo.

Res je, da je največje vne-mirjenosti, nasprotovanja in hude zaskrbljenosti nastalo tedaj, ko smo izvedeli, da hodejo projektanti Velega polja kar na silo z avtomobilskim prometom čez najlepšo krajino okrog Tose. Zagovorniki te »direktisime«, torej najkrajše, a verjetno pač ne najcenejše proge so razglasili: cesta bo imela zadostno število razgledišč s panoramo Julijev in Bohinja, propustna moč ceste bi znašala 300 vozil na uro itd. Pri tem pa ti avtomobilisti, ki optimistično pripovedujejo, kako bosta šli narava in tehnika pri gradnji ceste z roko v roki, le preveč pozabljajo n. pr. tudi - na pešce, na navadne hribolazce. Saj cesta ni namenjena samo za zimski turizem, poleti bi se zgodnji razvijalo še bolj množično dirkanje in piskanje. Morda se kakšno šofersko oko res navdušuje, ko neke pred planinsko kočjo zagleda dolge vrste avtomobilov in avtobusov, toda navadni »hribolazci«, ki bili radi tudi na sončnem pobočju Tose - oprostite - čim dlje od hrupa motorjev in od bencinskih dišav. Zeleni bi torej, da avtomobilisti najdejo diskretno pot po gozdnih cestah (dr. Avčin jo zdaj s prstom pokazal) in naj tudi ustavi motorje čim dlje od paradiza na Velem polju.

Sicer pa smo že navajeni, da našetokrat, ko ni drugih dovolj trdnih dokazov, silimo približno takole: opustimo sentimentalno govorjenje o skrunjenju lepote, gore niso samo za izbrance, še tujci moramo bolj privabiti v naše gore, a tujec hoče z avtomobilom do planinske kočje pa za najboljših razgledov, pomislite na valuto, ki jo donasajo tujci, moramo torej biti so-dobni itd. In vzgoja ljudi naj

bi preobrazila množice, da ne bo nikjer v planinah nobene občutne škode - tako pravijo za tolažbo estetom in sčudakom, ki iščejo v planinah mir. Tudi primer

Zimsko pluženje ceste na Vršič

V članku dr. ing. F. Avčina o Velem polju z naslovom »Niti predora niti galerije« objavljenem v nedeljo 14. 1. 1962 je med drugim zapisano. Za domačo vajo v zimskem čiščenju visokogorskih cest pa bi se takole za začetek mogoče pomerili z našo mednarodno alpsko cesto Kranjska gora - Vršič - Trenta, ki nam zaradi najmanjšega snega ostaja zaprta celega pol leta. Doslej se na Vršiču čvrsto držimo pravila: »kakor ga je dalo, tako ga bo vzelo«.

Menimo, da ne bo odveč k temu kratko pojasnilo: Po cesti med Eriko, preko Vršiča do Loga v Trenti je bil v zadnjih letih možen promet okroglo 200 dni v letu. V preostalem času je cesta zaprta zaradi snega, ki ga zapade do 4 metre. Spomladaj zatrpajo ceste še plazovi s Slemenke in Mojsrovke. Cestno vzdrževalna služba je vsako leto skrbela,

Krvavca nekatere nič ne vzmorja, čeprav je nazorno dokazuje nevarnosti vulgarizacije planinskih vrednot. Toda z vzgojo menda ni lahko, vsekar zahteva mnogo, mnogo

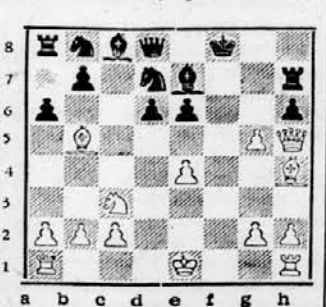
let. Ali pa smo morda že dovolj omejili prodajo alkoholnih pijač v planinskih kočah? Vsi in vse moramo bolj pretehtati, saj štejemo Velo polje med najbolj zanimiva in krasotna prizorišča alpske narave. Velo polje je zares eldorado za vse planince, ne samo za smučarje. In samo zato, da projektanti preobrazbe Velega polja ne bi dobili napačnega vtisa o razpoložljivosti in željah ljudi, ki obiskujejo planine, sem se zdaj - oprostite - oglašil še jaz. Se mnogo nas je namreč takih, ki se ne morejo navduševati za avtomobilsko romanje pod triglavsko vrhovje in še manj za množičnost oštarijskega veselja na Kredarici, na Velem polju itd. V Sviciji in Avstriji že prekinjajo pretrane vzpenjačarstvo. Tujci zares cenijo in občudujejo naše Julijske alpe pred vsem zato, ker so še zatocni miru in svetlosti prirodnih lepot.

Preprosto naš kmečki človek bi rekel: polnko bo boljše! Tudi na Velem polju se nikar ne prenamagimo, vse se dobro premislimo za danes in za jutrišnjem - in z odgovornostjo pred bodočimi rodovi, da ne bodo tedaj poznali samo iz arhivov in herbarijev bogastvo in lepoto Velega polja! Toda zdaj je na Velem polju še vse živo in lepo! Zato prisluhnimo, kaj pravijo izkušeni planinski ljudje in poslušajmo nasvete naših kuharjev in Avčinov.

SKUPNOSTI CESTNIH PODJETIJ LRS

Ciril Jeglič

Gligorič je razmišljal 45 minut preden se je odločil za odgovor. Fischer se je 45 minut nemirno sprehajal po dvoran.

14. Dg6?

Fischer je bil že s 15 leti zares veliki taktik. Gligorič ni našel poti k zmagi. Nasprotno: »čudežni deček iz Brooklyna« bo kmalu prišel do aktivnejše igre.

Nova številka TT prinaša:

EJ, ČASI SE SPREMINJAJO
KONEC SVETA SE BLIŽA — ALI NE
NOVI MOTOR STAREGA MOZA...
 IN SEVEDA NAPETO ČRTICO ALFREDA HITCHCOCKA »HUJE KOT MORA«, REDNA NADALJEVANJA IN SE MARŠKAJ ZANIMIVEGA V NOVI STEVILKI
»TEDENSKE TRIBUNE«

UGODNO PRODAJ gradbene parcelo, namenjeno po uradni listi za gradnjo individualnih hiš. Parcela v skupni izmeri nad 7000 kv. m. so v Savičevu na gostilno »Zibel« ob glavni cesti. Ponudbe pod »Gradnja je možna takoj«.
HISO Z VRATOM, vseživljivo, prijetno, cenovno ugodno. Pšala 26, Sentač pri Ljubljani.
 785-7

V CENTRU jesen napreda dvostanovniška hiša. — Ponudbe pod »Goleca«.
HISO, primerno za obrtnika, vseživljivo v okolici Ljubljane, prodam. Ponudbe pod »Ugodno«.
DVOSTANOVANJSKO HISO — vseživljivo, prodam. Ponudbe pošljite pod »Rakek 1930«.
 575-7

VSELJIVO HISO prodam v prijetno, cenovno ugodno. Ponudbe pošljite pod »Počiniški dom«.
V POLJU prodam dvostanovniško stanovanje s kletjo, vrtom in garazo proti zamenjavi. — Ponudbe pod »Zamenjava«.
 671-7

ZAZIDLJIVO parcelo ali začeto gradnjo v Ljubljani kupim. — Ponudbe pod »Sončno«.
 673-7

POSLOJPE prodam v Stranški c. 7, Dobrova. Primerno za obrtništvo in stanovanje.
DVE DVOSTANOVNIŠKE hiše, v prvem nadstropju vrt, polovico hiše, eno stanovanje v prvem nadstropju. — Ponudbe pod »Ugodno«.
 690-7

PRODAJ okrog 2 ha posestva s poslovnim in gospodarskim poslopijem. Informacije: Križna pri Bači št. 60.
PRODAJ hišo na Jesenju — center, eno stanovanje prosto. Ponudbe pod »Ugodno«.
 699-7

ENO-ALI DVOSTANOVNJSKO HISO z malo vrta kupim v Ljubljani proti zamenjavi stanovanj. Ponudbe pošljite pod »Novo stanovanje«.
 430-7

ENOSTRANO stanovanje v centru Ljubljane, vseživljivo — prodam. Ponudbe v oglasni oddelku pod »Gotovina«.
 479-7

ZAZIDLJIVO PARCELO z lokacijo za dvojico, kanalizacija — voda, prodam. Sentačeva št. 8, VI.
POLOVICO HIŠE, blizu Mirja, prodam. Vseživljivo proti zamenjavi. Ponudbe pod »Sončno«.
 843-7

VSELJIVO, enodružinsko hišvilo ali hišo v nedograjenem stanju, pa tudi večje vseživljivo stanovanje, kupim takoj, ne glede na visino finančne gradnje vrednosti. Ponudbe pod »Potreba hišne«.
 849-7

V SENVITU prodam hišo, vseživljivo dve stanovanji, komfortni dvostanovniški. Ponudbe pod »Ljubljana-Senvit«.
 851-7

VSELJIVO eno-ali dvostanovno ali karionjero, kupim v Ljubljani. Ponudbe pod »Gotovina«.
 852-7

HISO V ROŽNI DOLINI, komfortno, vseživljivo, petpostopeno stanovanje, prodam. Ponudbe pod »Sedem milijonov«.
 853-7

POZOR, TEKSTILNE TOVARNE! Ulični lokal s portalom v centru Zagreba, s skladišnimi prostori okrog 130 kv. m., nudimo tekstilni tovarni iz Slovenije, ki bi odprla predvsem maloprodajo (to je pogost svojih proizvodov, skla-dišče in predstavlja v Zagrebu). Ponudbe na naslov: »OZEHA«, Zagreb, Trg Republike 5, pod številko 14/13832.
 439-7

SPREJEMAM naročila za tipkanje na domu. Ponudbe pod »Hito«.
ZA 50.000 DIN POSOJILA, vrnem v 4 mesecih, visoke obresti. Ponudbe pod »Obrestni«.
 791-8

INTELEKT (35), ljubitelj umetnosti (literature, film), želi spoznati tovarišico, simpatično, inteligentno, iskreno (do 30 let). Orok ni ovira. — Ponudbe pod »Razumevanje«.
 790-8

40-LETNI INVALID, dobro situiran, isče pošteno dekletu radi znanje. Ponudbe »Dejlo«, Jesenice pod »Spoznajva«.
 P 43-8

IZOBRAZENKA, 36-letna, blizu Ljubljane, ljubiteljica, prijetna, ležerna (ne po svoji krivdi), isče starejšega meškega, Pogoji — vsja izobrazba. — Ponudbe pod »Diskretnost«.
 843-8

ZELIM ZNANSTVO iz izobrazbe in tovaršev prijatelje znanosti od 20 do 45 let. Resne ponudbe pod »Topel dem«.
 828-8

DEKLE prijetne zunanosti in vedre narave želi spoznati samskega izobraznega od 28 do 36 let. Ponudbe pod »Lepa sa bodočnost«.
 841-8

IZGUBLJEN zelen valjan pas. Vrnite vlatarju RADIA.
 875-8

NAPROSAMO Stanka Cerneta, ki je bil med vojno v Nemčiji Radumbad - Brambach, da sporoči svoj naslov na ime: Savo Vutli, pomočnik direktorja Instituta za TBC, APV Novi Sad 7. Nujno in večno!
 443-8

28-LETNI FANT s hišo isče pridno, čedno dekletu od 22-28 let. Ponudbe pod »Postena«.
 441-8

30-LETNA intelektualka želi spoznati primernega tovariša. Ponudbe pod »Isken značaj«.
 472-8

INSTRUIRAM matematiko in fiziko za osemletko in gimnazijce. — Ponudbe pod »Instrukcija«.
 484-8

DOBRO SITUIRANA s stanovanjem, želi spoznati izobraznega visoke postave, od 22 do 36 let. Silka zaelena. Ponudbe pod »Osamljena«.
 473-8

MREŽE za ograje, presipanje peska, po naročilu izdelam. Ponudbe pod »Odično«.
 454-8

DEKLE z lepo hišo želi resnega znanja s izobrazencem zaradi ženitve od 22-42 let. Silka zaelena. — Resne ponudbe pod »Lepa pomlad«.
 684-8

— Gospodinja! Kupujte samo vanilin sladkor REGINA. S kvaliteto boste zadovoljne.

Razen tega lahko v vrečkah vanilin sladkorja REGINA najdete nagradni kupon.

Pri iztresanju vrečke REGINA vanilin sladkorja pazite na nagradni kupon.

UPRAVNI ODBOR
Trgovskega podjetja na veliko »KOKRA«, Kranj,
RAZPISUJE PROSTO MESTO

FINANČNEGA KNJIGOVODJE-SALDAKONTISTA

Pogoji: dokončana srednja ekonomska šola ali najmanj pet let prakse v knjigovodskih poslih. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev pošljite Upravi podjetja.
 459

Obrazci za zaključne račune (bilanca) gospodarskih organizacij za leto 1961

DRŽAVNO ZALOŽBO SLOVENIJE V LJUBLJANI je Službeni list FNRJ, Beograd, pooblastil, da na področju LRS prodaja in razpečava obrazce za zaključne račune gospodarskih organizacij za leto 1961 (Uradni list FLRJ št. 51/1961).

Obrazci bodo tiskani v slovenskem jeziku, kompletirani in vloženi v kartonske mape.

Napredaj bodo:

1. Komplet »DOHODEK«
 za gospodarske organizacije z rednim obračunom. Komplet vsebuje obrazce: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16 in 17. (V kompletu je obrazec 14 v raznih izvodih, obrazci 1, 4, 12 in 16 v dveh izvodih, vsi ostali obrazci pa v enem izvodu.)

2. Komplet »PAVSAL«
 za gospodarske organizacije s pavšalnim obračunom. Komplet vsebuje obrazce: 2, 3, 4, 5, 10, 11, 16 in 17. (V kompletu so obrazci 2, 4, 11 in 16 v dveh izvodih, vsi ostali pa v enem izvodu.)

3. Posamezni obrazci izven kompletov:
 obr. 1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 12, 14, 15 in 17.
 Obrazci bodo tiskani in dani v prodajo predvidoma 1. februarja 1962.

Naprosamo vse gospodarske organizacije, kmetijske zadruge in kmetijske posetve, da naročijo obrazce takoj, najpozneje pa do 10. februarja t. l. Obrazce naročite pri najbližji knjigarni ali papirnici ali pa neposredno pri DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE.

V naročilu navedite število kompletov ter nedvoumno, za katere komplete gre, ali za »DOHODEK« ali pa za »PAVSAL«. Za posamezne obrazce pa točno oznako ter število potrebnih obrazcev.

Ne naročite obrazcev pri Službenem listu FNRJ v Beogradu, ker bodo vsa tista naročila, ki jih bo prejel Službeni list, odstopljena nam v izvršitev.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE LJUBLJANA

OBRTNO IZOBRAŽEVALNI CENTER — LJUBLJANA-BEŽIGRAD —

RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. POMOČNIKA DIREKTORJA za ekonomsko upravne posle
2. RAČUNOVODJE
3. TAJNICE

Pogoji: za pomočnika direktorja popolna srednja šola ali njej enaka izobrazba, z nekaj prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu ali ustanovah; za računovodjo ekonomska srednja šola z najmanj 3 leti prakse v samostojnem vodenju računovodskih poslov;

za tajnico popolna srednja šola ali njej enaka izobrazba, z znanjem strojepljenja, stenografije in samostojnega vodenja administracije.

Nastop službe po dogovoru. Za delovno mesto pod 1. zagotovljeno družinsko stanovanje. Za ostala delovna mesta eventualna možnost ureditve samskih stanovanj.

Osebnih dohodki do izdelave pravilnika po sklepu družbenega organa.

Prijave pošljite na naslov: **OBRTNO-IZOBRAŽEVALNI CENTER — v izgradnji, Ljubljana-Bežigrad, Titova cesta.**
 471

Podjetje za visoke gradnje »STAVBAR«, MARIBOR

je v lanskem poslovnem letu doseglo zadovoljive proizvodne rezultate, ter doseglo tolikšen obseg poslovanja, da si želi pridobiti novih sodelavcev za naslednja delovna mesta:

1. GRADBENE INŽENIRJE IN TEHNIKE za operativno delo na gradiliščih (lahko tudi brez prakse);

2. GRADBENE INŽENIRJE IN TEHNIKE za delo v tehnološko analitičnem oddelku (po možnosti s prakso);

3. VODJO STROJNEGA PARKA (strojni tehnik s prakso);

4. VODJO KOVINSKEGA OBRATA (strojni tehnik s prakso);

5. GRADBENEGA DELOVODJE (z delovodsko šolo in prakso).

Družinska stanovanja so na razpolago v letu 1962 za delovna mesta 1. do 4.

Prijave z navedbo dosedanje zaposlitve in osebnimi podatki pošljite **TAJNISTVU PODJETJA** do dne 1. februarja 1962.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Ob vašem prihodu v podjetje vam radi posredujemo vse ostale informacije.

NATEČAJ

Sprejemmo v stalno delovno razmerje ali za delo po učinku

organizatorja komercialne službe
2 uslužbenca komercialista za terensko delo

z daljšo prakso na področju zbiranja naročnikov in oglasov za časopis zveznega značaja

Dobre možnosti plasmaja in dobra stimulacija. Ponudbe v oglasni oddelku »Dela« pod oznako »Sposobni«.

463

ZAHVALA
 Vsem, ki ste nam ob težki izgubi našega ljubljenelega moža in očeta

JOZETA ZIROVNICA
 stali ob strani, nam pomagali, mu darovali toliko cvetja, ga spremlili do njegovega zadnjega doma, iskrena hvala.

Zena in sinovi.
 Ljubljana, 17. januarja 1962.

Po hudi bolezni je dne 20. januarja zjutraj umrla

ANA DEMŠAR
 sestra Margareta

Pogreb bo v ponedeljek, dne 22. januarja 1962, ob 15.30 iz Marijine mrliške veže na Zalah. Do ponedeljka do 11. ure leži v semenišču. Določitev ulica 4. — Naj počiva v miru!

Solske sestre, Vodstvo semenišča in sorodstvo.

ZAHVALA
 Vsem, ki ste našega draga očeta

JOSIPA GUZELJA
 spremlili na njegovi zadnji poti, nam izrazili ustno ali pisno sožalje in darovali cvetje — iskrena hvala.

Posebna zahvala domači zdravniški dr. Bračkovci za požrtvovalno zdravniško pomoč v vseh poslednjih letih pokojnikovega življenja, duhovščini za sprejemstvo in ganljive poslušne besede. Pristojna zahvala pevskeemu zboru, ki je s svojim ubranim petjem na tako svečan način počastil spomin na draga pokojnika.

Dr. Vladimir in Milan Guzelj

ZAHVALA
 Ob bridki izgubi našega nepozabnega

MIHCA
 se zahvaljujemo vsem, ki so mu ljubljeni zadnje dneve njegovega življenja — polnega mladega življenja — posebej se dr. Rjavcu, dr. Jančevu, sestri Speli ter ostalemu zdravstvenemu in strojnemu osebju Onkološke klinike v Ljubljani, ki so mu v najtežjih trenutkih stali ob strani, njegovo razrednino in. Doviču, vsem solskim in športnim kolegom, prijateljem in znancom, ki so s cvetjem in svojo prisotnostjo ter izrazi sožalja tesnili naše gorje.

Zalujoci: sestra Ljubica Škeri, teta Premri in ostali sorodniki.

Dotrpel je naš ljubljani mož, oče, stari oče, tast in stric

FRANC BESEK
 višji železniški uradnik v pokoju

Od njega se bomo poslovili v nedeljo, 21. januarja 1962, ob 16. uri iz Andrejeve mrliške veže na Zalah.

Zalujoci: žena Marija, sin ing. Boris, hčerka Nata, por. Bizjak, zet dr. Ivan, snaha Majda, vnukinja Jana in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 19. januarja 1962.

V globoki žalosti naznanjamo, da nas je v 84. letu starosti za vedno zapustil naš dragi, dobri oče, prastari oče, tast in stric

FRANČIŠEK MAVEC
 upokojeni blokovnik Južne železnice

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo, dne 21. januarja 1962, ob 16.30 iz Jožefove mrliške veže na Zalah.

Zalujoci: sinovi Frane, Maks, Polde, Ljotje z družinami, hčerki Mara, por. Suhac, Elna, por. dr. Bajc, vnuki in vnukinje, teta Marija Lebar in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Celje, Velenje, Radovljica, 20. jan. 1962.

ČASOPISNO PODJETJE »DELO« — LJUBLJANA
 Tomšičeva ulica 1-3

sprejme takoj:

— več strojeplisk in strojepliscev z znanjem desetprstnega sistema za dela na perforirnih strojih za avtomatične stavne stroje

— pomožnega delavca za delo v ročni stavnici

— kvalificiranega knjigotiskarja za priučetve za rotacijski tisk in

— več strojnih stavcev (v postev pridejo tudi ročni stavci, za priučetve)

Prijave sprejema kadrovska-socialna služba CP »DELO«, Ljubljana, Plača po učinku.

KMETIJSKA ZADRUGA CERKNICA
 OBVESČA

vse poslovne organizacije in podjetja, s katerimi ima kakršno koli trgovsko komercialno poslovanje, da so se 1. JANUARJEM 1962 PRIPOJILE H

KMETIJSKI ZADRUGI CERKNICA naslednje kmetijske zadruge: KZ BEGUNJE, KZ NOVA VAS in KZ UNEC

Kmetijska zadruga Cerknica je prevzela vse poslovanje na območju pripojenih kmetijskih zadrug.

Za vse nadaljnje medsebojno poslovanje naj se gospodarske organizacije obračajo na — Upravo Kmetijske zadruge Cerknica, ki bo skušala zadovoljiti vse, ki želijo z njo poslovnega sodelovanja in se še nadalje priporoča.

447

KVALITETA NAJ ODLOČI

ARGO Juha

VODI V KVALITETI

POPRAVEK
 Pri osmrtnici na ime ELIZABETA HABIĆ je pomotoma izostala vknukinja Rudenka.

ZAHVALA
 Vsem, ki so ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše ljube mame

LOJZKE KOLENC
 sočustvovali z nami, jo spremlili k zadnjemu domu, obložili njen grob z venci in njen spomin počastili s toplimi poslovinimi besedami ter z žalostinkami, izrekamo našo najpristnejšo in iskreno zahvalo.

Sin Riko, hčerka Vida por. Vrtičnik z družinami.

Mirna, Ljubljana, Dole pri Litiji, 20. jan. 1962.

ZAHVALA
 Ob izgubi naše drage matere in stare matere

URŠKE ŽITNIK
 roj. AVBELJ

se iskreno zahvaljuje vsem, ki so ji lajšali trpljenje in nudili tolažbo med njeno boleznijo. Nadalje se zahvaljuje vsem, ki so ji poklonili toliko tepega cvetja, jo spremlili na njeni poslednji poti in nam izrazili sožalje.

Družine
 Žitnik — Hlešč

UPRAVNI ODBOR
Tovarne pisalnih strojev, Ljubljana-Savile

RAZPISUJE DELOVNO MESTO

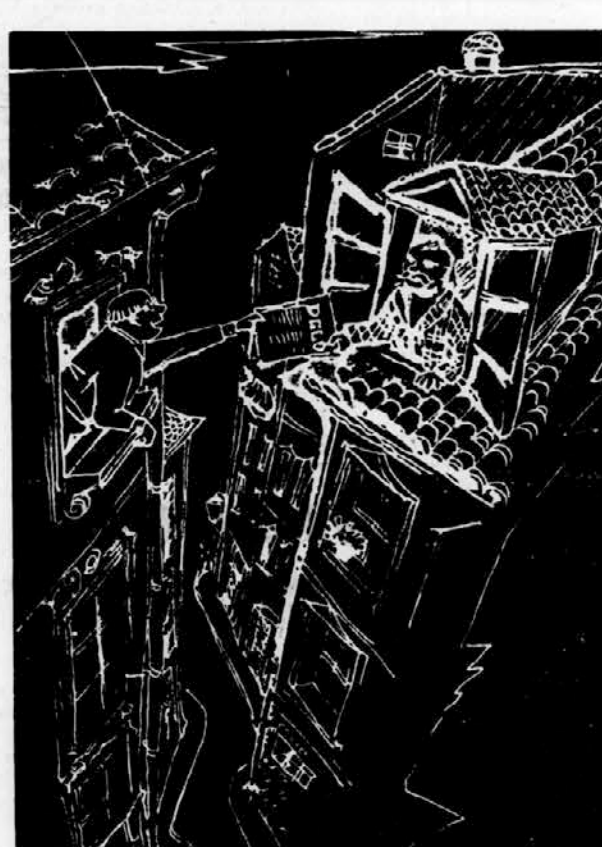
tehničnega vodje

Pogoji: strojni inženir s petletno prakso v obeh primerih s prakso v kovinski industriji s serijsko proizvodnjo finomehanike.

Plača po dogovoru, oziroma po pravilniku osebnih dohodkov. — PONUDBE PISMENO ALI OSEBNO V

UPRAVI PODJETJA.

470

ZAKAJ PA NE?

KAR OGLEDITE SI DANAŠNJO ŠTEVILKO JUTRANJKA »DELO« JE PESTRO, ZANIMIVO IN NEPOGREŠLJIVO

DRAGI NAROČNIK!

Pismo, ki smo ga objavili na tej strani, je že rodilo uspeh. Nismo pa še prepričali nekaterih naročnikov o pomenu, ki ga ima za list razširitev kroga naročnikov. Zato se znova obračamo na Vas, ki tega še niste storili, da namreč naš list priporočite sosedu, prijatelju ali sorodniku. — Morda bi bilo celo odveč, da bi naštevati novosti, ki smo jih vpeljali pri urejanju, da bi priporočili pestro, pomembno vsebinsko in likovno plat lista. Zares je dovolj, da si bralec list ogleda, ker privlačen časopis ne potrebuje posebne reklame. In končno kot glasilo SZDL Slovenije, »DELO« zasluži mesto v vsaki hiši in v vsaki družini.

Vsak naročnik — še enega novega naročnika!

Vaš jutranjik
»DELO«

Naročam jutranjik »DELO«.

Pošiljati prične dne _____

Priloge in line _____

Ulica _____

Kraj _____

pošta _____

(podpis) _____

Na naslov: _____

P. N.
ČASOPISNO PODJETJE DELO
 LJUBLJANA
 P. P. 29

ELEGANTNI, PRIMERNI, KAKOVOSTNI, ZANESLJIVI

VSE LASTNIKE OSEBNIH AVTOMOBILOV OBVESČAMO,

da je s 1. jan. 1962 začelo poslovati NOVO PODJETJE

»ASP« — avtoservisno podjetje, LJUBLJANA, Černetova številka 26

Podjetje opravlja vsa avtomehanična, avtokleparska, avtoelektrična, avtoelektrika popravila. Delo opravi kvalitetno, hitro in po konkurenčnih cenah. Poslužujte se uslug »ASP« — avtoservisnega podjetja v Ljubljani, Černetova ulica številka 26!

446

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ

Podjetja »KAMNIK« — Kamnik

RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. VEČ INŽENIRJEV KEMIJE za delo v razvojnem oddelku,

2. VEČ KEMIJSKIH TEHNIKOV za delo v razvojnem oddelku,

3. REFERENTA za osebne dohodke Višja kadrovska socialna šola o

Pomoč Dalmaciji iz Trsta

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

TRST, 20. jan. (Po telefonu.) Tržaški Slovenci sočustvujejo s prebivalstvom Dalmacije iz Hercegovine, ki ga je prizadel zadnji potres. S prostovoljnimi prispevki hočejo prizadetim tudi pomagati. V treh dneh so nabrali že okoli 300.000 lir. Posebej je treba poudariti, da je prišla pobuda za nabiralno akcijo iz vrst delovnih ljudi.

Medtem pa tukajšnji dalmatinski italijanski tisk z velikim poudarkom objavlja vest, da se bodo 31. t. m. začeli v Kopru in Pranu tečaj italijanskega jezika za italijanske profesorje in dijakke manjšinskih šol. Tečaj bo obvezni in bodo trajali deset dni po štiri ure na teden za dijakke, za profesorje pa po 40 predavanj. Predavali bodo univerzitetni profesorji in docenti, najbolj znani jezikoslovci, ki poučujejo na univerzah v Trstu, Bariju, Rimu, Lecceju, Bologni itd. Predavanja bodo obravnavala aktualne teme o italijanskem jeziku danes, o sodobnem pripovedništvu, liriki, o odnosih med filmom, radiom, televizijo in literaturo v sodobni italijanski kulturi. Djakom pa bodo predavali o italijanskih klasičnih Danteju, Goldoniju, Manzoni, Carducci in Pascoli.

Ze junija lani je bil na posebnem sestanku v Ljubljani dosežen sporazum glede teh tečajev. Od takrat so tukajšnji slovenski krogi poudarjali velik pomen za utrjevanje kulturne povezanosti italijanske manjšine v Jugoslaviji z njihovim matičnim narodom. Sedaj

ponovno poudarjajo potrebo teh tečajev, ki bi jih za slovenske šolnike in dijakke v Trstu priredili profesorji ljubljanske univerze o slovenskem jeziku, profesorji iz Zagreba, Beograda, Skopja itd. pa o ostalih jezikih in literaturah jugoslovanskih narodov. Takaj vzajemni predavateljski obiski so in bi bili tudi v skladu s skupnim in črko novega predloga za dvojezične in manjšinske šole v Sloveniji.

D. F.

BALAGUER SE SKRIVA

Santo Domingo, 20. jan. Reuter je zvezel iz dobro obveščenih virov, da se biviš predsednik Dominikanske republike Balaguer vedno skriva v poslopju papeške nunciature v Santo Domingu. Po istih virih generala Echavarrío aretirali in je zastražen v predsedniški palači. Novi predsednik državnega sveta Bonnelly je skupini studentov izjavil, da bosta Balaguer in Echavarrío postavljeni pred sodišče. Po vestih agencije Prensa Latina je dominikansko revolucionarno gibanje

»14. junija zahtevalo formiranje vlade nacionalne enotnosti, v kateri bi bile zastopane vse politične stranke in vsi sloji ljudstva.

Goulart obišče ZDA Washington, 20. januarja (AFP). Kakor poroča Bela hiša, bo brazilski predsednik Goulart prišel 20. februarja na dvodnevni uradni obisk v ZDA. Sestel se bo s predsednikom Kennedyjem.

V Monte Carlo skozi Ljubljano

Monte Carlo, 20. jan. Davi je startalo 324 avtomobilov na letošnji Rally Monte Carlo. To je že 31. ponovitev vsakoletne prekušnje avtomobilov. Dirka so krenili na pot iz Aten, Lizbone, Glasgova, Pariza, Frankfurt, Osla, Varšave in Monte Carlo.

Starturju v Atenah se je prijavilo 19 vozačev, ki so prispeli na prvo kontrolno postajo v Skopju okoli pol 18. ure. Po itinererju bodo vozili skozi Beograd okoli 23.00 ure, v Zagreb pa pripejli nekaj minut po 10. uri. Nato bodo nadaljevali vožnjo po avtomobilski cesti proti Ljubljani, kamor bodo prispeli po urniku ob 13.07 uri. Kontrolna postaja bo tudi po pot pred uradnimi prostori AMZ Slovenije v Dalmatinski ulici. Po 20-minutnem počitku bodo startali na pot proti italijanski meji.

Nov svetovni rekord v hitrostnem drsanju Alma Ata, 20. jan. — Na prediglednem tekmovalju najboljših svetovskih hitrostnih drsalcev je Irina Jegorova prešla 500 m dolge proge za 45,3 sek., kar je doslej najboljši rezultat na svetu.

Ob tej priložnosti je predsednik Občinskega ljudskega odbora Ludvik Gabrijelič odprl dve novi peči. S tem je postala Sol-

Konec posvetovanja v Moskvi

V CK KP ZSSR so končali posvetovanje o razvijanju družbenih načel v partijskem delu — »Komunisti« napada »karierizem«

MOSKVA, 20. jan. (Tanjug.) V Centralnem komiteju KP Sovjetske zveze je bilo večerj končano posvetovanje o organizacijskem partijskem delu, ki so se ga udeležili načelniki oddelkov oblastnih in pokrajinskih partijskih komitejev in centralnih komitejev vzhodnih republik.

Razpravljali so predvsem o izbiri, razporeditvi, solanju in vzgoji kadrov ter o nadzorstvu nad načinom uveljavljanja in razvijanja družbenih načel v partijskem delu. Na posvetovanju so kritizirali pomanjkljivosti v organizacijsko-partijskem delu in proučili nove oblike tega dela, ki jih uvajajo v praksi po XXII. kongresu partije.

Revlja »Komunisti« je v članku, posvečenem boju proti karierizmu, ostro napadla skupino »frakcionošev na čelu z Moletovom, Ma-lenkovom in Kaganovičem, ki so se vgnezdili na visokih položajih in se prilživali« s čimer so zagrešili »zločine pred partijo in ljudstvom« ter napravili veliko moralno škodo, ker so »kvarili kadre, sežali in podpirali nenačelnost in karierizem«.

Razvoj karierizma — poudarja »Komunisti« — je prispeval h kršitvi leninskih norm v partijskem življenju za časa kulta osebnosti, ko so si številni voditelji »lastili nezmožljivost«.

Revlja opozarja na to, da je XXII. kongres zadel močan udarec karierizmu, poudarja pa, da karierizem se ni odpravil in da se mora v partijski in vsa javnost se naprej nepopustljivo boriti z njim.

»Komunisti« nadalje piše, da je edina pravilna pot v

Jugoslavija opazovalka na konferenci UNESCO

Beograd, 20. jan. (Tanjug.) Na konferenci UNESCO o razvoju informacijskih sredstev v Afriki, ki bo od 24. januarja do 6. februarja v Parizu, bo kot opazovalka zastopana tudi Jugoslavija. Konferenci bo prisostvoval podpredsednik Sveta za informacije pri jugoslovanski nacionalni komisiji za UNESCO, urednik »Komunisti« Gavro Altman.

Novi peči

v Solkanski industriji apna

NOVA GORICA, 20. jan. Na popoldanski slovesnosti je kolektiv Solkanske industrije apna slavil pomembno delovno zmago, združeno s proslavo 10-letnice samoupravljanja. Razen članov kolektiva so se slovesnosti udeležili številni predstavniki ljudske oblasti, gospodarskih in družbenih organizacij, med njimi sekretar Ograjnega komiteja ZK Tine Remškar.

Ob tej priložnosti je predsednik Občinskega ljudskega odbora Ludvik Gabrijelič odprl dve novi peči. S tem je postala Sol-

kanska Industrija apna ena izmed največjih modernih obratov tovrstne proizvodnje, po surovinah in kvaliteti pa sodi med najboljše. Gostom in zbranim predstojnikom in vodstvom Solkanske industrije je zatem predsednik DS Marjan Zavrtnik opisal zgodovinski razvoj Solkanske industrije apna, ki so v njej povečali proizvodnjo od prejšnjih 6 do 10 t na leto 1947 na 24.000 t in v letu 1959, ko so končali prvo fazo modernizacije zastarelih peči. Sedaj pa so zgradili še dve novi sodobno opremljeni peči. Od 140 milijonov vloženih investicij je kolektiv sam prispeval 68 milijonov dinarjev. Proizvodnjo bodo sedaj povečali na 40.000 do 45 tiskov ton apna letno, in sicer ob boljših delovnih pogojih. Prva nadaljnja skrb kolektiva pa bo popolna mehanizacija kurnoloma,

Ob zaključku slovesnosti se je direktor Franc Česenj, zahvalil kolektivu in vsem, ki so kakorkoli pripomogli k rekonstrukciji in modernizaciji novega obrata.

Boston: 8,28 m v daljino

Auckland, 20. jan. — Na atletskem mitingu je svetovni rekord v skoku v daljino Ralph Boston skočil 8,28 m daleč, kar je za 7 cm bolje od veljavne rekorda in tudi 1 cm dalje, kolikor je Boston doslej skočil najdalje.

Upravno kazenski postopek proti nogometašem NK Maribor

Maribor, 20. jan. Pred sodnikom za prekrške občine Maribor Center se je začel upravni kazenski postopek zoper nogometaše NK Maribor, ki so sodelovali pri izgreduh na dan 21. decembra 1961. Med udeleženci je tudi trener kluba Vladimir Simunič.

Občinski sodnik za prekrške je izjavil, da je iz dosedanjega kazenskega postopka videti udeležencev dejanje dokazano, treba pa je še posameznikom dejanja dokazati s pričami. Dokazni postopek poteka po sklepu občinskega sodnika za prekrške v interesu boljše izpolnjevanja kazenskega postopka brez prisotnosti javnosti. Izjavil je še, da bo — kolikor bo potrebno — po končanem dokaznem postopku javna obravnava. O tem pa bodo odločali sodnik in organi, ki lahko o tem odločajo po nadzorstveni pravici.

M. K.

Telegrami

DELEGACIJA JUGOSLOVANSKIH PRAVNIKOV V ITALIJI. RIM. Včeraj je prispela v Rim delegacija Zveze združenih jugoslovanskih pravnikov. V delegaciji sta državni podsekretar za pravstvo Nikola Šrenčič in namestnik zveznega javnega tožilca Marjan Vlada. Jugoslovanski pravniki so gostje italijanskega Združenja pravnikov.

VELEBIT ODPOTOVAL IZ GRČIJE. — ATENE. Izvršni sekretar Ekonomske komisije OZN za Evropo Vladimir Velebit, ki je bil tri dni na uradnem obisku v Grčiji, je odpotoval iz Aten v Zenevo.

POSEBNA KOMISIJA BO ZAČELA RAZISKOVATI OKOLISINE HAMMARSKJÖLDOVE SMRTI. — NEW YORK. V OZN so objavili, da bo v uredno začela v Leopoldvillu delati posebna komisija OZN, ki bo raziskala vzroke letalske nesreče, v kateri se je ubil generalni sekretar svetovne organizacije Dag Hammarskjöld.

KONGRES KP KANADE. — TORONTO. Tu se je začel XVII. kongres Komunistične partije Kanade. Prisostvovala mu delegacija iz Velike Britanije in Mehike. Delegacije iz Sovjetske zveze, Francije, ČSSR, Bolgarije in Madžarske niso mogle priti, ker jim kanadske oblasti niso izdale vizumov. Kongres je zato poslal protestni pismo. Poročilo na kongresu je podal generalni sekretar KP Kanade Tim Buck.

ADENAUER BO SEL V ZAHODNI BERLIN. — BONN. V četrtek bo kancelar Adenauer odpotoval na enodnevni obisk v zahodni Berlin. Sporočilo vlade pravi, da se kancelar kancelar sčnati s najnovejšim razvojem dogodkov v zahodnem sektorju Berlina.

UKREP PROTI LIBANONSKEMU LISTU. — BEJRUT. Libanonska cenzura je prepovedala izhajanje bejrutskih lista »Sada Lobnan« za šest mesecev, ker da je bil obsojen na šest mesecev zapor na eno leto strogega zaporu.

S. A.

PRED KONFERENCO AFRIŠKIH DRŽAV — V Lagosu, glavnem mestu Nigerije, se v ponedeljek začne konferenca afriških držav.

BRITANSKO-AMERIŠKI ODNOSI

Spor zaradi »Viscounta«

ZDA hočejo Britaniji preprečiti, da bi LR Kitajski prodala šest sodobnih potniških letal — Protesti v Londonu

LONDON, 20. jan. — Agencija Associated Press trdi, da želja Velike Britanije, da bi okrepila svojo trgovino s Kitajsko, grozi, da bo škallila anglo-ameriške odnose. Gre za nedavni sklep Velike Britanije, da proda Kitajski šest modernih turbovzmetnih potniških letal tipa »Viscount«, opremljenih z modernimi radarji in sodobno elektronsko opremo za navigacijo.

Ameriški funkcionarji so zama naprostovali tej prodaji pod ugodnimi kreditnimi pogoji. Washington je sodil, da lahko prodaja britanskih letal poveča kitajsko vojaško zmogljivost ali omogoči Pekingu, da začne uvajati mednarodno letalsko službo v vsej Aziji. Britanci pa so vztrajali pri tej prodaji, trdijo, da ni v nasprotju z nobeno odločbo o zahodni strateški kontroli nad trgovanjem z Vzhodom.

Toda ameriški State Department je 15. januarja objavil, da je opozoril ameriško družbo, ki normalno oskrbuje Veliko Britanijo z navigacijsko opremo za letala »Viscount«, naj ne dobavi te opreme za omenjene šest letal. Ameriško finančno ministrstvo družbeno bo izdalo dovoljenje.

Britansko vlado in politične voditelje je to užalilo. Nekoli pooblaščen funkcionar je izjavil: »Ameriške uredbe ne veljajo za to državo. Sporazum bo realiziran, kakor je bilo dogovorjeno.«

Britanski Foreign Office je hkrati naročil veleposlaniku Ormsby-Goreu, naj pred-

očameriški vladi škodljivost njenega početja. London poudarja, da bi nastal nemogoč položaj, če bi se morale britanske družbe, ki jih financirajo Američani, ravnavati po ameriških zakonih ali političnih sklepah.

V trenutku, ko vlada premiera Macmillana spodbuja ameriške investicije v Veliki Britaniji, bi bilo nemogoče braniti takšno politiko v parlamentu in v Veliki Britaniji v celoti. Čedalje več je britanskih družb, v katere investira Američani. Zato se v Foreign Office bojuje da bi intervencija State Departmenta na političnem torišču lahko preprečila razvoj tega procesa.

Problem, ki je nastal, presega okvire sporazuma o prodaji letal Kitajski. Kitajci se zanimajo za nakup več deset drugih turbovzmetnih potniških letal.

Britanci želijo razširiti svojo trgovino s Kitajsko. Prvotno je bilo namenjeno razširiti stvar z Američani, preden bi spor prodal v parlamentarno arenno, v kateri bi lahko nekateri poslanci imeli možnost za oznanjanje protameriških čustev.

Na razstavi je na ogled okrog 300 del. Združenje umetnikov uporablja umetnostni doselek in posvečalo posebne pozornosti tej vrsti ustvarjalnosti svojih članov. Prvi poskus bo razgovor o ilustriranju mladinskih knjig, ki bo v okviru razstave »Zlato pero Beograda« 1962 v bližnjih dnevi. Sodelovali bodo slikarji, likovni pedagogi, založniki in drugi.

PRVA NAGRADA LIDIJI OSTERC

Beograd, 20. jan. (Tanjug.) Nocoj bo podelila žirija tradicionalne razstave ilustracij, ki so jo danes odprli v umetniškem paviljonu na Malem Kalemegdanu, prvo nagrado Slovenski avtorici Lidiji Osterc. Njene barvne ilustracije, ki so jih predstavile na razstavi, so bile najboljše. Lidijske ilustracije, ki so jih predstavile na razstavi, so bile najboljše. Lidijske ilustracije, ki so jih predstavile na razstavi, so bile najboljše.

Ostale nagrade — šest častnih

Powersova prošnja za pomilitstev zavrnjena

Norton (ZDA), 20. jan. — (Reuter). Garyju Powersu, pilotu ameriškega letala »U-2«, ki so ga leta 1960 sestrelili nad Sovjetsko zvezo, so zavrnili prošnjo za pomilitstev. Kakor je povedal Powersov oče, mu je to v pismu sporočil njegov sin in pristavil, da bo tako preostal pri kazni od 1. maja 1963.

TURNIR TELOVADCEV V NOVEM SADU

PO PRVEM DELU TEKMOVANJA VODITA SLOVENIJA IN SRBIJA

Novi Sad, 20. jan. Nocoj se je v dvorani novosadskega sejma končal prvi del drugega zveznega turnirja za moske in ženske v poljubnih vajah na orodju. Danes so bili pri moških na sporedni krog, bradja in parter, pri ženskah pa skok čez konja in gred. V skupni oceni sarske pri moških reprezentanca Slovenije — klub hitemu spredaj Miru Cerarja na bradbi in pred Hrvatsko in Srbijo pred Bosno in Hercegovino. Slovenska moška vrsta tekmuje dobro in jo moti le premalo ogreda dvorana. Sodniki pa so jo pri parterju oskodovali za nekaj točk. Na današnjem tekmovalju so dosegli tele najboljše rezultate:

moški: bradja — 1. Meničik (Hrvatska) 9,40, 2. Jovanović (Srbija) 9,35, 3. Markulin (H) 9,20; parter: 1. Jovanović 9,75, 2. Cerar (Slovenija) in Meničik 9,60, 3. Markulin 9,35; krog: 1. Cerar 9,55, 2. Srot (S) in Petrović (H) 9,50, 3. Skaza (S) in Markulin 9,35; skupno po treh orodjih: Cerar 28,05, 2. Markulin 27,90, 3. Srot 27,75.

ženske: gred — 1. Bilbić (S) 9,40, 2. Košan (S) 8,75, 3. Molnar (S) 8,70; preskok: 1. Bilbić 9,70, 2. Košan (S) 9,45, 3. Molnar 9,40; skok: 1. Bilbić 10,15, 2. Hrvatska 10,70, 3. Srbija 10,65, 4. BiH 9,80; ženske: 1. Srbija 72,50, 2. Hrvatska 66,30, 3. Slovenija 60,35.

Na tekmovalju sta prišli tudi moška in ženska reprezentanca Črne gore, vendar zaradi nenadne obolenosti nista nastopili.

moški: bradja — 1. Meničik (Hrvatska) 9,40, 2. Jovanović (Srbija) 9,35, 3. Markulin (H) 9,20; parter: 1. Jovanović 9,75, 2. Cerar (Slovenija) in Meničik 9,60, 3. Markulin 9,35; krog: 1. Cerar 9,55, 2. Srot (S) in Petrović (H) 9,50, 3. Skaza (S) in Markulin 9,35; skupno po treh orodjih: Cerar 28,05, 2. Markulin 27,90, 3. Srot 27,75.

ženske: gred — 1. Bilbić (S) 9,40, 2. Košan (S) 8,75, 3. Molnar (S) 8,70; preskok: 1. Bilbić 9,70, 2. Košan (S) 9,45, 3. Molnar 9,40; skok: 1. Bilbić 10,15, 2. Hrvatska 10,70, 3. Srbija 10,65, 4. BiH 9,80; ženske: 1. Srbija 72,50, 2. Hrvatska 66,30, 3. Slovenija 60,35.

Na tekmovalju sta prišli tudi moška in ženska reprezentanca Črne gore, vendar zaradi nenadne obolenosti nista nastopili.

DRŽAVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

JESENICE : LJUBLJANA 13 : 1 (4:0, 5:0, 4:1)

LJUBLJANA, 20. jan. V prvenstveni tekmi zabodne skupine zvezne lige je mostvo državne prvenstva premagalo ljubljano 13:1 (4:0, 5:0, 4:1). Gole so dosegli za »Jesenice«: Trebusak, Tisler in Smolej po dva, Klinaur dva, Valentin in I. Kerkos (Čet). Za »Ljubljano«: Ves čas je tekma bila zelo zanimiva, ker sta moštva igrala sivo, posvečevalno ter pokazali svoje naspotnike. Na drugi tretlini so Jesenice pokazali najboljšo igro v letošnji sezoni. V prvi tretlini so imeli Ljubljanci tri izredno ugodne priložnosti za doseg gola, vendar jim ni uspelo zaradi zelo dobre obrambe Ljubljane. Na drugi tretlini so Jesenice pokazali najboljšo igro v letošnji sezoni. V prvi tretlini so imeli Ljubljanci tri izredno ugodne priložnosti za doseg gola, vendar jim ni uspelo zaradi zelo dobre obrambe Ljubljane.

Tekme med Celjem in Ljubljano, ki bi morala biti jutri ob 15. uri, na ljubljanskem drsalnem stadionu zaradi slabih vremenskih pogojev ni nastopila. Detelje pa je v zadnjem delu vožnje padel in odstopil.

Proga je bila dolga 3.600 metrov z 855 metri višinske razlike in 12 vrati. Klub pomanjkanju snega je bila dobro pripravljena. Medtem ko je bila še večera, ko je bil uradni trening in prav tako predjšnje dni temperatura pod ničlo, je bilo danes precej južno vreme (znak +5), zlasti v prvi tretlini tekmovalja, potem pa se je ozračje nekoliko ohladilo, seveda je bil tudi sneg »hi-

trejši«. Prav zaradi tega so se prav nekateri najboljši tekmovalci, ki so imeli začetne štartne številke »zamazali«. To velja zlasti za favorizirane Francoze. Tako je bil na primer favorit Petrilat, lamski zmagovalec na cilj pa jih je prispelo 88. Zmagal je Švicar Willy Forrer s časom 2:37,6. Za njim so se plasirali Adalbert Leitner (Z. N.) — 2:38,2, Nemning (A.) — 2:38,7, Violat (Fr.) 2:39,5, Wagnerberger (Z. N.) in Alberti (It.) oba 2:39,9, Nindl (A.) 2:40,0, Bogner (Z. N.) 2:40,3, Arpin (Fr.) 2:40,5, Killy (Fr.) 2:41,0. Naši tekmovalci so se uvrstili takole: 41. Šumi 2:47,0, — 59. Lakota 2:52,1, — 76. Jamnik 2:57,0, medtem ko Križar zaradi poškodbe na večerjšnjem treningu ni nastopil. Detelje pa je v zadnjem delu vožnje padel in odstopil.

Proga je bila dolga 3.600 metrov z 855 metri višinske razlike in 12 vrati. Klub pomanjkanju snega je bila dobro pripravljena. Medtem ko je bila še večera, ko je bil uradni trening in prav tako predjšnje dni temperatura pod ničlo, je bilo danes precej južno vreme (znak +5), zlasti v prvi tretlini tekmovalja, potem pa se je ozračje nekoliko ohladilo, seveda je bil tudi sneg »hi-

trejši«. Prav zaradi tega so se prav nekateri najboljši tekmovalci, ki so imeli začetne štartne številke »zamazali«. To velja zlasti za favorizirane Francoze. Tako je bil na primer favorit Petrilat, lamski zmagovalec na cilj pa jih je prispelo 88. Zmagal je Švicar Willy Forrer s časom 2:37,6. Za njim so se plasirali Adalbert Leitner (Z. N.) — 2:38,2, Nemning (A.) — 2:38,7, Violat (Fr.) 2:39,5, Wagnerberger (Z. N.) in Alberti (It.) oba 2:39,9, Nindl (A.) 2:40,0, Bogner (Z. N.) 2:40,3, Arpin (Fr.) 2:40,5, Killy (Fr.) 2:41,0. Naši tekmovalci so se uvrstili takole: 41. Šumi 2:47,0, — 59. Lakota 2:52,1, — 76. Jamnik 2:57,0, medtem ko Križar zaradi poškodbe na večerjšnjem treningu ni nastopil. Detelje pa je v zadnjem delu vožnje padel in odstopil.

Proga je bila dolga 3.600 metrov z 855 metri višinske razlike in 12 vrati. Klub pomanjkanju snega je bila dobro pripravljena. Medtem ko je bila še večera, ko je bil uradni trening in prav tako predjšnje dni temperatura pod ničlo, je bilo danes precej južno vreme (znak +5), zlasti v prvi tretlini tekmovalja, potem pa se je ozračje nekoliko ohladilo, seveda je bil tudi sneg »hi-

trejši«. Prav zaradi tega so se prav nekateri najboljši tekmovalci, ki so imeli začetne štartne številke »zamazali«. To velja zlasti za favorizirane Francoze. Tako je bil na primer favorit Petrilat, lamski zmagovalec na cilj pa jih je prispelo 88. Zmagal je Švicar Willy Forrer s časom 2:37,6. Za njim so se plasirali Adalbert Leitner (Z. N.) — 2:38,2, Nemning (A.) — 2:38,7, Violat (Fr.) 2:39,5, Wagnerberger (Z. N.) in Alberti (It.) oba 2:39,9, Nindl (A.) 2:40,0, Bogner (Z. N.) 2:40,3, Arpin (Fr.) 2:40,5, Killy (Fr.) 2:41,0. Naši tekmovalci so se uvrstili takole: 41. Šumi 2:47,0, — 59. Lakota 2:52,1, — 76. Jamnik 2:57,0, medtem ko Križar zaradi poškodbe na večerjšnjem treningu ni nastopil. Detelje pa je v zadnjem delu vožnje padel in odstopil.

Proga je bila dolga 3.600 metrov z 855 metri višinske razlike in 12 vrati. Klub pomanjkanju snega je bila dobro pripravljena. Medtem ko je bila še večera, ko je bil uradni trening in prav tako predjšnje dni temperatura pod ničlo, je bilo danes precej južno vreme (znak +5), zlasti v prvi tretlini tekmovalja, potem pa se je ozračje nekoliko ohladilo, seveda je bil tudi sneg »hi-

trejši«. Prav zaradi tega so se prav nekateri najboljši tekmovalci, ki so imeli začetne štartne številke »zamazali«. To velja zlasti za favorizirane Francoze. Tako je bil na primer favorit Petrilat, lamski zmagovalec na cilj pa jih je prispelo 88. Zmagal je Švicar Willy Forrer s časom 2:37,6. Za njim so se plasirali Adalbert Leitner (Z. N.) — 2:38,2, Nemning (A.) — 2:38,7, Violat (Fr.) 2:39,5, Wagnerberger (Z. N.) in Alberti (It.) oba 2:39,9, Nindl (A.) 2:40,0, Bogner (Z. N.) 2:40,3, Arpin (Fr.) 2:40,5, Killy (Fr.) 2:41,0. Naši tekmovalci so se uvrstili takole: 41. Šumi 2:47,0, — 59. Lakota 2:52,1, — 76. Jamnik 2:57,0, medtem ko Križar zaradi poškodbe na večerjšnjem treningu ni nastopil. Detelje pa je v zadnjem delu vožnje padel in odstopil.

Proga je bila dolga 3.600 metrov z 855 metri višinske razlike in 12 vrati. Klub pomanjkanju snega je bila dobro pripravljena. Medtem ko je bila še večera, ko je bil uradni trening in prav tako predjšnje dni temperatura pod ničlo, je bilo danes precej južno vreme (znak +5), zlasti v prvi tretlini tekmovalja, potem pa se je ozračje nekoliko ohladilo, seveda je bil tudi sneg »hi-

trejši«. Prav zaradi tega so se prav nekateri najboljši tekmovalci, ki so imeli začetne štartne številke »zamazali«. To velja zlasti za favorizirane Francoze. Tako je bil na primer favorit Petrilat, lamski zmagovalec na cilj pa jih je prispelo 88. Zmagal je Švicar Willy Forrer s časom 2:37,6. Za njim so se plasirali Adalbert Leitner (Z. N.) — 2:38,2, Nemning (A.) — 2:38,7, Violat (Fr.) 2:39,5, Wagnerberger (Z. N.) in Alberti (It.) oba 2:39,9, Nindl (A.) 2:40,0, Bogner (Z. N.) 2:40,3, Arpin (Fr.) 2:40,5, Killy (Fr.) 2:41,0. Naši tekmovalci so se uvrstili takole: 41. Šumi 2:47,0, — 59. Lakota 2:52,1, — 76. Jamnik 2:57,0, medtem ko Križar zaradi poškodbe na večerjšnjem treningu ni nastopil. Detelje pa je v zadnjem delu vožnje padel in odstopil.

Proga je bila dolga 3.600 metrov z 855 metri višinske razlike in 12 vrati. Klub pomanjkanju snega je bila dobro pripravljena. Medtem ko je bila še večera, ko je bil uradni trening in prav tako predjšnje dni temperatura pod ničlo, je bilo danes precej južno vreme (znak +5), zlasti v prvi tretlini tekmovalja, potem pa se je ozračje nekoliko ohladilo, seveda je bil tudi sneg »hi-

trejši«. Prav zaradi tega so se prav nekateri najboljši tekmovalci, ki so imeli začetne štartne številke »zamazali«. To velja zlasti za favorizirane Francoze. Tako je bil na primer favorit Petrilat, lamski zmagovalec na cilj pa jih je prispelo 88. Zmagal je Švicar Willy Forrer s časom 2:37,6. Za njim so se plasirali Adalbert Leitner (Z. N.) — 2:38,2, Nemning (A.) — 2:38,7, Violat (Fr.) 2:39,5, Wagnerberger (Z. N.) in Alberti (It.) oba 2:39,9, Nindl (A.) 2:40,0, Bogner (Z. N.) 2:40,3, Arpin (Fr.) 2:40,5, Killy (Fr.) 2:41,0. Naši tekmovalci so se uvrstili takole: 41. Šumi 2:47,0, — 59. Lakota 2:52,1, — 76. Jamnik 2:57,0, medtem ko Križar zaradi poškodbe na večerjšnjem treningu ni nastopil. Detelje pa je v zadnjem delu vožnje padel in odstopil.

VELIKA MEDNARODNA TEKMA V KITZBUHLU

Kup presenečenj

Zmagal Švicar Willy Forrer pred A. Leitnerjem (Z. N.) in Avstrijcem Nenningom — Zadovoljiva uvrstitev Jugoslovancov: 41. Šumi, 59. Lakota, 76. Jamnik med 114 tekmovalci

Kitzbühel, 20. jan. (Po telefonu.) Danes je bila v Kitzbühlu velika mednarodna tekma v smuku (jutri v slalomu), tako imenovani »Hahnenkammrennen«. Startalo je 114 tekmovalcev iz 23 držav, na cilj pa jih je prispelo 88. Zmagal je Švicar Willy Forrer s časom 2:37,6. Za njim so se plasirali Adalbert Leitner (Z. N.) — 2:38,2, Nemning (A.) — 2:38,7, Violat (Fr.) 2:39,5, Wagnerberger (Z. N.) in Alberti (It.) oba 2:39,9, Nindl (A.) 2:40,0, Bogner (Z. N.) 2:40,3, Arpin (Fr.) 2:40,5, Killy (Fr.) 2:41,0. Naši tekmovalci so se uvrstili takole: 41. Šumi 2:47,0, — 59. Lakota 2:52,1, — 76. Jamnik 2:57,0, medtem ko Križar zaradi poškodbe na večerjšnjem treningu ni nastopil. Detelje pa je v zadnjem delu vožnje padel in odstopil.

Proga je bila dolga 3.600 metrov z 855 metri višinske razlike in 12 vrati. Klub pomanjkanju snega je bila dobro pripravljena. Medtem ko je bila še večera, ko